

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 85

12 Μαΐου 2016

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4387

Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 1

Θεμελιώδεις αρχές του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας

1. Οι κοινωνικές παροχές της Πολιτείας χορηγούνται στο πλαίσιο Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, με σκοπό την εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας, με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών. Το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας περιλαμβάνει το Εθνικό Σύστημα Υγείας για τις παροχές υγείας, το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τις προνοιακές παροχές και το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές παροχές, όπως ρυθμίζεται από το νόμο αυτόν.

2. Η κοινωνική ασφάλιση, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια αποτελούν δικαίωμα όλων των Ελλήνων Πολιτών και όσων διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα. Το Κράτος έχει υποχρέωση για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας και για την απονομή των σχετικών παροχών σε όλους όσοι πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

3. Το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης λειτουργεί με ενιαίους κανόνες για όλους τους ασφαλισμένους του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 2

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, η κύρια σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβιβάσεως υπολογίζεται ως το άθροισμα δύο τμημάτων: της εθνικής σύνταξης του άρθρου 7 και της ανταποδοτικής σύνταξης του άρθρου 8 του παρόντος.

2. Η Εθνική Σύνταξη δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές, αλλά απευθείας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3. Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπλήρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος. Το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης αποσκοπεί στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, όσο το δυνατό εγγύτερα προς εκείνο που είχε ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

4. Το ποσό της κατά τα ανωτέρω παραγράφου 1 σύνταξης καταβάλλεται ανά μήνα.

5. Το κράτος έχει πλήρη εγγυητική υποχρέωση για το σύνολο των ασφαλιστικών παροχών. Ειδικές διατάξεις σχετικές με την κρατική χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης καταργούνται.

Άρθρο 3

Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας

1. Συνιστάται Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας (Ε.ΣΥ.Κ.Α.) ως συμβουλευτικό όργανο των Υπουργείων Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη χάραξη των εθνικών πολιτικών, στο πλαίσιο του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας. Όργανα του Ε.ΣΥ.Κ.Α. είναι ο Πρόεδρος, η Ολομέλεια και το Εκτελεστικό Συμβούλιο.

2. Η Ολομέλεια του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. έχει ως αποστολή:

α. Τη διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων κοινωνικής ασφάλειας, τη δημόσια ενημέρωση και την προώθηση της σχετικής με το πεδίο αυτό έρευνας

β. Την ανταλλαγή εμπειριών σε διεθνές επίπεδο διατηρώντας παράλληλα μόνιμη συνεργασία και επικοινωνία με διεθνείς οργανισμούς και παρεμφερή όργανα άλλων χωρών

γ. Την υποβολή συστάσεων, προτάσεων και εκπόνηση μελετών και εκθέσεων για τη λήψη νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων που συμβάλλουν στη βελτίωση της κοινωνικής ασφάλειας.

3. Το Ε.Σ.Υ.Κ.Α. συγκροτείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργού Υγείας και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α. Τον Πρόεδρο του Ε.Σ.Υ.Κ.Α., ο οποίος είναι μέλος Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Πανεπιστημίου ή ομότιμος καθηγητής, ή προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους με ιδιαίτερη εμπειρία σε θέματα κοινωνικής Προστασίας και ορίζεται ύστερα από γνώμη της αρμόδιας κατά τον Κανονισμό της Βουλής Επιτροπής.

β. Τον Γενικό Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

γ. Τέσσερις (4) εκπρόσωπους, ένας ανά Υπουργείο, ήτοι (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, του Οικονομικών, του Υγείας, του Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού.

δ. Τον Διοικητή του ΟΑΕΔ, με τον αναπληρωτή του

ε. Τον Διοικητή του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) με τον αναπληρωτή του.

στ. Τον Διοικητή του ΟΓΑ, με τον αναπληρωτή του.

ζ. Τον Πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του.

η. Τον Πρόεδρο του ΕΟΠΥΥ, με τον αναπληρωτή του

θ. Έναν (1) εκπρόσωπο από φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

ι. Τον Συνήγορο του Πολίτη, με αναπληρωτή του τον Βοηθό Συνήγορο με αρμοδιότητα την Κοινωνική Προστασία.

ια. Έναν (1) εκπρόσωπο της ΓΣΕΕ, με τον αναπληρωτή του.

ιβ. Έναν (1) εκπρόσωπο της ΑΔΕΔΥ, με τον αναπληρωτή του.

ιγ. Έναν (1) εκπρόσωπο του ΣΕΒ και του ΣΕΤΕ, που υποδεικνύεται από κοινού από τις δύο οργανώσεις, με τον αναπληρωτή του.

ιδ. Έναν (1) εκπρόσωπο της ΓΣΕΒΕΕ και της ΕΣΕΕ που υποδεικνύεται από κοινού από τις δύο οργανώσεις, με τον αναπληρωτή του.

ιε. Έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων που υποδεικνύεται από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (ΑΓΣΕΕ), την Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΙΚΑ, την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΟΑΕΕ (ΠΟΣ ΟΑΕΕ) και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων (ΠΟΠΣ), εκ περιτροπής ανά θητεία, με τον αναπληρωτή του.

ιστ. Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), με τον αναπληρωτή του.

ιζ. Έναν (1) εκπρόσωπο της ΚΕΔΕ και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας που υποδεικνύεται από κοινού από τις δύο οργανώσεις, με τον αναπληρωτή του.

ιη. Δύο (2) ειδικούς επιστήμονες επί θεμάτων κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

ιθ. Έναν (1) ειδικό επιστήμονα επί θεμάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

κ. Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επαγγελματικού Επιμελητηρίου, της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων, της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και του Οικονομικού Επιμελητηρίου που υποδεικνύεται από κοινού από τις οργανώσεις αυτές, με τον αναπληρωτή του.

κα. Τον Διοικητή του Ε.Τ.Ε.Α. με τον αναπληρωτή του.

4. Σε περίπτωση, κατά την οποία οι αρμόδιοι φορείς των περιπτώσεων ια' έως ιζ' και κ' της προηγούμενης παραγράφου δεν υποδείξουν εντός δύο μηνών από σχετική πρόσκληση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης τους εκπροσώπους τους, η Ολομέλεια του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. λειτουργεί νόμιμα και χωρίς τη συμμετοχή τους.

5α. Η Εκτελεστική Επιτροπή του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. αποτελείται από τον Πρόεδρό του και τα μέλη των περιπτώσεων ιη' και ιθ' της παραγράφου 3 και συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Υγείας.

β. Η εκτελεστική επιτροπή ασκεί όσες αρμοδιότητες της ανατίθενται από την Ολομέλεια και, παράλληλα, λειτουργεί ως παρατηρητήριο της εφαρμογής της νομοθεσίας κοινωνικής προστασίας, εισηγούμενη προς τον αρμόδιο Υπουργό επί θεμάτων επιχειρησιακού σχεδιασμού, οργανωτικού και λειτουργικού εκσυγχρονισμού των φορέων του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

6α. Η θητεία των μελών του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. είναι τριετής και δύναται να παρατείνεται μετά τη λήξη της αυτοδικαίως, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους κατά τη διάρκεια της θητείας του, το νέο μέλος ορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του προκατόχου του.

β. Με την απόφαση της συγκρότησης της Ολομέλειας ορίζεται ως Αντιπρόεδρος ένα από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής των περιπτώσεων ιη' ή ιθ', της παραγράφου 3 με σκοπό την αναπλήρωση του Προέδρου όταν αυτός κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του στην Ολομέλεια ή την Εκτελεστική Επιτροπή.

γ. Χρέη γραμματέα της Ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του στην απόφαση συγκρότησης.

7. Ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του συντάσσει την ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής, εισηγείται τα θέματα προς συζήτηση ή ορίζει εισηγητές, διευθύνει τις εργασίες τους και φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία τους.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Οικονομικών ορίζεται η αποζημίωση των προσώπων των περιπτώσεων ιη' και ιθ' της παρ. 3 ανά συνεδρίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Άρθρο 4

Υπαγωγή στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης
των υπαλλήλων - λειτουργών του Δημοσίου,
καθώς και των στρατιωτικών

1.α. Από 1.1.2017 οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπάγονται για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) που συνιστάται με τις διατάξεις του άρθρου 51 και οι συντάξεις τους κανονίζονται και καταβάλλονται με βάση τις ρυθμίσεις του παρόντος.

β. Για τις προϋποθέσεις θεμελίωσης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, καθώς και για τα όρια ηλικίας καταβολής της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2.α. Το Δημόσιο εξακολουθεί έως 31.12.2016 να υπολογίζει και να εισπράττει τις ασφαλιστικές εισφορές των προσώπων της περίπτωσης Α΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και να καταβάλλει τις ήδη κανονισθείσες συντάξεις, καθώς και εκείνες που θα κανονισθούν μέχρι την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

β. Οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα της περίπτωσης Α΄ της παραγράφου 1 υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έως 31.12.2016 κανονίζονται από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο, κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου, συντάξεις όσων από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν καταστεί συνταξιούχοι μέχρι την ημερομηνία αυτή, μεταφέρονται στον Ε.Φ.Κ.Α. και καταβάλλονται από αυτόν, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του άρθρου 13 περί ανωτάτου ορίου σύνταξης.

3. Οι διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων δεν έχουν εφαρμογή:

α. για όσους από τα ανωτέρω πρόσωπα υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (Α΄ 120) και 1977/1991 (Α΄ 185),

β. για όσους δικαιούνται πολεμική σύνταξη ή σύνταξη αναπήρου οπλίτη ειρηνικής περιόδου ή σύνταξη Εθνικής Αντίστασης Ο.Γ.Α. ή ανασφάλιστου Αγρονότου Εθνικής Αντίστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 168/2007 (Α΄ 209), του Π.δ. 169/2007 (Α΄ 210) και των άρθρων 22 και 27 του Ν. 1813/1988 (Α΄ 243),

γ. για τους λογοτέχνες - καλλιτέχνες που δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3075/2002 (Α΄ 297),

δ. για όσους λαμβάνουν προσωπική σύνταξη, καθώς και

ε. για όσους δικαιούνται σύνταξη λόγω ανικανότητας ή λόγω θανάτου που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας και ένεκα ταύτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 169/2007 σε συνδυασμό και με αυτές του Π.δ. 168/2007.

Τα ανωτέρω πρόσωπα εξακολουθούν να υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου και οι συντάξεις τους κανονίζονται με βάση τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου και καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για τα πρόσωπα στα οποία μεταβιβάστηκε ή μεταβιβάζεται η σύνταξη των υπαγομένων σε αυτές προσώπων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα οριστεί κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 5

Ενιαίοι κανόνες ασφάλισης
παροχών υπαλλήλων Δημοσίου

1. Από 1.1.2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλισμένου και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών των προσώπων της περίπτωσης Α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 4, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη της περίπτωσης Γ΄ της παραγράφου 2 περίπτωση Γ΄ του παρόντος άρθρου.

2.α. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

β. Το ανώτατο όριο της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου.

γ. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των οριζόμενων στην παράγραφο 1 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών Κλάδου Σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλέπονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3660/2008 (Α΄ 78).

3. Οι εισφορές δηλώνονται από τον εργοδότη στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εφαρμογή του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, τις προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 6**Ειδικές - Μεταβατικές συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου**

1.α. Οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αποχωρούν από την Υπηρεσία τους λόγω συνταξιοδότησης, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, υπολογίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν κατά τις 31.12.2014, και καταβάλλονται με τον περιορισμό των διατάξεων του άρθρου 13.

β. Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή για όσα από τα προαναφερόμενα πρόσωπα δεν πληρούν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τις προϋποθέσεις άμεσης καταβολής της σύνταξής τους. Τα πρόσωπα αυτά υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Οι συντάξεις όσων από τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 αποχωρούν από την Υπηρεσία τους από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού. Όσοι από τα ανωτέρω πρόσωπα αποχωρούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εντός του έτους 2016, σε περίπτωση κατά την οποία το ακαθάριστο ποσό της κανονιζόμενης σύνταξης υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20%, του ποσού της σύνταξης που θα ελάμβαναν με βάση τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν κατά την 31.12.2014, το ήμισυ της διαφοράς αυτής καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 14, ενώ για όσους θα αποχωρήσουν εντός του έτους 2017 ή εντός του έτους 2018, η κατά τα ανωτέρω προσωπική διαφορά ανέρχεται στο ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς και στο ένα τέταρτο (1/4) αυτής, αντίστοιχα.

δ. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 56 του Π.δ. 169/2007 δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

ε. Οι διατάξεις του άρθρου 92 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για την καταβολή του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) στους ήδη συνταξιούχους του Δημοσίου, καθώς και σε όσους θα καταστούν συνταξιούχοι από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2. Συνταξιούχοι του Δημοσίου που κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α. λαμβάνουν μία ή περισσότερες συντάξεις από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, δικαιούνται από τον Ε.Φ.Κ.Α. σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων. Σε περίπτωση που οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετική αιτία, ο Ε.Φ.Κ.Α. εξακολουθεί να καταβάλει αυτές χωριστά.

3. Οι συντάξεις των προηγούμενων παραγράφων αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του παρόντος.

4. Ειδικά, για τα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4, τίθενται σε ισχύ από 1.7.2016.

Άρθρο 7**Εθνική Σύνταξη**

1. Η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται από τον Ε.Φ.Κ.Α. σε όλους, όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης εξ ιδίου

δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

2. Ειδικά, στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης εξ ιδίου δικαιώματος, η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται στους δικαιούχους εφόσον διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη, μεταξύ του 15ου έτους ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης. Η μόνιμη διαμονή για τους πολίτες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποδεικνύεται, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αυτούς. Το ποσό της μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των σαράντα (40) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου έτους της ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης. Η κατά τα ανωτέρω μείωση δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης με βάση τις διατάξεις του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210), είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά, καθώς και για όσα από τα πρόσωπα αυτά συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2084/1992 (Α' 165).

3. Το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται αναλογικά στις περιπτώσεις καταβολής μειωμένης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Η κατά τα ανωτέρω μείωση της εθνικής σύνταξης, προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.

4. Στους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω ανικανότητας με ποσοστό ανικανότητας από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης και με ποσοστό ανικανότητας από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής. Στους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω ανικανότητας με ποσοστό ανικανότητας έως 49,99% χορηγείται το 40% της εθνικής σύνταξης. Στους συνταξιούχους με ποσοστό ανικανότητας 80% και άνω χορηγείται το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης. Οι προσαρμογές αυτές δεν έχουν εφαρμογή για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210), είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά, καθώς και για όσα από τα πρόσωπα αυτά συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2084/1992 (Α' 165).

5. Σε περίπτωση σώρευσης συντάξεων χορηγείται μία εθνική σύνταξη. Στην περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούχου μιας πλήρους και μιας μειωμένης κύριας σύνταξης, το ποσό της χορηγούμενης εθνικής σύνταξης είναι πλήρες. Σε περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούχου δύο μειωμένων κύριων συντάξεων, καταβάλλεται το ποσοστό της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε καθεμία από αυτές, εφόσον το άθροισμά τους είναι μικρότερο ή ίσο με το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης.

6. Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού η εθνική σύνταξη ορίζεται σε τριακόσια ογδόντα τέσσερα (384) ευρώ μηνιαίως και καταβάλλεται αμέσως εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Το ποσό

της εθνικής σύνταξης βαίνει μειούμενο κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των 20 ετών, εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης. Η εθνική σύνταξη αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του παρόντος.

Άρθρο 8 **Ανταποδοτική σύνταξη**

1. Οι υπάλληλοι-λειτουργοί του Δημοσίου και οι στρατιωτικοί, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δικαιούνται ανταποδοτικό μέρος σύνταξης, που προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του παρόντος, και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τον πίνακα ο οποίος ενσωματώνεται στην παράγραφο 4, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2.α. Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το ημίτις της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του συνολικού χρόνου ασφάλισής του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, η οποία και υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις των διατάξεων του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α'

της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007, είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά, καθώς και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977 είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά είτε με βάση τις διατάξεις του Ν. 2084/1992, ως συντάξιμες αποδοχές επί των οποίων θα υπολογιστεί το ποσοστό αναπλήρωσης των 35 ετών λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τη διάρκεια της συνολικής ασφάλισής του.

β. Για το χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά, κατόπιν καταβολής του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς, ως συντάξιμες αποδοχές ορίζεται το ποσό που θα αποτελούσε τον ασφαλιστέο μηνιαίο μισθό-εισόδημα αν εκλαμβάνονταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε για την εξαγορά κάθε μήνα ασφάλισης.

3. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των προσώπων των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 2, μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών, όπως αυτές ισχύουν κατά περίπτωση με βάση τις διατάξεις της ίδιας παραγράφου, που προκύπτει από το ασφαλιστικό έτος 2002 και έως την έναρξη καταβολής της σύνταξης του υπαλλήλου - λειτουργού του Δημοσίου ή του στρατιωτικού.

4. Το τελικό ποσό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης υπολογίζεται για το σύνολο του χρόνου ασφάλισης, με βάση το ποσοστό αναπλήρωσης του κατωτέρω πίνακα, που προσαρτάται στο τέλος της παρούσας και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της. Το ποσοστό αναπλήρωσης για κάθε έτος ασφάλισης εντός εκάστης κλίμακας ετών, αντιστοιχεί στο ποσοστό που αναγράφεται στην τρίτη στήλη του πίνακα.

Ειδικότερα, τα ποσοστά αναπλήρωσης για κάθε επιμέρους περίοδο ασφάλισης αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ
ΑΠΟ	ΕΩΣ	
0	15	0,77%
15,01	18	0,84%
18,01	21	0,90%
21,01	24	0,96%
24,01	27	1,03%
27,01	30	1,21%
30,01	33	1,42%
33,01	36	1,59%
36,01	39	1,80%
39,01	42 και περισσότερα	2,00%

5. Πρόσωπα τα οποία είναι συνταξιούχοι των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α., εφόσον οι συντάξεις τους είναι της αυτής αιτίας, δικαιούνται από τον Ε.Φ.Κ.Α. σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων από τους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς και κλάδους. Αν οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετικές αιτίες, ο Ε.Φ.Κ.Α. εξακολουθεί να καταβάλλει αυτές χωριστά.

6. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 14 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) και της παραγράφου 5 του άρθρου 55, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που παραπέμπει σε αυτές δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Άρθρο 9

Προσωρινή σύνταξη

1. Στο τέλος της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 57Α του Π.δ. 169/2007, προστίθενται εδάφια ως εξής: «- σε περίπτωση που λαμβάνεται ταυτόχρονα και άλλη σύνταξη για την ίδια αιτία από οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης,

- σε περίπτωση που για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης, εκτός εάν μετά την υποβολή σχετικής αίτησης εκ μέρους του ενδιαφερομένου, εκδοθεί η πράξη αναγνώρισης των χρόνων ασφάλισης, ακόμα και αν η εξαγορά του χρόνου αυτού γίνει τμηματικά με παρακράτηση του σχετικού ποσού από την δικαιούμενη σύνταξη».

2. Οι διατάξεις του άρθρου 57Α του Π.δ. 169/2007, όπως τροποποιημένες με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν, έχουν εφαρμογή και για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 4 που αποχωρούν από την Υπηρεσία μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα στους δικαιούχους που είναι άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και στους γονείς και νόμιμους κηδεμόνες που προστατεύουν άτομα με αναπηρία ή σε όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977 είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά, ή με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 10

Οικογενειακή παροχή - προσαύξηση σύνταξης

1. Επιδόματα τέκνων για όσους συνταξιοδοτηθούν στο εξής με βάση τις διατάξεις του παρόντος καταβάλλονται, σύμφωνα με το άρθρο Πρώτο παρ. ΙΑ', υποπαραγράφος ΙΑ2 του Ν. 4093/2012 (Α' 222) και το άρθρο 40 του Ν. 4141/2013 (Α' 81).

2. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και για τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4, περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 η οικογενειακή παροχή εξακολουθεί να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 11

Σύνταξη αναπηρίας

1. Μέχρι τη θέση σε ισχύ νομοθετικής ρύθμισης με αντικείμενο τη θέσπιση νέων, ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους, το Δημόσιο και οι λοιποί εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, κλάδοι και τομείς, εξακολουθούν να εξετάζουν τις αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω ανικανότητας ως προς τις προϋποθέσεις απονομής σύνταξης, καθώς και να καταβάλλουν το επίδομα απολύτου αναπηρίας, σύμφωνα με τις, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, καθώς και τις γενικές και καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων φορέων. Οι νέοι κανόνες πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή έως τις 31.12.2016.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Επιτροπή με αντικείμενο την επανεξέταση των υφιστάμενων διατάξεων και τη θέσπιση νέων, ενιαίων κανόνων για όλες τις συντάξεις αναπηρίας. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά και ένας (1) εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ).

Άρθρο 12

Σύνταξη λόγω θανάτου

1. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου, ο οποίος έχει πραγματοποιήσει το χρόνο ασφάλισης που απαιτείται για τη συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

Α. Ο επιζών σύζυγος, εφόσον έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου ή ασφαλισμένου. Σε περίπτωση που ο θάνατος έχει συμβεί προτού συμπληρωθεί το 55ο έτος ηλικίας του επιζώντος συζύγου τότε καταβάλλεται σε αυτόν σύνταξη για διάρκεια τριών (3) ετών. Εάν ο δικαιούχος συμπληρώνει το 55ο έτος της ηλικίας του κατά τη διάρκεια λήψης της σύνταξης, η καταβολή της διακόπτεται με τη συμπλήρωση της τριετίας και άρχεται εκ νέου με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του. Οι ανωτέρω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται εφόσον και για όσο χρόνο ο επιζών σύζυγος, κατά τον ως άνω χρόνο, έχει τέκνο ή τέκνα που υπάγονται στην παράγραφο 1Β του παρόντος ή είναι ανίκανος για την άσκηση κάθε βιοποριστικής εργασίας κατά ποσοστό 67% και άνω.

Β. Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά, με την προϋπόθεση ότι:

α) Είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Το όριο αυτό παρατείνεται μέχρι του 24ου έτους, εφόσον φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης, ή

β) κατά το χρόνο του θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας.

Γ. Ο διαζευγμένος σύζυγος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1Α για τον επιζώντα σύζυγο και εφόσον πληροί αθροιστικά και τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο πρώην σύζυγος, κατά τη στιγμή του θανάτου του, να κατέβαλλε σε αυτόν ή να υποχρεούτο να του καταβάλλει διατροφή που είχε καθοριστεί είτε με δικαστική απόφαση είτε με μεταξύ τους σύμβαση,

β) να είχε συμπληρώσει δέκα (10) έτη έγγαμου βίου, μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση,

γ) το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό της έγγαμης συμβίωσης υπαιτιότητας του αιτούντος τη σύνταξη,

δ) το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημά του να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων που καταβάλλεται από τον ΟΓΑ, σύμφωνα με το άρθρο 93 του παρόντος,

ε) να μην έχει τελεστεί άλλος γάμος ή σύμφωνα συμβίωσης.

2. Ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη αν ο θάνατος του συνταξιούχου ή ασφαλισμένου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο πέντε (5) ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός αν:

α) ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας ή ανθρωποκτονία,

β) κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε ή με το γάμο νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο,

γ) η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία δεν διεκόπη και γεννήθηκε ζων τέκνο,

δ) συντρέχει η περίπτωση ανασυστάσεως προϋπάρχοντος γάμου, αρκεί οι τελεσθέντες γάμοι, δηλαδή ο αρχικός και ο εξ ανασυστάσεως, κατά τη διάρκεια του οποίου απεβίωσε ο σύζυγος, να έχουν διαρκέσει τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια συνολικά, και ο εξ ανασυστάσεως να διήρκεσε τουλάχιστον έξι (6) μήνες.

3. Το δικαίωμα της κατά μεταβίβαση σύνταξης των ανωτέρω δικαιούχων παύει να ισχύει:

α) με το θάνατο του δικαιούχου,

β) με την τέλεση γάμου του δικαιούχου ή σύναψη συμφώνου συμβίωσης,

γ) με τη συμπλήρωση των κατά την περίπτωση α' της παραγράφου 1Β οριζόμενων ορίων ηλικίας, και

δ) από τότε που, με νεότερη κρίση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής, έπαυσε η κατά τις παραγράφους 1Α και 1Β περίπτωση β' ανικανότητα για εργασία.

4.Α. Το ποσό της σύνταξης των ανωτέρω δικαιούχων υπολογίζεται επί του ποσού της σύνταξης που δικαιούται ή που έχει δικαιωθεί ο θανών σύζυγος και επιμερίζεται ως εξής:

α) Για τον επιζώντα σύζυγο ποσοστό 50% της σύνταξης. Εάν ο γάμος έλαβε χώρα μετά την απονομή της σύνταξης γήρατος του θανόντος, αυτή περιορίζεται ως ακολούθως:

Αν η διαφορά ηλικίας μεταξύ του αποβιώσαντος και του συζύγου του, αφαιρουμένου του διαστήματος του γάμου τους, είναι μεγαλύτερη από δέκα έτη, η σύνταξη του επιζώντος συζύγου, υφίσταται, για κάθε πλήρες έτος διαφοράς, μείωση που καθορίζεται σε:

1% για τα έτη από το 10ο έως και το 20ό έτος.

2% για τα έτη από το 21ο έως και το 25ο έτος.

3% για τα έτη από το 26ο έως και το 30ό έτος.

4% για τα έτη από το 31ο έως και το 35ο έτος.

5% για τα έτη από το 36ο και άνω.

β) Για τον διαζευγμένο, εφόσον ο γάμος είχε διαρκέσει δέκα (10) έτη έως τη λύση του με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος επιζών σύζυγος επιμερίζεται κατά 75% για χήρο και 25% για διαζευγμένο. Για κάθε έτος εγγάμου βίου πέραν του δεκάτου (10ου) και μέχρι το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος διάρκειας του γάμου, το ποσοστό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος μειώνεται κατά 1% στο χήρο και αυξάνεται αντίστοιχα κατά 1% στον διαζευγμένο. Προκειμένου περί εγγάμου βίου που διήρκεσε πλέον των τριάντα πέντε (35) ετών έως τη λύση του κατά τα ανωτέρω, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος επιμερίζεται κατά 50% στο χήρο και 50% στον διαζευγμένο. Εάν ο θανών δεν καταλείπει χήρο, ο διαζευγμένος δικαιούται το αυτό ποσοστό του διαζευγμένου, κατά τα ως άνω, της σύνταξης που θα εδικαιούτο ο χήρος. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός δικαιούχων διαζευγμένων το αναλογούν για τον διαζευγμένο κατά τα ως άνω ποσοστά ποσό σύνταξης κύριας και επικουρικής επιμερίζεται εξίσου μεταξύ αυτών.

γ) Για κάθε παιδί ποσοστό 25% της σύνταξης. Αν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς, το παραπάνω ποσοστό διπλασιάζεται, εκτός αν το ορφανό παιδί δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς, οπότε το ποσοστό της δικαιούμενης σύνταξης δεν διπλασιάζεται.

Β. Το συνολικό ποσό της κατά μεταβίβαση σύνταξης του επιζώντος συζύγου και των τέκνων σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό της σύνταξης του θανόντος. Σε περίπτωση που το άθροισμα των ποσοστών των δικαιούχων υπερβαίνει το ποσό της σύνταξης του θανόντος περιορίζεται ισόποσα το ποσοστό των τέκνων.

Γ. Εάν ο θανών καταλείπει τέκνα και η σύνταξη καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο μειωμένη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος, το ποσό της σύνταξης που περικόπτεται επιμερίζεται στα τέκνα. Σε περίπτωση που εκλείψουν οι προϋποθέσεις για χορήγηση ποσοστού σύνταξης λόγω θανάτου στα τέκνα, το ποσό της σύνταξης που περικόπτεται δεν καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο.

5.α) Στον επιζώντα σύζυγο καταβάλλεται ολόκληρη η σύνταξη για μία τριετία από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα.

β) Μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται το 50% της σύνταξης.

γ) Εάν ο επιζών σύζυγος, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

6. Εφόσον, εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την πρώτη καταβολή της κατά μεταβίβαση σύνταξης, ο άνεργος επιζών ή διαζευγμένος σύζυγος προσληφθεί ως μισθωτός ή προχωρήσει σε έναρξη οικονομικής δραστηριότητας ως αυτοαπασχολούμενος, οι ασφαλιστικές του εισφορές καταβάλλονται από το Δημόσιο για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας,

Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

7. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά από τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό καταργείται. Καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος συντάξεις διατηρούνται ως έχουν, με την επιφύλαξη του άρθρου 14.

8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο θάνατος επέρχεται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 13

Ανώτατο όριο καταβολής σύνταξης

1. Μέχρι 31.12.2018 αναστέλλεται η καταβολή κάθε ατομικής μηνιαίας σύνταξης των προσώπων που είχαν ήδη καταστεί συνταξιούχοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά το μέρος που υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ. Για την εφαρμογή του ανώτατου αυτού ορίου, λαμβάνονται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό συνυπολογιζόμενης της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ και της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως ισχύει.

2. Κατά την ίδια περίοδο, το άθροισμα του καθαρού ποσού των συντάξεων των παραπάνω προσώπων, που δικαιούται κάθε συνταξιούχος από οποιαδήποτε αιτία από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Στον υπολογισμό του ανώτατου ορίου καταβολής σύνταξης που αφορά στα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία δεν λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως προνοιακά επιδόματα και επιδόματα αναπηρίας.

3. Από 1.1.2019 καταβάλλεται το τυχόν υπερβάλλον ποσό που προκύπτει σε σχέση με ανώτατο όριο των παραγράφων 1 και 2 και το νέο ύψος των συντάξεων όπως θα προκύψει, σύμφωνα με την κατά το άρθρο 14 αναπροσαρμογή τους.

Άρθρο 14

Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

1. α. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών του άρθρου 1, οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8, 13 και 14, βάσει των διατάξεων των επόμενων παραγράφων.

β. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, συντάξεων, για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου κανονίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, με βάση τους κανόνες αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών του Δημοσίου, που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

2.α. Μέχρι την 31.12.2018, οι συντάξεις της προηγούμενης παραγράφου συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31.12.2014, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις. Ειδικά, ο υπολογισμός της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης διενεργείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του Ν. 4334/2015 (Α' 80), όπως ισχύει.

β. Από 1.1.2019, εφόσον το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παραγράφου 1, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει σε εφαρμογή της παραγράφου 3. Εάν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παραγράφου 1, τότε αυτό προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της διαφοράς σταδιακά και ισόποσα εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής.

Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνονται από 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

3.α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, αυξάνεται από την 1.1.2017 κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με βάση συντελεστή που διαιροφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

β. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο στην περίπτωση α' ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις, καταργούνται.

4. Από την 1.1.2017 και ανά τριετία, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για την εθνική, την ανταποδοτική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

Άρθρο 15

Χρόνος ασφάλισης

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται:

α. Ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, ήτοι ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον Ε.Φ.Κ.Α. ή στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς και κλάδους για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές, όπου αυτές προβλέπονταν.

β. Ο λογιζόμενος στο διπλάσιο χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου και των στρατιωτικών, καθώς και οι αναγνωριζόμενοι

πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται επί των συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το μήνα υποβολής της αίτησης εξαγοράς και, εφόσον έχει διακοπεί η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης αναπροσαρμοσμένων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι οι μήνες που αναγνωρίζονται. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 15%.

γ. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς και κλάδους, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία. Διαδικασίες αναγνώρισης χρόνων ασφάλισης, οι οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί με την πλήρη εξόφληση του ποσού της εξαγοράς, συνεχίζονται στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι την ολοκλήρωσή τους, βάσει των διατάξεων που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

δ. Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος.

2. α. Υπάλληλοι που ασφαλισμένα έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του Δημοσίου και υπό την προϋπόθεση ότι παραμένουν στην Υπηρεσία, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία.

β. Πρόσωπα που έχουν υπαχθεί καλόπιστα στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. εφόσον διατηρούν την ιδιότητα ή απασχόληση για την οποία υπήχθησαν στην ασφάλισή των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων. Χρόνος για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς και κλάδους, ενώ δε συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις ασφάλισης λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. και οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές δεν επιστρέφονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση διαγραφής.

3. Κάθε διάταξη που ορίζει διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

Άρθρο 16

Δικαιώματα αντισυμβαλλομένου συμφώνου συμβίωσης

Με τους εγγάμους εξομοιώνονται πλήρως οι αντισυμβαλλόμενοι στο σύμφωνο συμβίωσης του Ν. 4356/2015 (Α' 181) ως προς κάθε κοινωνικοασφαλιστικό δικαίωμα, παροχή, υποχρέωση ή περιορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή της εν γένει κοινωνικοασφαλιστικής και προνοιακής νομοθεσίας.

Άρθρο 17

Παράλληλη ασφάλιση

1. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση σε δύο ή περισσότερους φορείς ή τομείς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο. Στην περίπτωση αυτή για τη δεύτερη αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζεται η υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς του άρθρου 39 παράγραφος 3.

2. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για τους οποίους προέκυπτε, βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεωτική υπαγωγή λόγω ιδιότητας σε δύο ή περισσότερους φορείς για την ίδια απασχόληση, καταβάλλουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 5 παράγραφο 1 του παρόντος ασφαλιστικές εισφορές.

3. Όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, παλαιοί ασφαλισμένοι, για τους οποίους υπολογίζονταν και καταβάλλονταν εισφορές σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να καταβάλλουν προαιρετικά, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, διπλές εισφορές επί των αποδοχών τους και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να συμπληρώσουν το χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος και δεύτερης σύνταξης ή τη συνέχιση της ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν το συνολικό ποσοστό εισφοράς εργοδότη και εργαζομένου ή την εισφορά των άρθρων 39 ή 40.

4. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των προσώπων του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται το άρθρο 8 και η επιπλέον παροχή, για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για κάθε ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτήν την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 14 εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, πλην της παραγράφου 4, εφαρμόζονται από την 1.1.2017.

6. Το άρθρο 39 του Ν. 2084/1992 (Α' 165), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος καταργούνται.

Άρθρο 18

Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

1. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 4, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση δικαιούνται από την 1.1.2017, να συνεχίσουν προαιρετικά την ασφάλισή τους: α) εάν έχουν πραγματοποιήσει στην υποχρεωτική ασφάλιση τουλάχιστον πέντε (5) έτη, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα (1) έτος εντός της τελευταίας πριν την υποβολή της αίτησης πενταετίας και υποβάλλουν τη σχετική αίτηση μέσα σε προθεσμία

δώδεκα (12) μηνών από την τελευταία ασφάλισή τους σε φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό κύριας ασφάλισης, ή β) εάν έχουν πραγματοποιήσει οποτεδήποτε στην υποχρεωτική ασφάλιση δέκα (10) έτη εργασίας, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής της αίτησης για προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

2. Η κατά την παράγραφο 1 προαιρετική ασφάλιση πραγματοποιείται για κύρια σύνταξη ή/και για ασθένεια σε είδος και σε χρήμα.

3. Για την προαιρετική ασφάλιση καταβάλλεται μηνιαία εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στο άρθρο 5. Ειδικότερα από τον προαιρετικά ασφαλισμένο καταβάλλεται μηνιαίως για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών το συνολικό ποσοστό ασφαλιστικής εισφοράς εργαζόμενου - εργοδότη, στο ύψος που έχει διαμορφωθεί και ισχύει κατά το χρόνο υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση. Το ως άνω ποσοστό υπολογίζεται επί του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την αποχώρηση από την υπηρεσία, αναπροσαρμοσμένων με την ετήσια μεταβολή μισθών όπως αυτή υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ και για παροχές σε χρήμα από τον Κλάδο Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., ο προαιρετικά ασφαλισμένος δημόσιος υπάλληλος καταβάλλει μηνιαίως εξολοκλήρου το σύνολο της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ύψος που εκάστοτε έχει διαμορφωθεί υπολογιζόμενη αντιστοίχως επί των αποδοχών όπως προβλέπεται ως ανωτέρω για την κύρια σύνταξη.

4. Η προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης αποκλείεται αν ο ασφαλισμένος κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης είναι ανάπηρος κατά την έννοια του στοιχείου β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (Α' 189).

5. Η προαιρετική ασφάλιση αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον Ε.Φ.Κ.Α. και διενεργείται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπολείπεται των είκοσι πεντε (25) ημερών ασφάλισης ανά μήνα και των τριακοσίων (300) ημερών ανά έτος.

6. Η προαιρετική ασφάλιση διακόπτεται/λήγει: α) με αίτηση του ασφαλισμένου, από την πρώτη του επομένου μήνα της υποβολής της, β) με τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος ή επ' αόριστον αναπηρίας του ασφαλισμένου, γ) αν ο ασφαλισμένος αναλάβει εργασία ή δραστηριότητα ή αποκτήσει ιδιότητα με βάση την οποία υπάγεται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. και δ) με το θάνατο του ασφαλισμένου.

Καταβολή εισφορών μετά τη διακοπή/λήξη της προαιρετικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν γεννά κανένα δικαίωμα, πλην της άτοκης επιστροφής των εισφορών για τον κλάδο κύριας ασφάλισης.

7. Η εισφορά για την προαιρετική ασφάλιση καταβάλλεται εντός των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία και ανά κατηγορία ασφαλισμένων προθεσμιών.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής της ασφαλιστικής εισφοράς, αυτή βαρύνεται με τους προβλεπόμενους από την ισχύουσα νομοθεσία τόκους για τις ασφαλιστικές εισφορές υποχρεωτικής ασφάλισης.

8. Απώλεια του δικαιώματος συνέχισης της προαιρετικής ασφάλισης επέρχεται εφόσον ο ασφαλισμένος έχει καθυστερήσει την καταβολή της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για περισσότερο από δύο έτη από την ημερομηνία που αυτή κατέστη απαιτητή.

Σε περίπτωση απώλειας του δικαιώματος ο ασφαλισμένος μπορεί να υποβάλει εκ νέου αίτημα για προαιρετική ασφάλιση μετά την παρέλευση τριών ετών. Συνολικά ο ασφαλισμένος μπορεί να υπαχθεί σε καθεστώς προαιρετικής ασφάλισης μέχρι 3 φορές.

9. Ασφαλισμένοι που έχουν υπαχθεί στην προαιρετική ασφάλιση μέχρι 31.12.2016 συνεχίζουν την προαιρετική ασφάλιση με τους ίδιους όρους με τους οποίους υπήχθησαν σε αυτή.

10. Οι ασφαλισμένοι που συμπληρώνουν με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς τις ανωτέρω προβλεπόμενες χρονικές προϋποθέσεις για υπαγωγή στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, δικαιούνται να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. προαιρετικά, σύμφωνα με τους κανόνες του τελευταίου εντασσόμενου φορέα υποχρεωτικής ασφάλισής τους.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να καθορίζεται η έναρξη, η αναστολή, η διακοπή/λήξη της προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης, ζητήματα υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση στην περίπτωση πολλαπλής ή παράλληλης απασχόλησης, ο τρόπος απόδειξης τήρησης των όρων της ρύθμισης οφειλών και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 19

Διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης

1. Τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., δικαιούνται σύνταξη κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται στον Ε.Φ.Κ.Α.. Η αίτηση αυτή εξετάζεται από την αρμόδια Υπηρεσία του φορέα ή τομέα ή κλάδου ή λογαριασμού στην οποία υπάγονταν, λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, τα ανωτέρω πρόσωπα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ή του τελευταίου πριν την υποβολή της αίτησης φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό, σύμφωνα με τη νομοθεσία του εντασσόμενου φορέα, όπως ισχύει κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Η αίτηση εξετάζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 2 του Ν.δ. 4202/1961 (Α' 175), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 9 του Ν. 1405/1983 (Α' 180) και το άρθρο 14 του Ν. 1902/1990 (Α' 138) και αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), προκειμένου να κριθεί ο αρμόδιος για κρίση του δικαιώματος φορέας, τομέας, κλάδος ή λογαριασμός.

Ως χρόνος ασφάλισης που απαιτείται για την πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων αρμοδιότητας λογίζεται ο χρόνος υποχρεωτικής ή προαιρετικής ασφάλισης. Ειδικά, για την πλήρωση των προϋποθέσεων του απαιτούμενου συνολικού χρόνου ασφάλισης δύναται να συνυπολογιστεί και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής θητείας για τον οποίο καταβλήθηκαν εισφορές στον αρμόδιο εντασσόμενο φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό. Για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας και θανάτου με χρόνο διαδοχικής ασφάλισης, δύναται να συνυπολογιστεί και ο χρόνος αναγνώρισης στρατιωτικής θητείας για τον οποίο καταβλήθηκαν εισφορές στον αρμόδιο εντασσόμενο φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό για την πλήρωση των προϋποθέσεων αρμοδιότητας.

2. Η Υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α., που απονέμει κατά τα ανωτέρω τη σύνταξη, υπολογίζει, σύμφωνα με τις δι-

ατάξεις των άρθρων 7 και 8 του παρόντος νόμου, το ποσό της σύνταξης με βάση το συνολικό χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλιση του ίδιου και των συμμετεχόντων - εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Οι συμμετέχοντες - εντασσόμενοι φορείς ενημερώνουν την αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α. για το χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί στην ασφάλιση τους, τις αποδοχές που αντιστοιχούν στο χρόνο ασφάλισης του ασφαλισμένου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται.

Ο τρόπος υπολογισμού των διατάξεων των άρθρων 7 και 8 του παρόντος νόμου ισχύει για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και ανεξαρτήτως χρόνου που υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού.

Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο ισχύουν για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και ανεξαρτήτως χρόνου που υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα.

3.α. Αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.δ. 4202/1961, (Α' 175), όπως ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους με τον παρόντα νόμο. Στις περιπτώσεις που οι ανωτέρω αιτήσεις συνταξιοδότησης υποβάλλονται μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κατά τα ανωτέρω.

β. Αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

4. Από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. και την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου παύει να ισχύει κάθε αντίθετη διάταξη που αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης στους φορείς/τομείς κύριας ασφάλισης.

5. Για τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν για πρώτη φορά στο Δημόσιο πριν την 1.1.1983 και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν φορείς, Τομείς - κλάδοι και λογαριασμοί που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., ισχύουν τα εξής:

α. Για αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του Ν. 1405/1983 (Α' 180), όπως ισχύουν.

β. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 6 του Ν. 1405/1983, μόνο για τα πρόσωπα για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη στο Δημόσιο.

γ. Για χρόνο ασφάλισης, για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου περί συνυπολογισμού διαδοχικού χρόνου ασφάλισης και δεν απαιτείται αναγνώριση του χρόνου αυτού, εφόσον υποβληθεί η αίτηση συνταξιοδότησης μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου.

Το ίδιο ισχύει και για τις εκκρεμείς αιτήσεις αναγνώρισης κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου, σε οποιοδήποτε στάδιο έκδοσης της σχετικής πράξης αναγνώρισης, εφόσον υποβληθεί αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Πράξεις αναγνώρισης που έχουν εκδοθεί προ της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου και αφορούν χρόνο για τον οποίο είχαν καταβληθεί εισφορές, για πρόσωπα που υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος, άρθρου, παραμένουν ισχυρές, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 66 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210), όπως ισχύουν.

6. Ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει το συνυπολογισμό του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπό την προϋπόθεση ότι μετά την ένταξη τους στον Ε.Φ.Κ.Α., δεν συνεχίζει να ασφαρίζεται για δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του αντίστοιχου φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού που δεν επιθυμεί την προσμέτρηση του χρόνου του. Δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού.

Στις περιπτώσεις που έχει διανυθεί παράλληλα χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους του ενός εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς πριν την ένταξή τους στον Ε.Φ.Κ.Α., ο ασφαλισμένος δύναται να επιλέξει το χρόνο ασφάλισης που επιθυμεί να συνυπολογίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης. Για τον παράλληλο χρόνο ασφάλισης, ο οποίος δεν συνυπολογίζεται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 17 περί παράλληλης ασφάλισης του παρόντος.

7. Για χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί διαδοχικά σε οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και για τα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς στο ΕΤΕΑΕΠ.

8. Για τους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς που χορηγούν εφάπαξ παροχές που εντάσσονται στον Κλάδο εφάπαξ παροχών του ΕΤΕΑΕΠ υποβάλλεται μία αίτηση χορήγησης εφάπαξ παροχής στην αρμόδια Υπηρεσία του ΕΤΕΑΕΠ στην οποία υπάγεται ο ασφαλισμένος, πριν τη διακοπή της ασφάλισης ή την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου. Η αρμόδια Υπηρεσία του ΕΤΕΑΕΠ εξετάζει την αίτηση για το σύνολο του χρόνου που έχει διανυθεί σε όλους τους εντασσόμενους Φορείς/Τομείς/Κλάδους/Λογαριασμούς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του παρόντος νόμου.

Αιτήσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής που έχουν υποβληθεί πριν την έναρξη λειτουργίας του ΕΤΕΑΕΠ εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου από την αρμόδια Υπηρεσία του ΕΤΕΑΕΠ.

9. Εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.δ. 4202/1961, όπως ισχύουν περί επίλυσης αμφισβητήσεων.

Ειδικότερα η επίλυση αμφισβητήσεων που αφορούν συντάξεις υπαλλήλων λειτουργών του Δημοσίου, καθώς και στρατιωτικών εξακολουθεί να υπάγεται στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 20 **Απασχόληση συνταξιούχων**

1. Στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου, καθώς και όλων των φορέων, ταμείων, κλάδων

ή λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α., οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή την δραστηριότητα. Για το διάστημα αυτό καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές για τον απασχολούμενο συνταξιούχο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Ειδικά, στην περίπτωση που οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα σε φορείς της γενικής Κυβέρνησης, η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεών τους, κύριων και επικουρικών αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους.

Για την προσαύξηση της επικουρικής σύνταξης και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης των ανωτέρω συνταξιούχων εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

3. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010.

4. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να αξιοποιήσει το χρόνο της ασφάλισής του κατά το χρονικό διάστημα της κατά τα ανωτέρω απασχόλησής του ή της περικοπής ή αναστολής καταβολής της σύνταξης του για την προσαύξηση της επικουρικής και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης κατά 60% του ποσού που υπολογίζεται με αναλογική εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 30.

5. Οι συνταξιούχοι της παραγράφου 1 του παρόντος υποχρεούνται πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν να δηλώσουν τούτο στον φορέα κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και στο ΕΤΕΑ ή στον φορέα επικουρικής ασφάλισης από τον οποίο συνταξιοδοτούνται. Παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού που έπρεπε να του παρακρατηθεί, συμφώνως με το παρόν άρθρο, κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή της αυτοαπασχόλησής του, που επιβαρύνεται με ετήσιο επιτόκιο 4,56%, ο δε Ε.Φ.Κ.Α. δικαιούται να συμψηφίζει το ποσό με μελλοντικές συντάξεις και μέχρι του ύψους του 1/4 της συντάξεως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για όσους θα αναλάβουν εργασία ή θα αυτοαπασχοληθούν, γενικά, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντεύθεν, καθώς και για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 4.

Ειδικά, για τα πρόσωπα που ανέλαβαν εργασία ή αυτοαπασχόληση πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 36 του Ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το Ν. 3863/2010, και ισχύει μέχρι την ημερομηνία έναρξης του παρόντος.

7. Οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, που αφορούν την απασχόληση των συνταξιούχων, γενικά, δεν έχουν εφαρμογή για τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 21

Αναλογική Εφαρμογή διατάξεων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου, όπως ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Ειδικά, από την ημερομηνία υπαγωγής των προσώπων της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 στον Ε.Φ.Κ.Α., για τις εισφορές, παροχές και οφειλές, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εφαρμόζονται αναλογικά οι γενικές ή ειδικές διατάξεις που ισχύουν κατά την ανωτέρω ημερομηνία για το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Με όμοια απόφαση επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ) και η είσπραξη εισφορών μέσω ΚΕΑΟ.

Άρθρο 22

Τροποποίηση διατάξεων του Π.δ. 169/2007

1.α. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 5 του Π.δ. 169/2007, προστίθεται εδάφιο, ως εξής: «Ειδικά εάν οι δύο συντάξεις καταβάλλονται από διαφορετικούς φορείς, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται το Δημόσιο, αναστέλλεται η καταβολή της μίας από αυτές κατόπιν επιλογής της ενδιαφερομένης και μέχρι του ποσού των επτακοσίων είκοσι (720) ευρώ.»

β. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 6 του άρθρου 31 του Π.δ. 169/2007, προστίθεται εδάφιο, ως εξής: «Ειδικά εάν οι δύο συντάξεις καταβάλλονται από διαφορετικούς φορείς, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται το Δημόσιο, αναστέλλεται η καταβολή της μίας από αυτές κατόπιν επιλογής της ενδιαφερομένης και μέχρι του ποσού των επτακοσίων είκοσι (720) ευρώ.»

γ. Από την 1.1.2015 καταργείται κάθε άλλη διάταξη αντίθετη με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 5 και της παρ. 6 του άρθρου 31 του Π.δ. 169/2007 όπως προστίθενται με το παρόν.

2. α. Στο τέλος της περίπτωσης ι' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Π.δ. 169/2007, προστίθενται εδάφια ως εξής: «Στις διατάξεις της περίπτωσης αυτής, υπάγονται μόνο όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα έχουν ασκήσει τα καθήκοντα του Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας, όχι κατά αναπλήρωση ή κατ' ανάθεση τουλάχιστον για μία διετία, μετά την επιλογή τους για τη θέση αυτή από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο ή μετά την τοποθέτησή τους στη θέση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4275/2014 (Α' 149). Αν τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν συμπληρώσει την προβλεπόμενη διετία ως Προϊστάμενοι Οργανικών Μονάδων διαφορετικής βαθμίδας, καταβάλλεται το επίδομα θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο.»

β. Συντάξεις που έχουν κανονισθεί αντίθετα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του προτελευταίου εδαφίου της περίπτωσης ι' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Π.δ. 169/2007, αναπροσαρμόζονται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις αυτές, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

γ. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν. 4151/2013 καταργείται.

3. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του Π.δ. 169/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ανωτέρω χρόνος σπουδών αναγνωρίζεται ως συντάξιμος εφόσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης δώδεκα (12) ετών.»

4. α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 12 του Π.δ. 169/2007 προστίθεται περίπτωση νβ' ως εξής:

«νβ) Ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε έως την έναρξη ισχύος του Ν. 2510/1997 (Α' 136) για τα αδικήματα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στα οποία υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν να εκπληρώσουν τη στρατιωτική υπηρεσία επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις.

Για την αναγνώριση του ανωτέρω χρόνου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 17 του Ν. 3865/2010.»

β. Για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης νβ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Π.δ. 169/2007, όπως προστίθενται με το παρόν, πρέπει να προσκομισθούν η καταδικαστική απόφαση για τα αδικήματα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας και το αποφυλακιστήριο από το οποίο να προκύπτει ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης για τα ίδια αδικήματα.

γ. Οι διατάξεις της περίπτωσης νβ' όπως προστίθενται με το παρόν, έχουν εφαρμογή και:

- για τα πρόσωπα του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992 (Α' 165),

- για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα είχαν αποχωρήσει από την Υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μετά την υποβολή σχετικής αίτησης από τους ενδιαφερομένους προς την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Στην περίπτωση αυτή τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου μήνα από την έκδοση της αναγνωριστικής πράξης.

5. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 169/2007 η φράση: «Αν απομακρυνθεί από τις τάξεις χωρίς τη θέλησή του.» αντικαθίσταται με τη φράση: «Αν απομακρυνθεί από τις τάξεις χωρίς υπαιτιότητά του.»

Ειδικά για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν απομακρυνθεί από την Υπηρεσία έως την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 169/2007 εξακολουθούν να ισχύουν και δεν λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση αυτή η τροποποίησή τους με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.

6.α. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 41 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η συμπλήρωση εξαμήνων πτητικής ενέργειας ή ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρυχίου καταστροφέα, καθώς και η συμπλήρωση καταδυτικών εξαμήνων, βεβαιώνεται, κατά περίπτωση, με διαταγές του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας ή του Αρχηγού του οικείου Σώματος για όσα από τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου υπηρετούν στο Λιμενικό ή στο Πυροσβεστικό Σώμα ή στην Ελληνική Αστυνομία.»

β. Συντάξεις που έχουν κανονισθεί αντίθετα με όσα ορίζονται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 41 του Π.δ. 169/2007, όπως αντικαθίστανται με το παρόν, ανα-

προσαρμόζονται μετά από σχετική αίτηση των ενδιαφερομένων προς την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις αυτές, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου της δημοσίευσης του νόμου αυτού μήνα.

7. Η παρ. 14 του άρθρου 56 του Π.δ. 169/2007, όπως αναριθμήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3660/2008 (Α' 78), αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Η σύνταξη όσων θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1, του Κώδικα αυτού, καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας.»

8. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 57Α του Π.δ. 169/2007, προστίθεται η φράση «και να αναζητήσει με την έκδοση καταλογιστικής πράξης τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά».

9. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 60 του Π.δ. 169/2007 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στις περιπτώσεις αναδρομικών οικονομικών δικαιωμάτων σε βάρος του Δημοσίου, που προκύπτουν κατά τον κανονισμό ή ανακαθορισμό της σύνταξης με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης, το ανωτέρω χρονικό διάστημα επιμηκύνεται σε 5 έτη.»

10. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 66 του Π.δ. 169/2007 οι λέξεις «στην παράγραφο 2β» αντικαθίσταται με τις λέξεις «στην παράγραφο 2α».

Άρθρο 23

Ρυθμίσεις διαφόρων συνταξιοδοτικών θεμάτων

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 11 του άρθρου 5 του Ν. 2703/1999 (Α' 72) οι λέξεις «Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ν. 2530/1997» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι.».

2.α. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2703/1999 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και των φορέων του Κεφαλαίου Α' του Ν. 3429/2005 (Α' 314), τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.

β. Αν τα ανωτέρω πρόσωπα κατά τη διάρκεια της θητείας τους στους φορείς της περίπτωσης α' δεν έχουν καταβάλει τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, ο χρόνος αυτός μπορεί να αναγνωρισθεί συντάξιμος από το Δημόσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 ή της παρ. 5 του άρθρου 59 του Π.δ. 169/2007.

γ. Δικαιώματα που έχουν κριθεί διαφορετικά από τα οριζόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης β', επανακρίνονται, με βάση τις διατάξεις αυτές, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων που υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου της δημοσίευσης του νόμου αυτού μήνα.

3. Στο τέλος του άρθρου 10 του Ν. 3865/2010, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής:

«3. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1, ως ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη λαμβάνεται υπόψη εκείνο που ίσχυε την 31.12.2011.»

4. α. Η διάταξη της περίπτωσης γ' της παρ. 16 του άρθρου 6 του Ν. 4002/2011 (Α' 180), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζεται το μέγεθος και τα κριτήρια του δείγματος των ελέγχων που διενεργεί η Διεύθυνση Μεταβολών και Δειγματοληπτικών Ελέγχων.»

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών ποσών σύνταξης, που δικαιούνται συνταξιούχοι του Δημοσίου κατά το Ν.δ. 99/1974 (Α' 295), καθώς και οι κληρονόμοι τους, λόγω της αναπροσαρμογής των συντάξεών τους με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 του Ν. 3691/2008 (Α' 166), σε εκτέλεση τελείων δικαστικών αποφάσεων.

γ. Αναδρομικά ποσά συντάξεων τα οποία καταβάλλονται σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, συμψηφίζονται με τυχόν ποσά που οφείλει ο δικαιούχος στο Δημόσιο.

δ. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 3408/2005 (Α' 272), καθώς και της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 3670/2008 (Α' 117) καταργούνται από 1.1.2016.

ε. Οι καταβαλλόμενες μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος συντάξεις αναπροσαρμόζονται από 1.1.2016 με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης.

5. Για την εξαίρεση από τις μειώσεις των συντάξεων του άρθρου 11 του Ν. 3865/2010, της παρ. 14 του άρθρου 2 του Ν. 4002/2011, της παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του Ν. 4051/2012 (Α' 40) που συνδέονται με πιστοποίηση ορισμένου ποσοστού αναπηρίας, γίνεται δεκτή και η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.).

Για την προσαύξηση της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Β4 της παραγράφου Β' του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 (Α' 222) αρκεί και η γνωμάτευση των ανωτέρω υγειονομικών επιτροπών.

6. Αν για οποιονδήποτε λόγο παρακρατήθηκαν εσφαλμένα, μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, το επιπλέον οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται με παρακράτηση από τις καταβαλλόμενες τακτικές αποδοχές, σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις η κάθε μία από τις οποίες ανέρχεται στο 1/6 των αποδοχών αυτών. Αν ο υπάλληλος ή ο στρατιωτικός αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης, τυχόν εναπομείναν οφειλόμενο ποσό παρακρατείται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, από τη σύνταξή του μετά από σχετική ενημέρωση της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.).

Άρθρο 24

Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικών θεμάτων υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ.

1.α. Το τακτικό προσωπικό του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ., που προέρχεται από τον πρώην Οργανισμό Δημόσιας Αντίληψης Ζακύνθου (Ο.Δ.Α.Ζ.), το οποίο είχε προσληφθεί στον φορέα αυτόν μέχρι την 31.12.2010, υπάγεται για κύρια σύνταξη στις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.δ. 4277/1962 (Α' 191) και όλη η προηγούμενη υπηρεσία του με σχέση δημοσίου δικαίου στον ανωτέρω Οργανισμό λογίζεται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του Ειδικού Συνταξιοδοτικού Καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Το ανωτέρω προσωπικό

εξακολουθεί να υπάγεται στους φορείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας στους οποίους υπαγόταν μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

β. Οι διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 2 του Ν. 3865/2010 (Α' 120) εξακολουθούν να ισχύουν για το προσωπικό της παραγράφου αυτής.

γ. Ως προς το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του τακτικού προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ., το οποίο έχει προσληφθεί από 1.1.2011 μέχρι την προηγούμενη της ημερομηνίας δημοσίευσης του νόμου αυτού ή προσλαμβάνεται από την ημερομηνία αυτή και μετά, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του Ν. 3865/2010, όπως ισχύουν.

δ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για το πρώην τακτικό προσωπικό του Ο.Δ.Α.Ζ. το οποίο έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών και έχει επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου της μετάταξης ή μεταφοράς του, ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

2.α. Ο χρόνος υπηρεσίας με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου στον Ο.Δ.Α.Ζ. πρώην υπαλλήλων του, που έχουν μεταταγεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων φορέων και δεν έχουν επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου της μετάταξης ή μεταφοράς τους ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος, λογίζεται ως διανυθείς στην ασφάλιση του Ειδικού Συνταξιοδοτικού Καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

β. Εάν τα πρόσωπα της ανωτέρω περίπτωσης μετά τη μεταφορά ή τη μετάταξή τους έχουν υπαχθεί στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, ο ανωτέρω χρόνος υπηρεσίας τους στον Ο.Δ.Α.Ζ. λογίζεται ότι διανύθηκε στο Δημόσιο.

3. Εκκρεμείς αιτήσεις για συνταξιοδότηση τακτικών υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ., μεταφέρονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μη εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 60 του Π.δ. 169/2007.

4. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ. πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και εκκρεμούν, καθώς και αιτήσεις που θα υποβληθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού για αναγνώριση συντάξιμου χρόνου από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία, ο οποίος μπορεί να αναγνωρισθεί με βάση τις οικείες διατάξεις, που ισχύουν κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, εξετάζονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.δ. 4277/1962 (Α' 191) ή το Δημόσιο, κατά περίπτωση.

5. Οι συντάξεις που ήδη καταβάλλονται από το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων - Ο.Δ.Α.Ζ., στους συνταξιούχους πρώην υπαλλήλους του Οργανισμού, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, βαρύνουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού και μετά, το Ειδικό Συνταξιοδοτικό Καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, καταβάλλονται από αυτό και διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά για τους συνταξιούχους του διατάξεις.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να

ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

7. Από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού, καταργείται το Ν.δ. 2487/1953 (Α' 198), καθώς και κάθε άλλη αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου αυτού διάταξη.

Άρθρο 25

Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικών θεμάτων υπαλλήλων του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ)

1. Οι τακτικοί υπάλληλοι του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), καθώς και του Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), που προέρχονται από το πρώην Ταμείο Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ) και οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 4239/1962 (Α' 126) και υπάγονται για τον κλάδο κύριας σύνταξης οι μεν στο ΕΤΕΑ, οι δε στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, μεταφέρονται στην ασφάλιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.δ. 4277/1962 (Α' 191).

2. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στο τακτικό προσωπικό του πρώην ΤΑΔΚΥ, καθώς και στο προσωπικό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το οποίο μεταφέρθηκε ή μετατάχθηκε σε θέσεις άλλων υπηρεσιών και έχει επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου, της μεταφοράς ή μετατάξης, ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

3. Οι συντάξεις που καταβάλλονται στους ήδη συνταξιούχους του πρώην ΤΑΔΚΥ, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, είτε καταβάλλονται από το ΕΤΕΑ, είτε από τον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, βαρύνουν εφεξής το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

4. Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης των τακτικών υπαλλήλων των ανωτέρω παραγράφων, μεταφέρονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και κρίνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

5. Οι εισφορές εργαζόμενου - εργοδότη που αντιστοιχούν στο χρόνο ασφάλισης που διανύθηκε στους προηγούμενους φορείς μέχρι την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου, μεταφέρονται στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ μετά από αναλογιστική μελέτη της Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών και Στατιστικής του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

Ο χρόνος ασφάλισης στους προηγούμενους φορείς του τακτικού προσωπικού των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

6. Το άρθρο 1 του Ν.δ. 4239/1962, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου αυτού διάταξη καταργείται.

7. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου και του παρόντος ισχύουν μέχρι την ημερομηνία υπαγωγής των ασφαλιστικών φορέων στον Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 26

Έκταση Εφαρμογής

Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς,

είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του Ν.δ. 3395/1955 (Α' 276).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 27

Εφαρμογή κοινών κανόνων ασφαλισμένων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

1. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 - 20 του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των φορέων, τομέων κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων που ακολουθούν και με εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' που, από τη φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.

2α. Κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στην παράγραφο 4 του άρθρου 7, στους συνταξιούχους που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας από 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης, και με ποσοστό αναπηρίας από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής. Σε περίπτωση νέας κρίσης από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές το ύψος της εθνικής σύνταξης αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα ανωτέρω και βάσει του νέου ποσοστού αναπηρίας. Οι προσαρμογές αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε όσους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του Ν. 612/1977 (Α' 164) είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά.

β. Σε όσους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του Ν. 612/1977 ή με βάση διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν δεν εφαρμόζεται η πρόβλεψη για τη μείωση της εθνικής σύνταξης της παρ. 2 του άρθρου 7, κατά την οποία η εθνική σύνταξη μειώνεται κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των σαράντα (40) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου έτους ηλικίας και του έτους, κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης.

γ. Το εξωϊδρυματικό επίδομα παραπληγίας τετραπληγίας χορηγείται στους ασφαλισμένους, στους συνταξιούχους και στα μέλη των οικογενειών τους που πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις που ισχύουν κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

δ. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής και οι διαφορετικές ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 7 εναρμονίζονται έως την 31.12.2016, σύμφωνα με το άρθρο 11, για όλους τους αναπήρους που εργάζονται στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

3. Τα εδάφια 1 και 2 της παρ. 3 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 σχετικά με το επίδομα συζύγου, καθώς και κάθε αντίστοιχη ειδική, γενική και καταστατική διάταξη των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, σύμφωνα με το άρθρο 53, δεν έχουν εφαρμογή για όσους καταθέσουν αίτηση συ-

νταξιοδότησης από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εντεύθεν. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού το επίδομα συζύγου εξακολουθεί να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

4. Τα άρθρα 1 έως 4 του Ν. 3863/2010 καταργούνται.

Άρθρο 28

Ανταποδοτική σύνταξη

1. Οι ασφαλισμένοι κύριας ασφάλισης του Κεφαλαίου αυτού, οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δικαιούνται ανταποδοτικό μέρος σύνταξης, που προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, όπως ορίζονται στο άρθρο αυτό, το χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 34, και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης υπολογιζόμενα επί των συντάξιμων αποδοχών του πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 8, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων.

2. Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου λαμβάνονται υπόψη:

α. Για τους μισθωτούς, ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το πηλίκον της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης του. Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προσδιορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

β. Για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους ασφαλισμένους του άρθρου 40, το εισόδημα, το οποίο υπόκειται σε εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 39 και 40, καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου. Για το διάστημα μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εισόδημα νοείται το ποσό που θα αποτελούσε το ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα αν εκλαμβανόταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που πράγματι καταβλήθηκε για κάθε μήνα ασφάλισης, συνυπολογιζομένων, με αναγωγή κατά κεφαλήν, τυχόν υφισταμένων κατά το διάστημα αυτό κοινωνικών πόρων υπέρ των αντίστοιχων ταμείων. Στο ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς που πράγματι καταβλήθηκε για κάθε ασφαλισμένο συνυπολογίζεται, όπου υπήρχε, και η ασφαλιστική εισφορά που έχει καταβληθεί από τον εργοδότη. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος προσαυξημένο κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προσδιορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης, για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977 είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά είτε με βάση τις διατάξεις του Ν. 2084/1992, ως συντάξιμες αποδοχές, επί των οποίων θα υπολογιστεί

το ποσοστό αναπλήρωσης των 35 ετών, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τη διάρκεια ασφάλισής του.

γ. Για τους ασφαλισμένους για τους οποίους, από την 1.1.2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38, καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου, αλλά έως την έναρξη ισχύος του παρόντος κατέβαλλαν ασφαλιστική εισφορά με ασφαλιστικές κατηγορίες, ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης ορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα, αν εκλαμβανόταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που πράγματι καταβλήθηκε για κάθε μήνα ασφάλισης.

δ. Για το χρόνο ασφάλισης που αναγνωρίζεται πλασματικά, κατόπιν καταβολής του προβλεπόμενου ποσού εξαγοράς ως συντάξιμες αποδοχές ορίζεται το ποσό που θα αποτελούσε τον ασφαλιστέο μηνιαίο μισθό-εισόδημα αν εκλαμβανόταν ως μηνιαία εισφορά το ποσό που καταβλήθηκε για την εξαγορά κάθε μήνα ασφάλισης. Οι πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίστηκαν χωρίς εξαγορά δεν συνυπολογίζονται για τον υπολογισμό του ποσού της ανταποδοτικής σύνταξης.

3. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των αιτήσεων συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και εντός του έτους 2016 ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη ο μέσος μηνιαίος μισθός - εισόδημα κατά τις ειδικότερες λοιπές προβλέψεις του παρόντος άρθρου που προκύπτει από το έτος 2002 και έως την υποβολή της αίτησης. Εφεξής ετησίως η περίοδος αυτή αναφοράς αυξάνεται κατά ένα έτος.

4. Καταργούνται εφεξής και δεν εφαρμόζονται επί των αιτήσεων συνταξιοδότησης που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι εξής διατάξεις: άρθρο 29 παρ. 3 Ν. 2084/1992 (Α' 165), άρθρο 64 Ν. 2676/1999 (Α' 1), άρθρο 31 παρ. 2 Ν. 2084/1992 (Α' 165), άρθρο 5 παρ. 11 Α.Ν. 1846/1951 (Α' 179), άρθρο 23 εδάφιο πέμπτο Π.δ. 913/1978 (Α' 220), άρθρο 44 παρ. 4 Π.δ. 284/1974 (Α' 101), άρθρο 5 παρ. 4 Υ.Α. Β2/54/3/236/76/οικ. 695/1977 (Β' 329), άρθρο 46 παρ. 8α Β.δ. 29/5/25.6.58 (Α' 96), άρθρο 17 παρ. 2 Π.δ. 419/1983 (Α' 154), άρθρο 17 Π.δ. 419/1980 (Α' 11), άρθρο 20 Υ.Α. 17481/1933 Α.Υ.Ε.Ο. (77/1933), άρθρο 18 παρ. 1 περίπτωση ε' Υ.Α. 31720/Σ.503/10.12.1962 (Β' 503), Υ.Α. Φ.43/οικ.1135/1988 (Β' 404), άρθρο 1 Π.δ. 460/1989 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παρ. 1 Ν. 982/1979 (Α' 239), Υ.Α. Φ.41/241/1996 (Β' 228), άρθρο 16 παρ. 2 Ν. 3232/2004 (Α' 48) σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 4 Ν. 3029/2002 (Α' 160), άρθρο 24 παρ. 2 Π.δ. 258/2005 (Α' 316), άρθρο 9 Π.δ. 116/1988 (Α' 48), άρθρο 6 του Β.δ. 5/1955 (Α' 18), άρθρα 97 και 110 Π.δ. 668/1981 (Α' 167), άρθρο 1 Π.δ. 418/1985 (Α' 146), άρθρο 14 Υ.Α. Φ.29/1455/1977 (Β' 1028), άρθρο 3 παρ. 3 Ν. 3863/2010 (Α' 115) και κάθε αντίθετη διάταξη.

Άρθρο 29

Προσωρινή σύνταξη

1. Μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, καταβάλλεται στους δικαιούχους προσωρινή σύνταξη, το ύψος της οποίας υπολογίζεται ως εξής:

α. Για τους μισθωτούς το 50% του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τους δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης που προηγούνται της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Ο μέσος αυτός όρος υπολογίζεται ως το πηλίκον της διαίρεσης του

συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, οποτεδήποτε και αν καταβλήθηκαν, δια του 12.

β. Για τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους ασφαλισμένους στον Ο.Γ.Α., όπως αυτοί ορίζονται στα άρθρα 39 και 40, το 50% του μέσου μηνιαίου εισοδήματος των δώδεκα (12) τελευταίων μηνών ασφάλισης που προηγούνται της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης. Ως μέσο μηνιαίο εισόδημα νοείται αυτό το οποίο προκύπτει από το πηλίκον του συνόλου των τρεχουσών εισφορών κύριας ασφάλισης που καταβλήθηκαν κατά τους μήνες αυτούς, διαιρουμένου δια του 20% και δια του 12.

2. Η προσωρινή σύνταξη δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στην εθνική σύνταξη που αντιστοιχεί σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης και να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο διπλάσιο αυτής, στο ύψος που διαμορφώνεται κάθε φορά. Ειδικά για τους ασφαλισμένους, σύμφωνα με το άρθρο 40, το ποσό της προσωρινής σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο 80% της εθνικής σύνταξης που αντιστοιχεί για είκοσι (20) έτη ασφάλισης.

3. Τα ανωτέρω ισχύουν στις περιπτώσεις αίτησης για πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος. Σε περιπτώσεις αίτησης για μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος το ποσό της προσωρινής σύνταξης μειώνεται κατά ποσοστό 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται για την πλήρη σύνταξη.

4. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης σύνταξης λόγω αναπηρίας, το ποσό της προσωρινής σύνταξης, στο ύψος που διαμορφώνεται κατά τα ανωτέρω, μειώνεται αντίστοιχα κατά τα ποσοστά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 27. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης λόγω θανάτου, η προσωρινή σύνταξη, όπως διαμορφώνεται με τις ανωτέρω διατάξεις, χορηγείται σε ποσοστό 50%. Το ποσοστό αυτό επιμερίζεται μεταξύ των δικαιούχων, σύμφωνα με τα ποσοστά επιμερισμού της σύνταξης.

5. Το ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται στον ασφαλισμένο με την προσωρινή σύνταξη συμψηφίζεται με το ποσό της σύνταξης που προκύπτει μετά την έκδοση της οριστικής πράξης απονομής της σύνταξης.

6. Στην περίπτωση ασφαλισμένου με διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, η αίτηση για προσωρινή σύνταξη υποβάλλεται και εξετάζεται από τον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο για την επαγγελματική δραστηριότητα στην οποία υπαγόταν ο ασφαλισμένος κατά την τελευταία χρονική περίοδο πριν από την αίτησή του. Αν για τον υπολογισμό του ποσού της προσωρινής σύνταξης, ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης της παρ. 1 δεν επαρκεί, λόγω αλλαγής επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου, λαμβάνεται υπόψη και διαδοχικά διανυθείς χρόνος ασφάλισης και καταβάλλεται ποσό προσωρινής σύνταξης, όπως προβλέπεται στο παρόν.

Το ανωτέρω ισχύει και στις περιπτώσεις διαδοχικά ασφαλισμένων που έχουν οφειλή μέχρι του ποσού που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις.

7. Η διάταξη για την έκδοση της προσωρινής σύνταξης δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Όταν ο ασφαλισμένος με δήλωσή του δεν επιθυμεί την έκδοση προσωρινής σύνταξης.

β. Όταν δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

γ. Όταν για τη συνταξιοδότηση πρέπει να εφαρμοστούν οι Κανονισμοί 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, καθώς και οι διμερείς συμβάσεις κοινωνικής ασφάλειας, εκτός των περιπτώσεων που θεμελιώνεται αυτοτελές συνταξιοδοτικό δικαίωμα μόνο με το χρόνο ασφάλισης σε ελληνικό ασφαλιστικό φορέα.

δ. Όταν δεν έχουν κατατεθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

ε. Όταν λαμβάνεται ταυτόχρονα και άλλη κύρια σύνταξη για την ίδια αιτία.

στ. Όταν δεν έχει διακοπεί η εργασία κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης.

ζ. Όταν είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης για θεμελίωση συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων. Στην περίπτωση αυτή, ο λόγος θεωρείται ότι εκλείπει εφόσον, μετά την υποβολή σχετικής αίτησης εκ μέρους του ενδιαφερομένου, εκδοθεί η απόφαση αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης, ακόμα και αν η εξαγορά του χρόνου αυτού γίνει τμηματικά με παρακράτηση του σχετικού ποσού από τη σύνταξη του δικαιούχου.

η. Όταν υπάρχουν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές ποσού που υπερβαίνει τα προβλεπόμενα από τις σχετικές διατάξεις ποσά.

Αν μεταγενέστερα εκλείψει ο λόγος αυτός, η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται από την επομένη υποβολής σχετικής νέας αίτησης του ενδιαφερομένου.

8. Η πράξη προσωρινής σύνταξης κατά τα ανωτέρω εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

9. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν αναλογική εφαρμογή και στα πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται, σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς του Ν. 3163/1955.

10. Η προσωρινή σύνταξη καταβάλλεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα στους δικαιούχους που είναι άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και στους γονείς και νόμιμους κηδεμόνες που προστατεύουν άτομα με αναπηρία ή για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977 είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά, ή με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 30

Προσαύξηση σύνταξης όσων κατέβαλλαν αυξημένες εισφορές

1. Στην περίπτωση ασφαλισμένων οι οποίοι, υπό την ισχύ του προϊσχύοντος νομοθετικού καθεστώτος κατέβαλλαν εισφορές ανώτερες από αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για

καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 28 εφαρμόζονται αναλόγως.

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται σε όσους υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 31

Ασφαλιστικές παροχές λόγω εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος εκτός εργασίας

1. Οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας και τα μέλη της οικογένειάς τους σύνταξη λόγω θανάτου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και ανεξαρτήτως χρόνου ασφάλισης, αν η αναπηρία ή ο θάνατος οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση. Για τη χορήγηση της σύνταξης του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης από τον κατά τα ανωτέρω δικαιούχο. Η προθεσμία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, η διαδικασία αναγγελίας και διαπίστωσης του εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος κατά την απασχόληση, το είδος της νόσου ανά επάγγελμα και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με το εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση εξομοιώνονται και οι επαγγελματικές ασθένειες. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του Κανονισμού Ασθενείας του οικείου φορέα κύριας ασφάλισης και για όσους ασφαλιζονται μετά την 1.1.2016 αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Επί αναπηρίας που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των άρθρων 7, 8 και 28. Σε καμία περίπτωση το ποσό της σύνταξης του δικαιούχου δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο ποσό της εθνικής σύνταξης, για είκοσι (20) έτη ασφάλισης, στο ύψος που εκάστοτε διαμορφώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Επί ατυχήματος εκτός εργασίας ή απασχόλησης, περί του οποίου κρίνουν τα αρμόδια όργανα του Ε.Φ.Κ.Α., οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας και τα μέλη της οικογένειάς τους σύνταξη λόγω θανάτου, αν έχουν πραγματοποιήσει το μισό χρόνο ασφάλισης από αυτόν που απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο του άρθρου 11. Τα ίδια όργανα προσδιορίζουν με αιτιολογημένη απόφασή τους, σε περίπτωση αμφισβήτησης, εάν το ατύχημα ήταν εργατικό ή εκτός εργασίας. Έως την πλήρη έναρξη λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., επί ατυχήματος εκτός εργασίας ή απασχόλησης, κρίνουν τα υφιστάμενα αρμόδια όργανα ή επιτροπές των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

4. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα των παραγράφων 1- 3 καταργείται. Καταβαλλόμενες συντάξεις που εκδόθηκαν βάσει ρυθμίσεων που καταργούνται στο εξής, διατηρούνται ως έχουν, με την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 33.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αν το ατύχημα συμβαίνει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 32

Παροχές ασθένειας σε χρήμα

1. Οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α..

2. Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, η έκταση, το ύψος, οι δικαιούχοι, η διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα ή λεπτομέρεια ρυθμίζονται ενιαία με τον Κανονισμό Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α. της παρ. 3 του άρθρου 95, που εκδίδεται μέχρι την 31.12.2016, ύστερα από αναλογιστική μελέτη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Άρθρο 33

Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

1. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις, πλην όσων χορηγούνται από τον Ο.Γ.Α., αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28 και 12, βάσει των ειδικότερων ρυθμίσεων της επόμενης παραγράφου.

2. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, συντάξεων, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου υπολογίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη. Αν ο συντάξιμος μισθός συνδέεται με ασφαλιστικές κατηγορίες ή ασφαλιστικές κλάσεις ή με τεκμαρτά ποσά, αυτός υπολογίζεται αφού ληφθεί υπόψη η τρέχουσα τιμή τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο συντάξιμος μισθός υπολογίζεται σε τρέχουσες τιμές με τη χρήση των ποσοστών αναπροσαρμογής των συντάξεων όλων των ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ημερομηνία συνταξιοδότησης ως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής.

Άρθρο 34

Χρόνος ασφάλισης

1. Χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. για τους ασφαλισμένους του Κεφαλαίου αυτού είναι:

α. Ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, ήτοι ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον Ε.Φ.Κ.Α. ή στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές. Για τους μισθωτούς ως χρόνος ασφάλισης αναγνωρίζεται και ο χρόνος για τον οποίο οφείλονται εισφορές, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

β. Ο λογιζόμενος χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου, όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

γ. Οι πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης της παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), των άρθρων 39, 40 και 41 του Ν. 3996/2011 (Α' 170), του άρθρου 6 παρ.12 και του άρθρου 17 του Ν. 3865/2010 (Α' 120), και του άρθρου 40 του Ν. 2084/1992 (Α' 165). Όπου για την αναγνώριση των πλασματικών αυτών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου πλασματικού χρόνου ασφάλισης της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς. Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του ασφαλισμένου κατά τον τελευταίο μήνα πλήρους απασχόλησης πριν από την υποβολή της αίτησης εξαγοράς, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 38 και εφόσον έχει διακοπεί η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης προσαυξανόμενων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Σε περίπτωση ελεύθερου επαγγελματία, αυταπασχολούμενου ή ενός από τα πρόσωπα του άρθρου 40, η εισφορά υπολογίζεται με βάση το μηνιαίο εισόδημά τους κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης αναγνώρισης, σύμφωνα με τα άρθρα 39, 98 και 40. Το συνολικό ποσό της κατά τα ανωτέρω εξαγοράς καταβάλλεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι και οι μήνες που αναγνωρίζονται. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ, οπότε παρέχεται έκπτωση 15%. Η εισφορά των αιτήσεων αναγνώρισης πλασματικών χρόνων που θα υποβληθούν από τους ελεύθερους επαγγελματίες - αυταπασχολούμενους και τα πρόσωπα που υπάγονται στο άρθρο 40 του παρόντος από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την 31.12.2016 θα υπολογιστεί επί του μηνιαίου εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από το φορολογητέο εισόδημά τους του φορολογικού έτους 2015. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι ασφαλισμένοι που συνταξιοδοτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010, έχουν δικαίωμα να αναγνωρίζουν τους πλασματικούς χρόνους ασφάλισης των άρθρων 39, 40 και 41 του Ν. 3996/2011.

δ. Ο χρόνος ασφάλισης που έχει αναγνωριστεί και εξαγοραστεί ή συνεχίζεται η εξαγορά του στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία. Αναγνωρίσεις χρόνων, οι οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί με την πλήρη εξόφληση του ποσού της εξαγοράς, συνεχίζονται στον Ε.Φ.Κ.Α. μέχρι την ολοκλήρωσή τους, βάσει των διατάξεων που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

ε. Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης κατά την παρ. 2.

2. Κάθε ασφαλισμένος του Ε.Φ.Κ.Α., εφόσον παύει να έχει την ασφαλιστέα στον Ε.Φ.Κ.Α. απασχόληση ή ιδιότητα, δικαιούται να συνεχίσει την ασφάλισή του στον Ε.Φ.Κ.Α. προαιρετικά κατ' εφαρμογή των άρθρων 18 και 37. Πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στην προαιρετική ασφάλιση των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών συνεχίζουν αυτήν στον Ε.Φ.Κ.Α..

Οι ασφαλισμένοι που έχουν διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς δικαιούνται να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. προαιρετικά στον Κλάδο του τελευταίου εντασσόμενου φορέα υποχρεωτικής

ασφάλισής τους. Το ίδιο ισχύει και για τα πρόσωπα που έχουν ήδη υπαχθεί στην προαιρετική ασφάλιση των εντασσόμενων φορέων, τομέων και κλάδων και συνεχίζουν αυτή στον Ε.Φ.Κ.Α..

3. Πρόσωπα που έχουν υπαχθεί καλόπιστα στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, ενώ δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Ε.Φ.Κ.Α. για όσο διάστημα διατηρούν την ιδιότητα ή απασχόληση για την οποία υπήχθησαν στην ασφάλιση των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων κλάδων και λογαριασμών. Χρόνος για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, ενώ δε συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις ασφάλισης, λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. και οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές δεν επιστρέφονται, εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση διαγραφής.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται το άρθρο 3 του Ν. 1358/1983 (Α' 64), το εδάφιο γ' της παρ. 2 του άρθρου 40 του Ν. 2084/1992, όπως τροποποιημένο ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010, καθώς και κάθε διάταξη που ορίζει διαφορετικά από το παρόν.

Άρθρο 35 **Εφάπαξ παροχή**

1. Από 1.1.2017 στην ασφάλιση του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα που είχαν ήδη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπαχθεί στην ασφάλιση των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 76 του παρόντος, καθώς και όσοι, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 37 του Ν. 4052/2012 όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 76 του παρόντος αναλαμβάνουν εργασία ή απασχόληση ή αποκτούν ιδιότητα, η οποία, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των ως άνω ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, δημιουργούσαν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση για εφάπαξ παροχή των εν λόγω ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

2. Από 1.1.2017 πόροι του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. είναι:

α. Τα έσοδα από τις προβλεπόμενες εισφορές υπέρ των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. του άρθρου 74 του νόμου αυτού, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 36 του Ν. 4052/2012, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 75 του παρόντος, οι πρόσδοδοι περιουσίας, καθώς και η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών αυτών και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που προβλέπεται στην οικεία νομοθεσία ή άλλες γενικές διατάξεις.

β. Τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές, για το ύψος των οποίων και τον τρόπο υπολογισμού τους εφαρμόζονται για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 οι επιμέρους καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 και

εφεξής το ποσό της εισφοράς τους για εφάπαξ παροχή ορίζεται σε ποσοστό 4% και υπολογίζεται για τους μισθωτούς επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38 και για τους αυτοτελώς απασχολούμενους επί του εισοδήματός τους, κατ' αναλογία των ειδικότερα προβλεπόμενων στο άρθρο 39.

3.α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η εφάπαξ παροχή απονέμεται εφόσον ο ασφαλισμένος έλαβε κύρια σύνταξη λόγω γήρατος ή οριστικής αναπηρίας και συντρέχουν οι απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις από τη νομοθεσία που διέπει το τελευταίο από τα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς κατά την ημερομηνία ένταξης ή, σε περίπτωση διακοπής της ασφάλισης πριν από την ημερομηνία ένταξης, λαμβάνονται υπόψη οι χρονικές προϋποθέσεις από τη νομοθεσία που διέπει το τελευταίο ταμείο, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό ασφάλισης στον οποίο υπήρχε ασφάλιση και ισχύουν κατά την ημερομηνία ένταξης. Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη από ταμείο, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό που χορηγεί προσυνταξιοδοτική παροχή, απονέμεται η εφάπαξ παροχή, εφόσον ο ασφαλισμένος έλαβε προσυνταξιοδοτική παροχή.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος παύουν να ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις των ταμείων, τομέων, κλάδων ή λογαριασμών του άρθρου 75 του παρόντος από τις οποίες προβλεπόταν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση εφάπαξ παροχής η προηγούμενη συνταξιοδότηση από φορέα επικουρικής ασφάλισης.

β. Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου, που δεν είχε αποκτήσει κατά το χρόνο του θανάτου του δικαίωμα για λήψη εφάπαξ παροχής, δηλαδή ασφαλισμένου, ο οποίος απεβίωσε πριν την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, γήρατος ή αναπηρίας, χορηγείται εφάπαξ παροχή στα πρόσωπα της οικογένειάς του, εφόσον συντρέχουν οι χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου, του φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίο ήταν ασφαλισμένος ο θανών. Αν, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν υπάρχουν πρόσωπα της οικογένειας που δικαιούνται σύνταξη εξαιτίας του θανάτου του ασφαλισμένου, η εφάπαξ παροχή χορηγείται στον επιζώντα σύζυγο και στα τέκνα αυτού ανάλογα με το κληρονομικό τους δικαίωμα. Αν, σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια, δεν υπάρχουν πρόσωπα που να δικαιούνται την εφάπαξ παροχή, εφόσον ο θανών είχε συμπληρώσει κατά το χρόνο θανάτου του εικοσαετή τουλάχιστον ασφάλιση, αυτή καταβάλλεται στους γονείς, αδελφούς/ες του θανόντος ασφαλισμένου, κατά το ποσοστό του κληρονομικού τους δικαιώματος.

Εάν ο ασφαλισμένος απεβίωσε μετά την έκδοση της συνταξιοδοτικής πράξης (γήρατος ή αναπηρίας), η εφάπαξ παροχή χορηγείται, σύμφωνα με τις διατάξεις περί κληρονομικής διαδοχής.

γ. Δεν επιτρέπεται προκαταβολή της εφάπαξ παροχής και κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το ποσόν της εφάπαξ παροχής με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου, ισούται με το άθροισμα του τμήματος της εφάπαξ παροχής που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης μέχρι την 31.12.2013 και του τμήματος της εφάπαξ παροχής που αντιστοιχεί για τα έτη ασφάλισης από 1.1.2014 και εφεξής.

α. Για χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί έως και την 31.12.2013:

αα. Για τους μισθωτούς:

Για τους μισθωτούς με εισφορά ύψους 4% επί των αποδοχών, η εφάπαξ παροχή αποτελείται από το γινόμενο του εξήντα τοις εκατό (60 %) των αποδοχών, επί των οποίων έγιναν οι νόμιμες κρατήσεις, υπέρ του κλάδου επί του δεκαδικού αριθμού των ετών ασφάλισης έως και την 31.12.2013, με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου.

Ως αποδοχές για τον υπολογισμό της εφάπαξ παροχής νοείται ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα πέντε (5) τελευταία πριν από την αποχώρηση εκ της υπηρεσίας του έτη, οι οποίες υπεβλήθησαν σε ασφαλιστικές εισφορές, χωρίς να υπολογίζονται τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας, προσαυξανόμενες ετησίως κατά τη μη αρνητική ετήσια μεταβολή μισθών, η οποία υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Για τους μισθωτούς με εισφορά ύψους διάφορου του 4% ή με σταθερό ποσό εισφοράς το ως άνω ποσοστό (60%) θα αναπροσαρμόζεται αναλογικά ως προς το ύψος της εισφοράς, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα και κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Στις περιπτώσεις που ο δικαιούμενος εφάπαξ παροχής έχει μισθοδοτηθεί για λιγότερο από πέντε (5) έτη, για τον υπολογισμό του μέσου όρου πενταετίας θα λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της πενταετίας ομοιοβάθμου του ή ασφαλισμένου με τα ίδια έτη ασφάλισης. Αν δεν είναι δυνατός ο υπολογισμός πενταετίας, ο υπολογισμός γίνεται με βάση το σύνολο του χρόνου ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί.

ββ. Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους:

Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους με εισφορά ύψους 4%, η εφάπαξ παροχή αποτελείται από το γινόμενο του εβδομήντα πέντε επί τοις εκατό (75%) των αποδοχών επί των οποίων έγιναν οι νόμιμες κρατήσεις, επί του δεκαδικού αριθμού των ετών ασφάλισης έως και την 31.12.2013, με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου.

Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους με εισφορά ύψους διάφορου του 4% ή με σταθερό ποσό εισφοράς, το ως άνω ποσοστό (75%) θα αναπροσαρμόζεται αναλογικά ως προς το ύψος της εισφοράς, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα και κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Ως αποδοχές για τον υπολογισμό της εφάπαξ παροχής νοείται ο μέσος όρος των αποδοχών κατά τα πέντε (5) τελευταία πριν από την αποχώρησή του έτη, οι οποίες υπεβλήθησαν σε ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του κλάδου, προσαυξανόμενες ετησίως κατά τη μη αρνητική ετήσια μεταβολή μισθών, η οποία υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Για τον υπολογισμό των ως άνω αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές κατηγορίες, βάσει των οποίων κατεβλήθησαν εισφορές για εφάπαξ παροχή και ο χρόνος παραμονής σε κάθε μία από αυτές για ολόκληρο το χρόνο της ασφάλισής του έως 31.12.2013, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ύστερα από οικονομική έκθεση καθορίζονται οι ασφαλιστικές κατηγορίες για όσους αυτοτελώς απασχολούμενους η εισφορά τους δεν προκύπτει ως ποσοστό επί ασφαλιστικής κατηγορίας, καθώς και κάθε άλλο θέμα που απαιτείται για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής.

β. Για το χρόνο ασφάλισης που πραγματοποιείται από την 1.1.2014 και εφεξής:

Για τους μισθωτούς και αυτοτελώς απασχολούμενους το τμήμα της εφάπαξ παροχής που αναλογεί στα έτη ασφάλισης από 1.1.2014 και εφεξής, υπολογίζεται με βάση το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση. Οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από 1.1.2014 και εφεξής για κάθε ασφαλισμένο τηρούνται σε ατομικές μερίδες. Με βάση την αρχή της ισοδυναμίας το ποσό της εφά-

παξ παροχής ισούται με τη συσσωρευμένη αξία των εισφορών κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Η συσσώρευση των εισφορών θα γίνει με το πλασματικό ποσοστό επιστροφής, το οποίο προκύπτει από την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων.

γ. Για την εφαρμογή των ανωτέρω περιπτώσεων α' και β' ισχύουν τα εξής:

Το τμήμα της απονεμόμενης εφάπαξ παροχής για τα έτη ασφάλισης από 1.1.2014 και εφεξής προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:

$$LS^{NDC} = \sum_{j=1}^a Con_j \prod_{k=j}^a (1 + g_k) \quad (1)$$

όπου

Con_j : οι συνολικές ετήσιες εισφορές του έτους j

a : τα έτη συσσώρευσης εισφορών

g_k : η ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών του έτους k και υπολογίζεται σύμφωνα με τον τύπο

$$g_k = \begin{cases} \max\left(\frac{\Sigma W_{k+1} - \Sigma W_k}{\Sigma W_k}, 0\right), & 1 \leq k \leq a-1 \\ 0, & k = a \end{cases}$$

όπου ΣW_k : η βάση υπολογισμού των εισφορών όλων των ασφαλισμένων του Ταμείου το έτος k .

Όταν η εισφορά δεν προκύπτει ως ποσοστό επί μιας βάσης υπολογισμού εισφορών, πρέπει αυτή να μετατρέπεται ως ποσοστό επί βάσης εισφορών, ώστε αυτή η βάση εισφορών να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του ετήσιου πλασματικού ποσοστού επιστροφής.

Αυτοί που ασφαλίστηκαν πρώτη φορά πριν την 1.1.2014 το ποσό της εφάπαξ παροχής αποτελείται από δύο τμήματα και προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:

$$LS^{PRata} = LS_{old}^{a^*} + \sum_{j=a^*+1}^a Con_j \prod_{k=j}^a (1 + g_k) \quad (2)$$

όπου

$LS_{old}^{a^*}$: τμήμα εφάπαξ παροχής που αναλογεί στα έτη ασφάλισης πριν την 1^η.1.2014, όπως αυτό

προκύπτει με βάση την υποπαράγραφο α. της παρούσας παραγράφου.

Con_j : οι συνολικές ετήσιες εισφορές του έτους j

a^* : τα έτη ασφάλισης μέχρι 31.12.2013

a : τα έτη ασφάλισης

g_k : η ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών του έτους k

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

5. Εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης εφάπαξ παροχής για αποχωρήσεις από την υπηρεσία ή την εργασία ή το επάγγελμα από 1.9.2013 και εφεξής, σε όποιο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας και αν ευρίσκονται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κρίνονται ως προς τον τρόπο υπολογισμού της παροχής βάσει των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Οι φορείς που χορηγούν εφάπαξ παροχή με το καθεστώς του Ν. 103/1975 (Α' 167) για χρόνους ασφάλι-

σης μέχρι 31.12.2005, εξακολουθούν να τα καταβάλλουν οι ίδιοι σύμφωνα με όσα ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Για τους ασφαλισμένους στο καθεστώς του Ν. 103/1975 (Α' 167), μετέπειτα Κλάδο Πρόνοιας Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και Τομέα Πρόνοιας Ν.Π.Δ.Δ. του Τ.Π.Δ.Υ., χρόνος ασφάλισης για θεμελίωση δικαιώματος χορήγησης εφάπαξ παροχής με το καθεστώς του Ν. 103/1975 (Α' 167) από τα Ν.Π.Δ.Δ. είναι ο χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στο καθεστώς του Ν. 103/1975 (Α' 167), ο χρόνος ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί σε οποιοδήποτε ταμείο, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό πρόνοιας που εντάσσεται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. μέχρι την ένταξή του σε αυτό. Μετά την 1.1.2017 χρόνος ασφάλισης για θεμελίωση δικαιώμα-

τος χορήγησης εφάπαξ παροχής με το καθεστώς του Ν. 103/1975 (Α' 167) αποτελεί και ο χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

Η εφάπαξ παροχή, την οποία δικαιούνται οι αποχωρούντες ασφαλισμένοι, υπολογίζεται με βάση τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 περίπτωση α' του παρόντος άρθρου, για όλο το χρόνο υπηρεσίας τους που έχει διανυθεί από 1.10.1975 έως 31.12.2013 και καταβάλλεται κατ' αναλογία από το νομικό πρόσωπο, στο οποίο ετηρείτο ο λογαριασμός του Ν. 103/1975 (Α' 167) και στον οποίο ήταν ασφαλισμένος ο υπάλληλος τις 31.12.2005 ή πριν την ημερομηνία αυτή σε περίπτωση μετάταξης/μεταφοράς και το υπόλοιπο ποσό από το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. για το χρονικό διάστημα ασφάλισης έως 31.12.2013 σε οποιοδήποτε ταμείο, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό πρόνοιας που εντάσσεται σε αυτό.

Για το χρονικό διάστημα μετά από την 1.1.2014 και εφεξής η εφάπαξ παροχή υπολογίζεται και αποδίδεται από τον οικείο φορέα με βάση τα οριζόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 4 του παρόντος.

Σε περίπτωση ανεπάρκειας των σχηματιζόμενων Κεφαλαίων του οικείου λογαριασμού του Ν. 103/1975 (Α' 167) για την καταβολή του αναλογούντος ποσού βοηθήματος, τούτο συμπληρώνεται κατά το ποσό που υπολείπεται από το ίδιο το Ν.Π.Δ.Δ. στο οποίο ετηρείτο ο λογαριασμός και σε καμιά περίπτωση δεν βαρύνει το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Σε περίπτωση μετατροπής, κατάργησης ή συγχώνευσης του Ν.Π.Δ.Δ., η επιβάρυνση για την κάλυψη του ανωτέρω ποσού καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του διάδοχου εργασιακού φορέα ή τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε περίπτωση μεταφοράς των υπαλλήλων στο Δημόσιο και σε καμιά περίπτωση από το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

Σε περίπτωση ανεπάρκειας των σχηματιζόμενων κεφαλαίων του οικείου λογαριασμού του Ν. 103/1975 (Α' 167) για την καταβολή του αναλογούντος ποσού βοηθήματος, τούτο συμπληρώνεται κατά το ποσό που υπολείπεται από το ίδιο το Ν.Π.Δ.Δ. στο οποίο ετηρείτο ο λογαριασμός και σε καμιά περίπτωση δεν βαρύνει το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Σε περίπτωση μετατροπής, κατάργησης ή συγχώνευσης του Ν.Π.Δ.Δ., η επιβάρυνση για την κάλυψη του ανωτέρω ποσού καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του διάδοχου εργασιακού φορέα ή τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε περίπτωση μεταφοράς των υπαλλήλων στο Δημόσιο και σε καμιά περίπτωση από το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

7. Στους μη δικαιούμενους εφάπαξ παροχής από υπηρεσία, εργασία ή επάγγελμα, για το οποίο ασφαλίστηκαν σε ταμείο, τομέα, κλάδο και λογαριασμό πρόνοιας για χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον τριών (3) ετών ή σε περίπτωση θανάτου αυτών στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3β, εφόσον ο θανών είχε συμπληρώσει τον παραπάνω χρόνο ασφάλισης, επιστρέφονται οι ατομικές τους εισφορές, ύστερα από αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται μετά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου μαζί με τη συνταξιοδοτική απόφαση, θετική ή απορριπτική, του φορέα κύριας ασφάλισης.

Για επιστροφή ατομικών εισφορών που καταβλήθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων καταστατικών για χρόνο ασφάλισης έως 31.12.2013 το επιστρεπτέο ποσό προκύπτει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9 του Ν. 2335/1995 (Α' 185) και την υπουργική απόφαση Φ.80000/οικ.26625/1319/17.11.2006

(Β' 1772). Για επιστροφή εισφορών χρονικών διαστημάτων από 1.1.2014 και εφεξής το ύψος του επιστρεπτέου ποσού προκύπτει από τη συσσωρευμένη αξία των εισφορών στην ατομική μερίδα.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε άλλη γενική ή ειδική ή καταστατική διάταξη της νομοθεσίας που προβλέπει διαφορετικά από τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο καταργείται. Η παρ. 3 του άρθρου 220 του Ν. 4281/2014 (Α' 160) καταργείται από τότε που άρχισε να ισχύει.

9. Ειδικά, η εφάπαξ παροχή που καταβάλλεται στους δικαιούχους των Τομέων Πρόνοιας του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας (Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α.), του Ταμείου Αρωγής Λιμενικού Σώματος (Τ.Α.Λ.Σ.), εφεξής «Ταμεία», και τους μετόχους των Ειδικών Λογαριασμών Αλληλοβοηθείας Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, εφεξής «Ειδικό Λογαριασμοί», καταβάλλεται, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις των οικείων καταστατικών διατάξεων και υπολογίζεται ως εξής:

α. Για όσους υπέβαλαν σχετική αίτηση έως την 31.12.2014 υπολογίζεται, σύμφωνα με τις οικείες καταστατικές διατάξεις των Ταμείων και των Ειδικών Λογαριασμών.

β. Για όσους υπέβαλαν ή υποβάλλουν σχετική αίτηση μετά την 1.1.2015, υπολογίζεται αθροιστικά, για το μεν χρόνο μετοχικής σχέσης έως την 31.12.2014, σύμφωνα με τις οικείες καταστατικές διατάξεις των Ταμείων και των Ειδικών Λογαριασμών, για το δε χρόνο μετοχικής σχέσης από 1.1.2015 και εφεξής, σύμφωνα με την τεχνική βάση διανεμητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση (NDC), κατά το μαθηματικό τύπο της παρ. 4γ του παρόντος.

10. Η εφάπαξ παροχή καταβάλλεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα σε όλους τους δικαιούχους που είναι άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και στους γονείς και νόμιμους κηδεμόνες που προστατεύουν άτομα με αναπηρία ή σε όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Ν. 612/1977 είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές και ισχύουν κάθε φορά, ή με βάση τις διατάξεις που αναφέρονται στα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του Π.δ. 169/2007 (Α' 210) είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές, όπως ισχύουν κάθε φορά, καθώς και για όσους λαμβάνουν επίδομα, σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν. 1140/1981, όπως ισχύει για τις κύριες και επικουρικές συντάξεις.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα που προκύπτει κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 36 **Παράλληλη ασφάλιση**

1. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεωτική ασφάλιση σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν για κάθε αναληφθείσα επαγγελματική δραστηριότητα τις προβλεπόμενες ασφα-

λιστικές εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται από τον παρόντα νόμο. Στην περίπτωση αυτή για τις πλέον της πρώτης αναληφθείσες επαγγελματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η υποχρέωση καταβολής ελάχιστης μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς.

2. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, που παρέχουν εξαρτημένη εργασία και ταυτόχρονα αυταπασχολούνται σε δραστηριότητες για τις οποίες υπάγονταν ή θα υπάγονται βάσει γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση ενός φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού ασφαλισής που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλουν υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.: α) μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών και β) ασφαλιστική εισφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, για το εισόδημα, εφόσον υπάρχει, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 39.

3. Ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για τους οποίους προέκυπτε, βάσει των γενικών, ειδικών ή καταστατικών διατάξεων κάθε φορέα, τομέα, κλάδου ή λογαριασμού από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α., όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεωτική υπαγωγή σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς για την ίδια απασχόληση, καταβάλλουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 38 ασφαλιστικές εισφορές.

4. Όσα από τα πρόσωπα της παρ. 3, παλαιοί ασφαλισμένοι, για τους οποίους υπολογίζονταν και καταβάλλονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος εισφορές σε δύο ή περισσότερους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς εξακολουθούν να καταβάλλουν προαιρετικά, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης τις προβλεπόμενες εισφορές επί των αποδοχών τους και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ώστε να συμπληρώσουν το χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος και δεύτερης σύνταξης ή τη συνέχιση της ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλουν το συνολικό ποσοστό εισφοράς εργοδότη και εργαζομένου ή την εισφορά των άρθρων 39 ή 40.

5. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των προσώπων του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται το άρθρο 28 και η επιπλέον παροχή, για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 33 εφαρμόζονται αναλόγως.

6. Οι διατάξεις του παρόντος, πλην της παρ. 5, έχουν εφαρμογή από 1.1.2017.

7. Καταργείται το άρθρο 39 του Ν. 2084/1992, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος.

8. Σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη αφενός σε εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό και αφετέρου σε μη εντασσόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέα, τομέα, κλάδο ή

λογαριασμό ο ασφαλισμένος διατηρεί το δικαίωμα να επιλέξει κατόπιν αίτησής του, την ασφάλισή του για υγειονομική περίθαλψη στον φορέα εκτός Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλοντας την προβλεπόμενη εισφορά του φορέα που επιλέγει.

Άρθρο 37

Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

1. Το άρθρο 18 εφαρμόζεται αναλόγως και στους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα, με την επιφύλαξη των ακόλουθων παραγράφων.

2α. Για την προαιρετική ασφάλιση των ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα καταβάλλεται μηνιαία εισφορά κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στα άρθρα 38, 39, 40.

β. Ειδικότερα ο προαιρετικά ασφαλισμένος μισθωτός καταβάλλει μηνιαίως για τον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών το συνολικό ποσοστό ασφαλιστικής εισφοράς εργαζόμενου - εργοδότη στο ύψος που έχει διαμορφωθεί και ισχύει κατά το χρόνο υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση. Το ως άνω ποσοστό υπολογίζεται επί του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης, αναπροσαρμοσμένων με την ετήσια μεταβολή μισθών όπως αυτή υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Για παροχές ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και για παροχές σε χρήμα από τον Κλάδο Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., ο προαιρετικά ασφαλισμένος μισθωτός καταβάλλει μηνιαίως εξ ολοκλήρου το σύνολο της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη στο ύψος που εκάστοτε έχει διαμορφωθεί υπολογιζόμενης αντιστοίχως επί των αποδοχών όπως προβλέπεται για την κύρια σύνταξη.

γ. Προκειμένου περί αυτοαπασχολούμενων, το ποσοστό εισφοράς με το οποίο βαρύνεται ο προαιρετικά ασφαλισμένος είναι εκείνο που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 39, για τους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει πέντε (5) έτη ασφάλισης. Η εισφορά προαιρετικής ασφάλισης υπολογίζεται βάσει του μέσου όρου του μηνιαίου εισοδήματος επί του οποίου καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές, το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης αναπροσαρμοσμένου με την ετήσια μεταβολή μισθών όπως αυτή υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Για παροχές ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και για παροχές σε χρήμα από τον Κλάδο Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., ο προαιρετικά ασφαλισμένος καταβάλλει μηνιαίως εξ ολοκλήρου το σύνολο της εισφοράς στο ύψος που εκάστοτε έχει διαμορφωθεί υπολογιζόμενη αντιστοίχως επί του εισοδήματος όπως προβλέπεται για την κύρια σύνταξη.

δ. Προκειμένου περί ασφαλισμένων του Ο.Γ.Α., το ποσοστό εισφοράς με το οποίο βαρύνεται ο προαιρετικά ασφαλισμένος είναι εκείνο που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 40, όπως αυτό διαμορφώνεται από 1.1.2022 και εφεξής. Η εισφορά προαιρετικής ασφάλισης υπολογίζεται βάσει του μέσου όρου του μηνιαίου εισοδήματος επί του οποίου καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές, το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης αναπροσαρμοσμένου με το μεικτό περιθώριο κέρδους. Για παροχές ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και για παροχές σε χρήμα από τον Ε.Φ.Κ.Α., ο προαιρετικά ασφαλισμένος καταβάλλει

μηνιαίως εξ ολοκλήρου το σύνολο της εισφοράς στο ύψος που εκάστοτε έχει διαμορφωθεί υπολογιζόμενη αντιστοίχως επί του εισοδήματος όπως προβλέπεται για την κύρια σύνταξη.

3. Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α. μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς προαιρετικής ασφάλισης εφόσον δεν υπάρχει οφειλή από οποιαδήποτε αιτία του ασφαλισμένου προς τον φορέα ή σε περίπτωση οφειλής έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης της οποίας οι όροι τηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της υπαγωγής στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 42 του Ν. 2084/1992, 41 του Α.Ν. 1846/1951, 22 παρ. 1 του Ν. 1654/1986, 26 παρ. 14 του Ν. 4075/2012, καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΝΙΑΙΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ - ΠΟΡΟΙ - ΑΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 38

Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 17 του άρθρου 39 του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένου από 1.1.2017 και του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος.

2.α. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών, συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού, και σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, το δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

β. Το ανώτατο όριο της περίπτωσης α εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου.

3. Καταβάλλεται ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67% για τον εργαζόμενο και 13,33% για τον εργοδότη για τις ακόλουθες, ιδίως, κατηγορίες ασφαλισμένων, διατηρούμενης σε ισχύ του τεκμηρίου της ρύθμισης του άρθρου 2 παρ. 1 του α.ν. 1846/1951:

α. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του ΟΑΕΕ ως έμμισθοι ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση. Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς για τον ασφαλισμένο καθορίζεται από 1.7.2016 σε 17%, από 1.1.2017 σε 15%, από 1.1.2018 σε 10% και από 1.1.2019 και μετά σε 6,67%. Το ύψος της

ασφαλιστικής εισφοράς για τον εργοδότη καθορίζεται από 1.7.2016 σε 3%, από 1.1.2017 σε 5%, από 1.1.2018 σε 10% και από 1.1.2019 και μετά σε 13,33%.

β. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ και παρέχουν εξαρτημένη εργασία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση.

γ. Ο διευθυντής, γενικός διευθυντής, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις εισπραττόμενες αμοιβές, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί του συνολικού ποσού των αμοιβών.

δ. Τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε. και λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής κατ' αποκοπή.

ε. Τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών εφόσον λαμβάνουν αμοιβή, των ανωτέρω ποσοστών υπολογιζομένων επί της αμοιβής.

στ. Για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή, και άλλα πρόσωπα ασφαλιστέα λόγω ιδιότητας, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών. Στο εισόδημα, από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης, καταβάλλεται εισφορά, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του παρόντος, αναλόγως εφαρμοζομένων, μη εφαρμοζόμενης στην περίπτωση αυτή της παρ. 3 του άρθρου 39 του παρόντος.

Υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικά έναντι παροχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και στις κατηγορίες αυτές οι πάσης φύσεως διατάξεις περί εισφορών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

4. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των οριζόμενων στην παράγραφο 1 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλεπόνταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

5. Δεν αναπροσαρμόζονται, και παραμένουν στο ύψος που προβλεπόταν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων, που εμπίπτουν στις κατηγορίες που εξαιρέθηκαν από την αύξηση των ορίων ηλικίας της υποπαραγράφου Ε3 της παρ. Ε του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Φ11321/οικ.47523/1570 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 2311), καθώς και των εργαζομένων που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, καθώς και όσοι για την απασχόλησή τους δεν υπάγονταν στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αλλά υπάγονταν είτε αποκλειστικά και μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος είτε εκτός αυτού και στον κλάδο παροχών ασθενείας σε είδος. Στο ίδιο ύψος παραμένουν και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές.

6. Τα ποσοστά εισφορών των ασφαλισμένων που υπάγονται ή θα υπάγονταν βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο ΝΑΤ, υπολογίζονται μηνιαίως επί του βασικού μισθού που δεν μπορεί να είναι κατώτερος από τον προβλεπόμενο στην ισχύουσα ή την τελευταία ισχύσασα ΣΣΕ του κλάδου, πλέον των επιδομάτων που προβλέπονται στα άρθρα 84 και 85 του Π.δ. 913/1978. Οι εισφορές καταβάλλονται ανά τρίμηνο.

7. Οι εισφορές δηλώνονται από τον εργοδότη στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση, σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νομοθεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αναλόγως εφαρμοζομένης.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για τον επαναπροσδιορισμό των ποσοστών, οι προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα, η αναπροσαρμογή των ποσοστών των κατά την παράγραφο 5 εξαιρούμενων κατηγοριών ασφαλισμένων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

9. Από την 1.8.2016 η εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. δ', στο άρθρο 4 παρ. γ' του Ν.δ. 465/1941 (Α' 301), στο άρθρο 36 παρ. 2 του Ν.δ. 158/1946 (Α' 318), στο άρθρο 3 παρ. Γ' του Ν. 1872/1951 (Α' 202), στο άρθρο 4 παρ. 3 περίπτωση β' του Ν. 4041/1960 (Α' 36), στο άρθρο 4 του Ν.δ. 4547/1966 (Α' 192), στα άρθρα 11, 14 και 15 του α.ν. 248/1967 (Α' 243), στα άρθρα 2, 3 και 8 του Ν. 1344/1973 (Α' 36), στο άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 1866/1989 (Α' 222), στους νόμους 248/1967, 1989/1991, καθώς και στην Φ. 146/1/10978/1969 καταργείται. Οι ασφαλισμένοι μισθωτοί οι οποίοι υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις εκάστου Τομέα, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στην ασφάλιση του ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, καταβάλλουν ασφαλιστική εισφορά κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος, εφαρμοζομένων και στην περίπτωση αυτή της παραγράφου 4 του παρόντος.

10. Από 1.7.2016 οι αποδοχές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και οι ασφαλιστικές εισφορές και ο φόρος μισθωτών υπηρεσιών κατατίθενται από τους εργοδότες μέσω τραπεζικού λογαριασμού και μεταφέρονται αντιστοίχως και αποδίδονται από την οικεία τράπεζα στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών, των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και του Δημοσίου.

Για το σκοπό αυτόν κάθε υπόχρεος εργοδότης υπογράφει σχετική σύμβαση με τράπεζα που επιλέγει. Κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 39

Εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών

1.α. Από 1.1.2017, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν τα πρόσωπα, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάρκεια του Ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε., ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 20%.

β. Ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του Ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και για τους αυτοαπασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 14% για τα πρώτα δύο (2) έτη από την πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση, σε ποσοστό 17% για τα επόμενα τρία (3) έτη και σε ποσοστό 20% για το διάστημα μετά το 5ο έτος της υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

2. Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την άσκηση δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος. Ως ετήσιο εισόδημα των προσώπων που είναι μέλη προσωπικών εταιριών νοείται, για τη δραστηριότητά τους αυτή και για την εφαρμογή του παρόντος, το γινόμενο του πολλαπλασιασμού των συνολικών κερδών της εταιρίας επί του ποσοστού συμμετοχής εκάστοτε μέλους σε αυτή. Σε περίπτωση ζημιών ή μηδενικών κερδών τα μέλη των προσωπικών εταιριών καταβάλλουν εισφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος. Στην περίπτωση των ασφαλισμένων της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος, το συνολικό ποσό που υπολείπεται του ποσοστού 20% μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κατά τα πέντε πρώτα έτη ασφάλισης αποτελεί ασφαλιστική οφειλή υπολογιζόμενη επί του μηνιαίου εισοδήματος, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, προσαυξημένου κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως αυτή καθορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Η οφειλή εξοφλείται κατά 1/5 κατ' έτος για τα έτη κατά τα οποία το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την άσκηση δραστηριότητας του ασφαλισμένου κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, υπερβαίνει το ποσό των δεκαοκτώ χιλιάδων (18.000) ευρώ. Σε κάθε περίπτωση η οφειλή εξοφλείται εξ ολοκλήρου μέχρι και τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εξειδικεύονται τα ειδικότερα θέματα όσον αφορά στους κανόνες προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού εισφορών ανά επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και τον τρόπο είσπραξης.

3. Η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το εκάστοτε προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Ειδικά στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου η ως άνω ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Ως προς το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 38.

4. Διατάξεις νόμου που προβλέπουν την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών για τους ασφαλισμένους προερχόμενους από το Ε.Τ.Α.Α., κατά την πρώτη πενταετία υπαγωγής στην ασφάλιση, καταργούνται από 1.1.2017.

5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 εφαρμόζονται και για τους υγειονομικούς που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, καθώς και για τους δικηγόρους που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Δικηγόρων. Οι δικηγόροι αυτοί καταβάλλουν την εισφορά του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3.

6. Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του ΟΑΕΕ και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, καταβάλλουν, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, τις προβλεπόμενες στις παραγράφους 1α, 2 και 3 ασφαλιστικές εισφορές.

7. Υποχρέωση εισφοράς κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο σχετικά με τις εισφορές αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών έχουν, πέραν των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και οι εξής:

α. Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτή πρόσωπα υπάγονταν στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. (επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα)

β. Τα μέλη του Δ.Σ. των Α.Ε. με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα σε όλη την Επικράτεια, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% τουλάχιστον

γ. Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών

δ. Οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων

ε. Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας

8. Τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των οριζόμενων στην παράγραφο 1 ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών Κλάδου Σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλέπονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται ισόποσα και σταδιακά ετησίως από 1.1.2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ύψος που ορίζεται στην ανωτέρω παράγραφο.

9. Στους ασφαλισμένους της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά) εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις του άρθρου 38 του παρόντος.

10. Από 1.7.2016 οι διατάξεις των άρθρων 10 του Ν. 4114/1960 «Περί Κώδικος Ταμείου Νομικών» (Α' 164), 6 του Οργανισμού Ταμείου Ασφάλισης Συμβολαιογράφων

(Αποφ. Υπ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων 136/167/16.2/7.3.1988 (Β' 131), 4 του Κανονισμού του Κλάδου Υγείας του ΤΑΣ (Π.δ. 113/1987, Α' 65), 4 του Β.δ. της 6/22.9.1956 (Α' 209), 4 του Α.Ν. 2682/1940 (Α' 411), 37 του Ν. 4507/1966 (Α' 71), 4 του Π.δ. 73 της 18/29.2.1984 (Α' 24), 7 παρ. Ζ' του Ν. 4043/2012 (Α' 25), καθώς και το Π.δ. 197 της 6/14.4.1989 (Α' 93) που προβλέπουν ένσημα υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης για τους δικηγόρους, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες καταργούνται. Ομοίως, καταργούνται οι πάσης φύσεως εισφορές των Συμβολαιογράφων υπέρ των Τομέων Ασφάλισης Νομικών, Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Συμβολαιογράφων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) επί των δικαιωμάτων τους από τη σύνταξη συμβολαίων και πράξεων. Ειδικώς, τα καταργούμενα ποσοστά επί των αναλογικών δικαιωμάτων στα κρατικά - τραπεζικά συμβόλαια των άρθρων προσαυξάνουν αντίστοιχως τα ποσοστά υπέρ του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, προς τον οποίο αποδίδονται, προκειμένου να διανεμηθούν σύμφωνα, με όσα ορίζονται στο άρθρο 120 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

11.α. Ειδικά για τους δικηγόρους, υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλεται ποσοστό 20% επί της ελάχιστης αμοιβής ανά δικηγορική πράξη ή παράσταση, για την οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία έκδοση γραμματίου προείσπραξης. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος αποστέλλει στον Ε.Φ.Κ.Α. τη σχετική συγκεντρωτική κατάσταση ανά δικηγόρο. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω ενσήμων ή της ανωτέρω διαδικασίας που τα αντικαθιστά, αφαιρούνται από την εισφορά που οφείλει ο δικηγόρος. Ειδικά για τους δικηγόρους που απασχολούνται με έμμισθη εντολή, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από την εισφορά του ασφαλισμένου.

β. Σε περίπτωση που τα ποσά που καταβάλλονται βάσει των ανωτέρω ρυθμίσεων υπολείπονται της εισφοράς, ο ασφαλισμένος καταβάλλει την προκύπτουσα διαφορά σε χρήμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2042/1992.

γ. Σε περίπτωση που τα ποσά που καταβλήθηκαν υπερβαίνουν την προβλεπόμενη μηνιαία εισφορά, δεν επιστρέφονται, αλλά συμψηφίζονται με την ετήσια ασφαλιστική οφειλή του αντίστοιχου έτους.

12. Από 1.1.2017 ο Ε.Φ.Κ.Α. συνεισπράττει με τις ασφαλιστικές εισφορές και την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 2 του Ν. 3986/2011 εισφορά, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 50 του Ν. 4144/2013, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων ΟΑΕΕ και ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, καθώς και υπέρ των Αυτοτελών και Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Κλάδος ασφαλισμένων Ε.Τ.Α.Α., την οποία και αποδίδει στον ΟΑΕΔ. Επί εμμίσθων ασφαλισμένων που εκ της ιδιότητάς τους ασκούν και ελεύθερο επάγγελμα οι ως άνω εισφορές επιβάλλονται μόνον επί των μηνιαίων αποδοχών τους.

13. Όσοι ασφαλισμένοι συμπληρώνουν 40 χρόνια ασφάλισης, με αίτησή τους μπορούν να καταβάλλουν, μειωμένη κατά το 50%, ασφαλιστική εισφορά, παραιτούμενοι από την προσαύξηση της σύνταξής τους ως προς τα επόμενα έτη ασφάλισης.

14. Το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή κλάσεις ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των

ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων που ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στον ΟΑΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλισμένων που υπάγονταν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016.

15. Η σταθερή μηνιαία εισφορά, το ύψος της ασφαλιστικής εισφοράς, καθώς και οι ασφαλιστικές κατηγορίες ή αποδοχές, βάσει των οποίων υπολογίζεται η μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων για τους οποίους, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, προέκυπτε υποχρέωση υπαγωγής στους Τομείς του κλάδου κύριας ασφάλισης του ΕΤΑΑ (Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών, Τομέας Ασφάλισης Νομικών), όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.2015 παραμένουν αμετάβλητες μέχρι 31.12.2016, εξαιρουμένης της εισφοράς που καταβαλλόταν για την ειδική προσαύξηση ΤΣΜΕΔΕ, καθώς και του κλάδου μονοσυνταξιούχων του ΤΣΑΥ τα οποία καταργούνται από την 1.1.2016.

16. Μέχρι την 31.12.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να εισπράττονται από τους υφιστάμενους κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος ασφαλιστικούς φορείς.

17. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., εξειδικεύονται οι κατηγορίες αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών των κατηγοριών αυτών, οι οποίοι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση άλλων Φορέων Κύριας Ασφάλισης, πλην ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής η ασφάλιση και η καταβολή των εισφορών συνεχίζει με το καθεστώς που ίσχυε έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 40

Εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ

1. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, ασφαλιζόνταν ως αυτοαπασχολούμενοι στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ, καταβάλλουν από 1.1.2017, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Στην περίπτωση οικογενειακής αγροτικής εκμετάλλευσης στην οποία απασχολείται ο/η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα ως φορολογητέο εισόδημα καθενός από αυτούς λαμβάνεται το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα όπως αυτό ορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση β' του παρόντος άρθρου, εκτός αν το ετήσιο φορολογητέο εισόδημα είναι ανώτερο από το γινόμενο των μελών της εκμετάλλευσης επί της ελάχιστης βάσης υπολογισμού της εισφοράς αναγόμενη σε ετήσια βάση. Σε αυτή την περίπτωση η εισφορά ισούται για όλα τα μέλη της εκμετάλλευσης

με το πηλίκο της διαίρεσης του εισοδήματος προς τον αριθμό των μελών της.

2. Το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τους ασφαλισμένους της παραγράφου 1 και τους μελλοντικούς ασφαλισμένους της ίδιας κατηγορίας κατ'επάγγελμα αγρότες, ορίζεται από την 1.1.2022 σε ποσοστό 20%, αυξανόμενο σταδιακά από την 1.7.2015 έως την 1.1.2022 ως εξής:

α. από 1.7.2015 έως 31.12.2016 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης αυξάνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται σε ποσοστό 10%, επί των υφισταμένων κατά την δημοσίευση του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών.

β. Από 1.1.2017 και εφεξής οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες καταργούνται και το ποσό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς υπολογίζεται ως ποσοστό επί του φορολογητέου εισοδήματος, αναγόμενο σε μηνιαία βάση, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1. Το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα ορίζεται ως το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς αποτελεί το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 38.

γ. Από 1.1.2017 και έως 31.12.2017 το ποσοστό των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών επί του φορολογητέου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 14%.

δ. Για το διάστημα από 1.1.2018 και έως 31.12.2018 το ύψος της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς διαμορφώνεται σε ποσοστό 16%, από 1.1.2019 και έως 31.12.2019 αυξάνεται σε ποσοστό 18%, από 1.1.2020 και έως 31.12.2020 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19%, από 1.1.2021 και έως 31.12.2021 διαμορφώνεται σε ποσοστό 19.5% και από 1.1.2022 και εντεύθεν διαμορφώνεται στο τελικό ποσοστό 20%.

3. Στους ασφαλισμένους, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν ή θα υπάγονται, βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του ΟΓΑ με εισοδηματικά ή πληθυσμιακά κριτήρια, εφαρμόζονται αναλογικά, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μηνιαίας ασφαλιστικής τους εισφοράς κλάδου κύριας σύνταξης, οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού. Το αυτό ισχύει αναλογικά και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993 (Α' 118) και του Π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων, σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993 (Α' 118) και του Π.δ. 33/1979 (Α' 10), όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κυρίων και μη κυρίων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) μέχρι και δέκα (10) δωματίων, σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του Ν. 4144/2013.

4. Οι κατά κύριο επάγγελμα, τουλάχιστον για μία πενταετία, αγρότες, όπως ορίζονται από το Μητρώο Αγρο-

τών, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών, που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι 100kW υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

5. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, καταβάλλουν, από 1.1.2017, μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ως μισθωτοί, εφαρμοζόμενων αναλόγως των σχετικών διατάξεων για τους ασφαλισμένους μισθωτούς που προέρχονται από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ. Το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς εργοδότη-ασφαλισμένου για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων διαμορφώνεται ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και έως 31.12.2019 ώστε από την 1.1.2020 να έχει διαμορφωθεί στο ύψος του άρθρου 38.

6. Οι απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία πρώην ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, που έχουν ενταχθεί στα επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη, όπως αυτά του αγροτουρισμού και την αγροβιοτεχνίας, στο πλαίσιο των σχετικών Κανονισμών της Ε.Ε. και χρηματοδοτούνται για το σκοπό αυτόν, υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

7. Οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και αγρότισσες που είναι παράλληλα και μέλη Αγροτικών Συνεταιρισμών, όπως και οι αγρεργάτες που απασχολούνται σε παραγωγούς αγροτικών προϊόντων και ως λιανοπωλητές σε λαϊκές αγορές υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

8. Οι ασφαλισμένοι οι οποίοι, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπάγονταν ή θα υπάγονται στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ και οι οποίοι απασχολούνται εποχικά για χρονικό διάστημα μέχρι 150 ημέρες ετησίως σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, οι οποίες μεταποιούν, τυποποιούν και διακινούν προϊόντα εδάφους, κτηνοτροφίας, αλιείας, δασοπονίας, θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών, συνεχίζουν να ασφαλιζονται ως αυτοτελώς απασχολούμενοι αγρότες, εξαιρούμενοι της ασφάλισης ως μισθωτοί για την απασχόλησή τους αυτή. Το συνολικό χρονικό διάστημα των 150 ημερών μπορεί να κατανεμηθεί κατά τη διάρκεια του έτους, σύμφωνα με τις ανάγκες τις επιχείρησης ή εκμετάλλευσης. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

9. Η πρώτη παύση της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1096/88 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 1988 σχετικά με την καθιέρωση κοινοτικού καθεστώτος για την ενθάρρυνση της παύσης της γεωργικής δραστηριότητας δεν αποτελεί λόγο διακοπής της ασφάλισης των αγροτών στον Ε.Φ.Κ.Α., τόσο για τους δικαιούχους όσο και τις συζύγους τους. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του μέτρου, και μέχρι συμπλήρωσης του 67ου έτους της ηλικίας τους, οι εντασσόμενοι σε αυτό αγρότες και οι σύζυγοί τους, λογίζονται ως ενεργοί αγρότες σε ό,τι αφορά στα ασφαλιστικά τους δικαιώματα και την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη. Τα ανωτέρω ισχύουν ακόμα

και σε περίπτωση που το μέτρο λήξει πριν τη συμπλήρωση του 67ου έτους ηλικίας των εντασσόμενων σε αυτό. Οι ασφαλισμένοι αυτοί υπάγονται στις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, αναλογικά εφαρμοζόμενων.

10. Από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι του παρόντος άρθρου στο Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του ΟΓΑ καταβάλλουν εισφορά υπέρ αυτού, καταργούμενης της κρατικής επιχορήγησης. Η εισφορά βαρύνει τον ασφαλισμένο και συνεισπράττει με τις εισφορές για τον κλάδο σύνταξης. Το ποσοστό υπολογισμού της εισφοράς ορίζεται στο 0,25% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος, όπως ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 34 του Ν. 1140/1981, του άρθρου 2 του Ν. 2458/1997, καθώς και της παρ. 7 υποπερίπτωσης ια' 6 του Ν. 4093/2012, σε ό,τι αφορά στο ανώτατο όριο ηλικίας καταργούνται.

12. Για τον προσδιορισμό του ασφαλιστέου εισοδήματος και άλλες λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 41

Ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης

1. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη.

2. Από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3. Ειδικά για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του Ν. 2084/1992 (Α' 165), τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α. και τους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επισημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Για τα ως άνω πρόσωπα, από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται για τα δύο πρώτα χρόνια από την πρώτη τους υπαγωγή

στην ασφάλιση σε ποσοστό 4,87% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,52% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,35% για παροχές σε χρήμα. Για τα επόμενα τρία χρόνια ασφάλισης ορίζεται σε ποσοστό 5,91% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,48% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,43% για παροχές σε χρήμα.

4. Ιδίως σε ό,τι αφορά στην ασφάλιση των προσώπων του άρθρου 40, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2016 έως 31.12.2018 ως εξής:

α. από 1.1.2016 έως 31.12.2016 σε ποσοστό 3,61% επί των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του νόμου ασφαλιστικών κατηγοριών και κατανέμεται κατά ποσοστό 3,35% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,26% για παροχές σε χρήμα.

β. Από 1.1.2017 έως 31.12.2017 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των προσώπων αυτών ορίζεται σε ποσοστό 4,73% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,39% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,34% για παροχές σε χρήμα.

γ. Από 1.1.2018 έως 31.12.2018 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 5,84% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,42% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,42% για παροχές σε χρήμα.

δ. Από 1.1.2019 έως 31.12.2019 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50% για παροχές σε χρήμα.

5. α. Όπου το ποσοστό εισφορών είναι κατά την έναρξη ισχύος μικρότερο ή μεγαλύτερο των οριζόμενων στο άρθρο αυτό, αναπροσαρμόζεται ισόποσα ετησίως μέχρι την 31.12.2019 ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθεί στα ανωτέρω ποσοστά.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 42

Ειδικό παράβολο ασφαλιστικής κάλυψης αγρεργατών

1. α. Για τους απασχολούμενους ως εργάτες γης σε εργασίες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν. 2639/1998 (Α' 205) εκδίδεται ειδικό παράβολο αγοράς ασφαλιστικών εισφορών αγρεργατών, στο εξής παράβολο, στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσό της εισφοράς υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α.. Τα παράβολα διατίθενται στον εργοδότη από τα κατά τόπους Υποκαταστήματα του Ε.Φ.Κ.Α., από τις συνεργαζόμενες με τον Ε.Φ.Κ.Α. τράπεζες και υποκαταστήματα αυτών, από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και από οποιονδήποτε άλλον φορέα ή δίκτυο έπειτα από απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με καταβολή του οικείου ποσού της ασφαλιστικής εισφοράς.

β. Οι Τράπεζες και λοιποί φορείς αποδίδουν ανά μήνα στον Ε.Φ.Κ.Α. τα ποσά που εισέπραξαν από την διάθεση του παραβόλου.

γ. Ο Ε.Φ.Κ.Α. στέλνει ετήσια συγκεντρωτική κατάσταση στον εργοδότη, η οποία χρησιμοποιείται για την απόδειξη της σχετικής δαπάνης, μέχρι του ορίου που

θα οριστεί με την απόφαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 2.

2. α. Ο τύπος του παραβόλου, τα αναγραφόμενα σε αυτό στοιχεία εργοδότη και εργαζόμενου, οι ασφαλιστικές εισφορές, τα τεχνικά χαρακτηριστικά διασφάλισης της γνησιότητας του, της διαδικασίας που θα τηρηθεί για την είσπραξη και απόδοση των εισφορών στον Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ή στοιχείο για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ε.Φ.Κ.Α. και του ΟΓΑ.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προσμέτρηση των δαπανών που προκύπτουν από το παράβολο στα έξοδα των αγροτών, για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματός τους, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 43

Προθεσμία καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

1. Οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων που προέρχονται από τον ΟΑΕΕ, το Ε.Τ.Α.Α. και τον ΟΓΑ, ελευθέρων επαγγελματιών και εμμίσθων, καταβάλλονται εντός των προβλεπόμενων από τις οικείες διατάξεις προθεσμιών και, σύμφωνα με την ισχύουσα μέχρι 31.12.2016 για κάθε φορέα διαδικασία.

2. Από 1.1.2017 οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων, ελευθέρων επαγγελματιών και εμμίσθων, που έως την έναρξη ισχύος του παρόντος υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ και του Ε.Τ.Α.Α., καθώς και των προσώπων του άρθρου 40 καταβάλλονται ανά τακτικά περιοδικά διαστήματα, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σε εναρμόνιση με την καταβολή των φόρων. Εάν δεν εξοφληθούν εμπροθέσμως οι ασφαλιστικές εισφορές θεωρούνται καθυστερούμενες και βαρύνονται με τις νόμιμες προσαυξήσεις.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 44

Εισφορές υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων

Η παρ. 31 του άρθρου 1 του Ν. 4334/2015 (Α' 80) η οποία με τις διατάξεις της περίπτωσης 2, υποπαραγράφος Ε2 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94) αναριθμήθηκε σε παρ. 30, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«30. α) Από 1.7.2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ για παροχές ασθενοείας σε είδος των συνταξιούχων καθορίζεται σε ποσοστό 6%, και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115) και των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152).

Σε περίπτωση συρροής περισσότερων της μίας κύριων συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται στο άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων, ανεξαρτήτως αιτίας και αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης

Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), και των παραγράφων 11 και 12 του Ν. 3986/2011 (Α' 152).

Στην περίπτωση κατά την οποία συνταξιούχοι λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές από μισθωτή εργασία ή από άσκηση επαγγέλματος ή απασχόλησης, καταβάλλεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί της συντάξεως που λαμβάνουν, καθώς και επί των πάσης φύσεως αποδοχών ή επί του μηνιαίου εισοδήματός τους.

β) Από 1.1.2016 παρακρατείται εισφορά 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ από τις επικουρικές συντάξεις, των συνταξιούχων που καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ υπολογιζόμενης επί του καταβαλλόμενου ποσού επικουρικής σύνταξης αφού αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης της παρ. 13 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152).

Σε περίπτωση συρροής περισσότερων, της μίας επικουρικής, συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο, το ως άνω ποσοστό ύψους 6% υπολογίζεται στο άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων, ανεξαρτήτως κατηγορίας και αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης της παρ. 13 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152).

Άρθρο 45

Κοινό μητρώο εισφορών και φόρου εισοδήματος

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζεται κοινό μητρώο των υπόχρεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και φόρου εισοδήματος στο οποίο ενσωματώνονται και εναρμονίζονται οι διαδικασίες εγγραφής, δήλωσης, πληρωμής και βεβαίωσης καταβολής του φόρου εισοδήματος και των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Με την ίδια απόφαση, η οποία πρέπει να εκδοθεί εντός του 2016, καθορίζονται οι κανόνες και οι διαδικασίες συγκρότησης και λειτουργίας του κοινού μητρώου, ο υπεύθυνος φορέας λειτουργίας, οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων, τομέων και κλάδων οι προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1.

3. Από 1.7.2016 οι ασφαλιστικές εισφορές του πάσης φύσεως προσωπικού του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου συμπεριλαμβανομένων των δικαστών και δημοσίων λειτουργών, των αιρετών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των κληρικών, των στρατιωτικών και του πάσης φύσεως ένστολου προσωπικού και όλων των απασχολούμενων στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ. και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με οποιουδήποτε τύπου σύμβαση έμμισθης εντολής ή μίσθωσης έργου ή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, δηλώνονται και καταβάλλονται σε μηνιαία βάση, από την Ενιαία Αρχή Πληρωμής μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι κανόνες και οι διαδικασίες περιοδικής δήλωσης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, η δομή και το περιεχόμενο των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων, ο υπεύθυνος φορέας λήψης των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων, οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων,

τομέων και κλάδων, οι προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 3.

Άρθρο 46

Αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού εισφορών

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μπορεί να θεσπίζεται αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων και ποσού εισφορών για κατηγορίες ή κλάδους επιχειρήσεων κατά μήνα λειτουργίας της επιχείρησης ή άλλο χρονικό διάστημα και ανάλογα με τις εκτελούμενες εργασίες. Η προσδιοριζόμενη κατά το σύστημα αυτό δαπάνη αποτελεί το ελάχιστο οφειλόμενο ποσό για ασφαλιστικές εισφορές κατά μαχητό τεκμήριο. Επιπλέον, καθορίζεται το αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων, η διαδικασία είσπραξης των επιπλέον των δηλωθέντων ποσών εισφορών και κάθε αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος ειδικότερο ζήτημα.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία το παραπάνω ελάχιστο τεκμαρτό ποσό είναι μεγαλύτερο από τα δηλωθέντα από τον εργοδότη ημερομίσθια ο εργοδότης δύναται να αμφισβητήσει τον υπολογισμό υποβάλλοντας εντός διμήνου από την υποβολή της Α.Π.Δ. του αντίστοιχου διαστήματος τους ισχυρισμούς του και κάθε αναγκαίο αποδεικτικό στοιχείο. Σε περίπτωση που δεν αμφισβητηθεί ο υπολογισμός ή δεν γίνουν δεκτές οι αντιρρήσεις του εργοδότη το επιπλέον δηλωθέν ποσό συμψηφίζεται με οφειλόμενες εισφορές για ασφαλιστική τακτοποίηση συγκεκριμένων προσώπων αν διαπιστωθεί μεταγενέστερα ότι αυτοί απασχολήθηκαν στις εργασίες του συγκεκριμένου εργοδότη κατά την ίδια περίοδο. Αν ο εργοδότης απασχολεί εργαζόμενους μερικής απασχόλησης το επιπλέον ποσό δύναται επιπλέον να συμψηφισθεί με το απαιτούμενο για τους ίδιους εργαζόμενους ποσό εισφορών για πλήρη απασχόληση.

3. Η καταβολή των ελάχιστων εισφορών βάσει του αντικειμενικού συστήματος της παρούσας παραγράφου δεν απαλλάσσει τον εργοδότη από την καταβολή επιπλέον εισφορών και των σχετικών προσαυξήσεων και ποινών αν διαπιστωθεί απασχόληση επιπλέον από την προβλεπόμενη για την συγκεκριμένη κατηγορία επιχειρήσεων.

4. Το αντικειμενικό σύστημα τεκμαρτού υπολογισμού ρυθμίζεται με βάση πρόσφορα κριτήρια υπολογισμού της ελάχιστης εργατικής απασχόλησης όπως είναι ιδίως το είδος της επιχείρησης, το μέγεθος της εγκατάστασης, το ωράριο λειτουργίας, η τυχόν εποχιακή φύση της λειτουργίας της επιχείρησης, ο κύκλος εργασιών, οι αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών ειδικότητες, η γεωγραφική θέση της επιχείρησης, η τυχόν εισφορά προσωπικής απασχόλησης από τον εργοδότη ή μέλη της οικογένειάς του ή τους εταίρους εργοδοτικής επιχείρησης.

Άρθρο 47

Μετοχικά Ταμεία

1. Η χορήγηση παροχών από το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.), αρμοδιότητας του Υπουρ-

γείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και από τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων και από τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων. Αποκλείεται οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με εξαίρεση τους πόρους έκτακτης χρηματοδότησης των μερισμάτων των εν δυνάμει μερισματούχων, των οποίων οι αιτήσεις εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Η υποπερίπτωση Ε΄ της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 (Α΄ 85) και η παρ. 2 του άρθρου 220 του Ν. 4281/2014 (Α΄ 160) καταργούνται.

Άρθρο 48 **Διατάξεις Μ.Τ.Π.Υ.**

1. Το άρθρο 49 του Π.δ. 422/1981 (Α΄ 114) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το μηνιαίο μέρισμα (Μ) των μετόχων του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) καθορίζεται ίσο με το άθροισμα ($M = M.a + M.b$):

α) του βασικού μισθού επί το χρόνο συμμετοχής στην ασφάλιση του Μ.Τ.Π.Υ., αναγόμενο σε έτη, επί τον ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης (Σ), σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο: Υπομέρισμα $M.a = BM * ΧΣ * Σ$,

β) των λοιπών αποδοχών επί το χρόνο συμμετοχής στην ασφάλιση του Μ.Τ.Π.Υ., για τον οποίο διενεργήθηκε επί κάθε είδους των αποδοχών αυτών και αποδόθηκε στο Μ.Τ.Π.Υ. η προβλεπόμενη κράτηση από την περίπτωση Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 422/1981, όπως εκάστοτε ισχύει, υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ., αναγόμενο σε έτη, επί τον ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης (Σ), σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο (ο οποίος μπορεί να δημιουργήσει περισσότερα υπομερίσματα Μ.β ανάλογα με το κατά περίπτωση επίδομα ή αποζημίωση): Υπομέρισμα $M.b = ΛΑ * ΧΣ * Σ$.

Στους ανωτέρω τύπους νοούνται τα εξής: Μ = μηνιαίο μέρισμα, Μ.α = α΄ υπομέρισμα, Μ.β = β΄ υπομέρισμα, ΒΜ = βασικός μισθός, ΛΑ = λοιπές αποδοχές, ΧΣ = χρόνος συμμετοχής στην ασφάλιση του Μ.Τ.Π.Υ., για τον οποίο διενεργήθηκε επί κάθε είδους αποδοχών και αποδόθηκε στο Μ.Τ.Π.Υ. η προβλεπόμενη κράτηση από την περίπτωση Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 422/1981, όπως εκάστοτε ισχύει, υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ., αναγόμενος σε έτη, Σ = ετήσιος συντελεστής αναπλήρωσης.

2. α) Ως βασικός μισθός (ΒΜ) για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται το τμήμα εκείνο των συντάξιμων αποδοχών για κύρια σύνταξη σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, το οποίο αφορά το βασικό μισθό και το τυχόν επίδομα χρόνου υπηρεσίας βάσει των οποίων κανονίσθηκε το πρώτον νομίμως η σύνταξη κύριας ασφάλισης του μετόχου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

β) Ως λοιπές αποδοχές (ΛΑ) για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται το τμήμα εκείνο των συντάξιμων αποδοχών για κύρια σύνταξη σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, το οποίο αφορά τις επιπλέον του βασικού μισθού (ΒΜ), λοιπές αποδοχές (επιδόματα, αποζημιώσεις κ.λπ.) βάσει των οποίων κανονίσθηκε το πρώτον νομίμως η σύνταξη κύριας ασφάλισης του μετόχου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και με την προϋπόθεση ότι επί

των αποδοχών αυτών διενεργήθηκε και αποδόθηκε στο Μ.Τ.Π.Υ. η προβλεπόμενη κράτηση, σύμφωνα με την περίπτωση Α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 422/1981, όπως εκάστοτε ισχύει, υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ. και για όσο χρόνο διενεργήθηκε και αποδόθηκε.

3. Ο ετήσιος συντελεστής αναπλήρωσης (Σ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζεται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε έτους με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως το γινόμενο του ετήσιου συντελεστή αναπλήρωσης 0,215% επί το πηλίκο των εκτιμώμενων ετήσιων εσόδων αφαιρουμένων των διοικητικών εξόδων, προς τις αντίστοιχες παροχές τρέχοντος έτους, προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία ετήσιων ελλειμμάτων σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση.

4. Τα δικαιούμενα από το Μ.Τ.Π.Υ. μερίσματα όσων έχουν εξέλθει της Υπηρεσίας μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Μ.Τ.Π.Υ., με βάση τον τύπο υπολογισμού του μερίσματος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, και τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των μετόχων.

Τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμογής αυτής αρχίζουν από 1.1.2016. Η διαφορά μεταξύ του προκύπτοντος από την αναπροσαρμογή νέου μερίσματος και του αθροίσματος του προ της αναπροσαρμογής παλαιού μερίσματος και της προσωπικής διαφοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3336/2005, η οποία δεν διαιτηρείται, με κανέναν τρόπο δεν αναζητείται από τους μερισματούχους και παραμένει στο Μ.Τ.Π.Υ. υπέρ των μελλοντικών γενεών μερισματούχων του.

Για όσους εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι και τις 19.4.2005, ως βασικός μισθός (ΒΜ) για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου νοείται ο βασικός μισθός και το επιδόμα χρόνου υπηρεσίας, με βάση τα οποία πραγματοποιήθηκε νομίμως ανά μερισματούχο η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3336/2005 πρώτη αναπροσαρμογή των μερισμάτων τους.

Για όσους εξήλθαν από την υπηρεσία από τις 20.4.2005 μέχρι και τις 31.10.2011, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ως βασικός μισθός (ΒΜ) νοείται ο βασικός μισθός και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας που έφερε νομίμως ο μέτοχος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία.

Για όσους εξήλθαν από την υπηρεσία από την 1.11.2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου το υπομέρισμα Μ.α καθορίζεται ίσο με το άθροισμα των υπομερισμάτων Μ.α.1 και Μ.α.2, τα οποία φέρουν ως βασικό μισθό (ΒΜ), για το διάστημα υπηρεσίας έως 31.10.2011, το βασικό μισθό και το τυχόν επίδομα χρόνου υπηρεσίας που έφερε νομίμως ο υπάλληλος την 31.10.2011 και, για το διάστημα υπηρεσίας από 1.11.2011 μέχρι και την έξοδο από την υπηρεσία, το βασικό μισθό και το τυχόν επίδομα χρόνου υπηρεσίας που έφερε νομίμως ο υπάλληλος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία, αντιστοίχως.

Για όσους εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ως λοιπές αποδοχές (ΛΑ) νοούνται οι λοιπές αποδοχές (επιδόματα, αποζημιώσεις κ.λπ.) επί των οποίων διενεργήθηκε και αποδόθηκε στο Μ.Τ.Π.Υ.

η προβλεπόμενη κράτηση, σύμφωνα με την περίπτωση Α' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.δ. 422/1981, όπως εκάστοτε ισχύει, υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ. και για όσο χρόνο διενεργήθηκε και αποδόθηκε.

5. Αποκλείεται ο καθορισμός κατώτατου ορίου μερίσματος. Τα δικαιούμενα από το Μ.Τ.Π.Υ. μερίσματα όσων έχουν εξέλθει της Υπηρεσίας, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα οποία υπολογίστηκαν με βάση διατάξεις περί κατώτατου ορίου μερίσματος, αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου.»

2. Στο άρθρο 40 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. α) Εάν ο μέτοχος συνταξιοδοτηθεί προτού συμπληρώσει το ελάχιστο όριο συμμετοχής στο Μ.Τ.Π.Υ. για απονομή μερίσματος, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, δικαιούται, εφάπαξ επιστροφή των ατομικών του κρατήσεων, εφόσον έχει ελάχιστο όριο συμμετοχής στο ταμείο τουλάχιστον τριών (3) ετών, δεν έχει αναγνωρίσει ή εξαγοράσει το υπόλοιπο χρονικό διάστημα μέχρι συμπλήρωσης του ελάχιστου ορίου συμμετοχής και δεν έχει επιτύχει την απονομή συντάξεως ή μερίσματος με την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.δ. 4202/1961 και του Ν. 3232/2004, όπως ισχύουν, με το Μ.Τ.Π.Υ. είτε ως απονέμοντα είτε ως συμμετέχοντα οργανισμό. Μετά την είσπραξη των κρατήσεων από το μέτοχο δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αναγνώρισης και εξαγοράς χρόνου συμμετοχής στο Μ.Τ.Π.Υ. και οι διατάξεις του Ν.δ. 4202/1961 (Α' 175) και του Ν. 3232/2004 (Α' 48), με το Μ.Τ.Π.Υ. είτε ως απονέμοντα είτε ως συμμετέχοντα οργανισμό.

β) Ο τρόπος υπολογισμού, καθώς και ο τρόπος καταβολής της εφάπαξ επιστροφής της προηγούμενης περιπτώσης καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

γ) Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται σε μετόχους που απομακρύνονται από την υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο, με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 44 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα προς απονομή μερίσματος αρχίζει:

α) Για τον μέτοχο από την επομένη της διακοπής της μισθοδοσίας του.

β) Για τον χήρο ή τη χήρα και τα ορφανά τέκνα του εν υπηρεσία αποβιώσαντος μετόχου, από την επομένη του θανάτου του ή της διακοπής της μισθοδοσίας του κατά περίπτωση.

γ) Για τον χήρο ή τη χήρα και τα ορφανά τέκνα του υπό μερίσμα μετόχου από την επομένη της παρόδου ενός μηνός από την επέλευση του θανάτου του.»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 44 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο χήρος/χήρα δικαιούται μερίσμα εφόσον έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο θανάτου του μετόχου. Εφόσον έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του/της κατά τον ως άνω χρόνο, δικαιούται μερίσμα για διάστημα τριών (3) ετών, μετά την πάροδο των οποίων η καταβολή μερίσματος

αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του/της. Εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του/της κατά τον ως άνω χρόνο, δικαιούται μερίσμα για διάστημα τριών (3) ετών. Οι ανωτέρω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται εφόσον και για όσο χρόνο ο χήρος/χήρα, κατά τον ως άνω χρόνο, έχει τέκνο ή τέκνα που υπάγονται στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, ή είναι ανίκανος για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω. Η καταβολή του μερίσματος παύει αν ο χήρος/χήρα τελέσει νέο γάμο.»

5. Η παρ. 5 του άρθρου 44 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα ορφανά τέκνα των μετόχων δικαιούνται μερίσμα, εφόσον είναι ανήλικα και άγαμα. Η ενηλικίωση επέρχεται με τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας.

Τα ορφανά τέκνα των μετόχων που φοιτούν σε ανώτατες και ανώτερες σχολές της ημεδαπής ή ισότιμες της αλλοδαπής, δικαιούνται μερίσμα μέχρι το τέλος των σπουδών τους και πάντως όχι πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον είναι άγαμα. Το μερίσμα καταβάλλεται με την προσκόμιση σε ετήσια βάση πιστοποιητικού της οικείας σχολής, από το οποίο προκύπτει η κανονική φοίτηση του σπουδαστή.»

6. Η παρ. 6 του άρθρου 44 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με τα ανήλικα τέκνα εξομοιώνονται και τα ενήλικα άγαμα ορφανά, εφόσον είναι ανίκανα για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 45 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, αποκτούν δικαίωμα μερίσματος και τα ενήλικα τέκνα, εφόσον πληρούνται, ανάλογα με την περίπτωση, οι προϋποθέσεις της παραγράφου 5 του προηγούμενου άρθρου.»

8. Η παρ. 1 του άρθρου 46 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα μερίσματα των κατονομαζομένων στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου δικαιούχων χήρου/χήρας ή ορφανών ορίζονται στο ήμισυ του μερίσματος, το οποίο λάμβανε ή είχε δικαίωμα να λάβει ο αποβιώσας μέτοχος. Ορίζονται δε στα πέντε όγδοα αυτού για όσους έχουν ένα ανήλικο τέκνο και στα τρία τέταρτα αυτού για όσους έχουν περισσότερα του ενός ανήλικα τέκνα, καθώς και για περισσότερα του ενός ορφανά τέκνα.»

9. Η παρ. 2 του άρθρου 47 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο χήρος/η χήρα και τα ορφανά, στην πρώτη αίτησή τους για την απονομή μερίσματος, οφείλουν να επισυνάψουν πιστοποίηση της αρμοδίας αρχής για την ημέρα επέλευσης του θανάτου του δικαιούχου μετόχου, της ταυτότητας του αιτούντος, του ονόματος και της ηλικίας των επιζώντων τέκνων, καθώς και ότι ο χήρος/η χήρα δεν είχε διαζευχθεί.»

10. Στο τέλος του άρθρου 4 του ν.1395/1983 (Α' 125), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή και στους υπαλλήλους - μετόχους του Μ.Τ.Π.Υ. που έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπα-

γών οργάνων (καρδιά, πνεύμονες, ήπαρ, πάγκρεας και νεφροί), εφόσον για τις περιπτώσεις αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%».

11. Η παρ. 2 του άρθρου 39 και η παρ. 4 του άρθρου 45 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), καθώς και κάθε άλλη καταστατική διάταξη που προβλέπει διαφορετικά από τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, καταργούνται.

12. Αιτήσεις για κανονισμό ή μεταβίβαση μερίσματος του Μ.Τ.Π.Υ., οι οποίες έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξετάζονται με βάση τις προϊσχύουσες αυτού διατάξεις και στη συνέχεια τα μερίσματα αυτά αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 49 του Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως αυτό αντικαθίσταται με τον παρόντα νόμο.

13. Στα πρόσωπα που έχουν καταστεί δικαιούχοι μερίσματος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απονομή μερίσματος, σύμφωνα με το Π.δ. 422/1981 (Α' 114), όπως αντικαθίσταται με το παρόν άρθρο, παύει να καταβάλλεται μερίσμα από την πρώτη του μήνα που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου και εφεξής.

Άρθρο 49

Πρόσθετοι πόροι Ασφαλιστικού Συστήματος

Στους πόρους Ε.Φ.Κ.Α. από 1.1.2017 συμπεριλαμβάνονται οι εξής:

1. Τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων των άρθρων 23 και 24 του Ν. 3996/2011, με εξαίρεση το ποσοστό 20% που αποτελεί έσοδο του προϋπολογισμού του σώματος επιθεώρησης εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του Ν. 3996/2011.

2. Το 20% των εσόδων που προκύπτουν από την εκποίηση και εκμετάλλευση ακινήτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. ή των δημοσίων επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων όσων έχουν μεταβιβαστεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το Ν. 3986/2011.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 50

1. «Στο τέλος του εδαφίου α' της παρ. 6 του άρθρου 5 του Ν. 3191/2003 προστίθενται οι λέξεις «καθώς και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.)».

2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται η συμμετοχή προσώπων των εθνικών κοινωνικών εταίρων στα Δ.Σ. και συλλογικά όργανα Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και Ν.Π.Δ.Δ., μετέχει ισότιμα και εκπρόσωπος της Ο.Κ.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 51

Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης - Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο

τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα.

Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. Το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α. εξακολουθούν, και μετά την κατά τα ως άνω ένταξή τους, να διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων. Ειδικά ως προς το Δημόσιο, περιέρχονται στον Ε.Φ.Κ.Α. οι εν γένει αρμοδιότητες που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του παρόντος.

2. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία με την προβλεπόμενη στο νόμο αυτόν χορήγηση:

α. μηνιαίας κύριας σύνταξης, λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους ασφαλισμένους ή/και στα μέλη της οικογενείας τους,

β. η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), οι οποίοι, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ (τ. ΕΤΕΑΜ) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 26 του Ν. 3455/2006 (Α' 84),

γ. παροχών ασθένειας σε χρήμα,

δ. ειδικών προνοιακών επιδομάτων και

ε. κάθε άλλης παροχής σε χρήμα ή υπηρεσιών, για τις οποίες καθίσταται αρμόδιος ο Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 52

Οργανισμός του Ε.Φ.Κ.Α.

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μέχρι 31.12.2016, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Ε.Φ.Κ.Α. και πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καταρτίζεται ο Οργανισμός του Ε.Φ.Κ.Α., με τον οποίο ρυθμίζονται:

α. Η διάρθρωση των υπηρεσιών του σε οργανικές μονάδες, η καθ' ύλην και η κατά τόπον κατανομή των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών που τον συγκροτούν σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και θέματα λειτουργίας και αρμοδιότητάς τους.

β. Οι αρμοδιότητες των Γενικών Διευθύνσεων, οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων και λοιπών οργανικών μονάδων.

γ. Οι κλάδοι του προσωπικού κατά κατηγορίες, ο αριθμός και η κατανομή των θέσεων του προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες στην κεντρική και στις κατά τόπους υπηρεσίες του, καθώς και τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα.

δ. Η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης και τα τυπικά προσόντα των προϊσταμένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ε. Η σύσταση ή συγχώνευση ή κατάργηση υπηρεσιών ή οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και η κατάργηση ή μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους σε άλλες υπηρεσίες ή οργανικές μονάδες του.

στ. Η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού, καθώς και η κατάργηση, κατά κατηγορία και κλάδο, υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν.

ζ. Η σύσταση κλάδων κατά κατηγορίες, καθώς και η συγχώνευση ή κατάργηση υφισταμένων με δυνατότητα κατάργησης αντίστοιχων οργανικών θέσεων.

η. Η μεταφορά θέσεων προσωπικού σε άλλους κλάδους, υφιστάμενους ή νέους, της ίδιας ή άλλης κατηγορίας, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων ένταξης υπηρετούντων υπαλλήλων σε νέους κλάδους της ίδιας κατηγορίας, που προκύπτουν με σύσταση ή συγχώνευση υφισταμένων.

θ. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση, στελέχωση, αρμοδιότητες και λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

2.α. Από την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του Ε.Φ.Κ.Α. συνιστώνται στο φορέα με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν πρότασης του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., Διοικητικές Επιτροπές, με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εξέταση ενδικοφανών προσφυγών. Η σύνθεση και οι λοιπές αρμοδιότητες των Επιτροπών αυτών καθορίζονται με την ίδια ως άνω απόφαση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η αποζημίωση των συμμετεχόντων στις εν λόγω επιτροπές.

β. Μέχρι τη σύσταση των επιτροπών της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής, συνεχίζουν να λειτουργούν οι Διοικούσες Επιτροπές του Ε.Τ.Α.Α., μόνο όσον αφορά στην εξέταση και λήψη απόφασης επί αιτήσεων θεραπείας, οι Τοπικές Διοικητικές Επιτροπές του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και του Ο.Α.Ε.Ε., καθώς και τα αρμόδια όργανα του άρθρου 40 του Καταστατικού Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης Αγροτών, όπως ισχύει. Τα ως άνω όργανα αποτελούν Διοικητικές Επιτροπές του Ε.Φ.Κ.Α. και διέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις εφαρμοζόμενες αναλόγως. Αντίστοιχα, για υποθέσεις αρμοδιότητας των λοιπών εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, στους οποίους προβλέπεται μέχρι την ως άνω ένταξη τους διαδικασία ενδικοφανών προσφυγών, αυτές εξετάζονται, μέχρι τη σύσταση των εν λόγω επιτροπών, από το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α..

γ. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 3863/2010 (Α' 115) αναφορικά με τη σύσταση και τη λειτουργία του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) εξακολουθούν να εφαρμόζονται από τον Ε.Φ.Κ.Α..

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν εισήγησης του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., καταρτίζεται Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., στη βάση πορίσματος Επιτροπής που θα συγκροτηθεί από τον ανωτέρω Υπουργό, καθώς και Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 53

Ένταξη φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α.

1. Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται,

σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής:

Α. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.)

α. Κλάδος κύριας σύνταξης.

αα. Κλάδος κύριας σύνταξης ΙΚΑ - ΕΤΑΜ.

ββ. Τομέας Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ.

γγ. Λογαριασμός Ειδικού Κεφαλαίου ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (πρώην ΤΑΠ - ΟΤΕ).

β. Κλάδος ασθένειας.

αα. Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα.

γ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου.

δ. Τομέας Ασφαλισμένων Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

ε. Ειδικός Λογαριασμός Δώρου Εργατοτεχνιτών Οικοδόμων (ΕΛΔΕΟ).

Β. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ε.Τ.Α.Π. - Μ.Μ.Ε.).

α. Κλάδος κύριας ασφάλισης.

αα. Τομέας σύνταξης Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ββ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

γγ. Τομέας ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου.

δδ. Τομέας ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου.

εε. Τομέας ασφάλισης Φωτοειδησεογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων Τηλεόρασης.

στστ. Τομέας σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείου Αθηνών.

ζζ. Τομέας σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείου Θεσσαλονίκης.

ηη. Τομέας ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

θθ. Τομέας Ασφάλισης Τεχνικών Ραδιοφώνου και Τηλεόρασης (ΤΑΤΕ-ΡΤ).

β. Κλάδος ανεργίας και δώρου.

αα. Λογαριασμός Ανεργίας Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

ββ. Λογαριασμός Ανεργίας Τεχνικών Τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

γγ. Λογαριασμός Δώρου Εορτών Εφημεριδοπωλών.

γ. Κλάδος Υγείας.

αα. Τομέας Υγείας Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου.

ββ. Τομέας Υγείας Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών.

γγ. Τομέας Υγείας Τεχνικών Τύπου Αθηνών.

δδ. Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα Ε.Τ.Α.Π.-Μ.Μ.Ε..

Γ. Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.).

α. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης.

αα. Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), και η Ειδική Προσαύξηση.

ββ. Τομέας Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ) και ο Κλάδος Μονοσυνταξιούχων.

γγ. Τομέας Ασφάλισης Νομικών και ο ειδικός κλάδος για τους δικαστικούς λειτουργούς και τους λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έχει συσταθεί με το άρθρο 39 του Ν. 4075/2012 (Α' 89).

β. Κλάδος Υγείας.

αα. Τομέας Υγείας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

ββ. Τομέας Υγείας Υγειονομικών.
 γγ. Τομέας Υγείας Δικηγόρων Αθηνών.
 δδ. Τομέας Υγείας Δικηγόρων Πειραιά.
 εε. Τομέας Υγείας Δικηγόρων Θεσσαλονίκης.
 στστ. Τομέας Υγείας Δικηγόρων Επαρχιών.
 ζζ. Τομέας Υγείας Συμβολαιογράφων.
 ηη. Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα Ε.Τ.Α.Α..
 Δ. Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ).
 α. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης.
 αα. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης ΟΑΕΕ.
 ββ. Τομέας Ασφάλισης Ναυτικών και Τουριστικών Πρακτόρων.
 β. Κλάδος Υγείας.
 αα. Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα.
 Ε. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ), εκτός του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας.
 α. Κλάδος Υποχρεωτικής Ασφάλισης του Ν. 4169/1961 (Α' 81).
 β. Κλάδος Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του Ν. 2458/1997 (Α' 15).
 γ. Κλάδος Υγείας.
 δ. Λογαριασμός Παροχών σε χρήμα.
 ΣΤ. Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.), συμπεριλαμβανομένου του Κεφαλαίου Δυτών και του Κεφαλαίου Ανεργίας - Ασθενείας Ναυτικών (ΚΑΑΝ).
 Ζ. Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.).
 α. Κλάδος Υγείας.
 αα. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΟΤΕ (Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε.).
 ββ. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΗΣΑΠ (Τ.Α.Π.-Η.Σ.Α.Π.).
 γγ. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΗΛΠΑΠ (Τ.Α.Π.-Η.Λ.ΠΑΠ).
 δδ. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΔΕΗ (Τ.Α.Π.-ΔΕΗ).
 εε. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού ΕΤΒΑ (Τ.Α.Π.-ΕΤΒΑ).
 στστ. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Α.Π. - Ε.Τ.Ε.).
 ζζ. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού Τραπεζών Πίστωσης, Γενικής και Αμερικαν Εξπρές (Τ.Α.Α.Π.Τ.Π.Γ.Α.Ε.).
 ηη. Τομέας Ασθένειας Προσωπικού Ασφαλιστικής Εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗ» (Τ.Α.Π.Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ).
 θθ. Λογαριασμός Παροχών σε Χρήμα Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω..
 Η. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ).
 2. Στον κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών περιέρχονται και οι εν γένει συνταξιοδοτικές αρμοδιότητες, οι οποίες ασκούνται κατά την έναρξη ισχύος του νόμου από τη Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 4.
 3. Στον ως άνω κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών του Ε.Φ.Κ.Α. περιέρχονται και οι αρμοδιότητες των φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών πρόνοιας που δεν εντάσσονται σε αυτόν και αφορούν σε παροχές σε χρήμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ποσό του πάγιου πόρου του άρθρου 34 του Ν. 2773/1999 (Α' 286), όπως επικαιροποιήθηκε με τα οριζόμενα στο άρθρο 132 του Ν. 3655/2008 (Α' 58), καθώς και το ύψος του ποσού κάθε άλλου πόρου υπέρ του ΚΑΠ-ΔΕΗ που διατηρήθηκε με

την παρ. 9 του άρθρου 44 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), το οποίο αποδίδεται στον Ε.Φ.Κ.Α. έναντι των παροχών σε χρήμα του Τμήματος Παροχών Πρόνοιας Ασφαλισμένων του πρώην Κ.Α.Π.-Δ.Ε.Η., τη χορήγηση των οποίων αναλαμβάνει, σύμφωνα με το παρόν ο Ε.Φ.Κ.Α..

Η προσυνταξιοδοτική παροχή στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του πρώην Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του άρθρου 61 περίπτωση β' του Ν. 3371/2005 (Α' 178) εφόσον έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του παρόντος το σχετικό δικαίωμα. Το άρθρο 30 του παρόντος νόμου εφαρμόζεται αναλογικά και στους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους του ΕΤΑΤ που δεν έχουν θεμελιώσει, ως την έναρξη ισχύος του παρόντος, δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής ως προς τον τρόπο υπολογισμού της επικουρικής τους σύνταξης.

Άρθρο 54 Κ.Ε.Α.Ο.

1. Από 1.1.2017 στον Ε.Φ.Κ.Α. μεταφέρεται και υπάγεται το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια και με την ίδια οργανωτική δομή και προσωπικό. Το Κ.Ε.Α.Ο. εποπτεύεται από το Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α. ή από Υποδιοικητή του μετά από εκχώρηση της αρμοδιότητας αυτής.

2. Το Κ.Ε.Α.Ο. εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές που προβλέπονται από τη νομοθεσία που το διέπει και λειτουργεί, σύμφωνα με αυτή.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θα εκδοθεί μέχρι 31.7.2016 καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ενοποίηση της είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών και φορολογικών οφειλών.

Άρθρο 55 Ασφαλιστέα πρόσωπα

1. Στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά:
 α. Οι μέχρι την ένταξη ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Δημοσίου και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών, οι οποίοι καθίστανται αντιστοίχως ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α..

β. Όσοι για πρώτη φορά από την κατά τα ανωτέρω ένταξη των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων αυτών, καθώς και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών.

2. Οι ασφαλισμένοι των ανωτέρω εντασσόμενων φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών, καθώς και του Δημοσίου, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζει με τις διατάξεις του ο παρόν νόμος.

Άρθρο 56 Πόροι

1. Πόρους του Ε.Φ.Κ.Α. αποτελούν:

α. Τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων και εργοδοτών, οι πρόσδοδοι περιουσί-

ας, η απόδοση των κεφαλαίων και των αποθεματικών, καθώς και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που θεσμοθετείται υπέρ αυτού.

β. Τα έσοδα από τις προβλεπόμενες εισφορές υπέρ των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 53 του παρόντος, οι πρόσοδοι περιουσίας, καθώς και η απόδοση των κεφαλαίων και των αποθεματικών αυτών και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που προβλέπεται από διάταξη νόμου.

2. Εισφορές και πάσης φύσεως πόροι που εισπράττονταν από τους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς του άρθρου 53 του παρόντος και αποδίδονταν σε τρίτους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, εξακολουθούν να εισπράττονται από τον Ε.Φ.Κ.Α. και να αποδίδονται από αυτόν στους δικαιούχους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 57 **Διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α.**

1. Όργανα διοίκησης του Ε.Φ.Κ.Α. είναι: α) ο Διοικητής και β) το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.).

2. Συνιστάται στον Ε.Φ.Κ.Α. μία (1) θέση Διοικητή. Ο Διοικητής είναι κάτοχος πτυχίου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, με εμπειρία και κατάρτιση σε διοικητικά ή οικονομικά θέματα ή σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης ή κοινωνικής πολιτικής. Επιλέγεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4369/2016 και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Διορίζεται με τετραετή θητεία, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης άπαξ κατά την ως άνω διαδικασία.

3. Συνιστώνται στον Ε.Φ.Κ.Α. δύο (2) θέσεις Υποδιοικητών, ιδίων προσόντων με το Διοικητή, πλήρους απασχόλησης, οι οποίοι επιλέγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4369/2016 και διορίζονται για τετραετή θητεία. Με την απόφαση διορισμού ορίζονται οι Υποδιοικητές, οι οποίοι αναπληρώνουν τον Διοικητή ελλείποντα, απόλυτα ή κωλυόμενο σε όλα τα καθήκοντά του Διοικητή και Προέδρου Δ.Σ., κατά τη σειρά αναπλήρωσης που προβλέπεται σε αυτήν. Κατά τα λοιπά, με απόφαση του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α. μεταβιβάζονται στους Υποδιοικητές οι αρμοδιότητες που ασκούνται από αυτούς.

4. Το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. είναι ενδεκαμελές (11), συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου του Α.Ν. 1778/1951 (Α' 118) και των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 37 του Ν. 2676/1999 (Α' 1), και αποτελείται από:

α. Το Διοικητή, ως Πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.

β. Τους Υποδιοικητές, με τους αναπληρωτές τους.

γ. Δύο (2) εκπροσώπους των ασφαλισμένων που προτείνονται από τις Συμβουλευτικές Επιτροπές του άρθρου 58 του παρόντος, με τους αναπληρωτές τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που θα οριστεί στην υπουργική απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 58.

δ. Έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων που υποδεικνύεται από κοινού από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (Α.Γ.Σ.Ε.Ε.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΟΑΕΕ (Π.Ο.Σ.-

Ο.Α.Ε.Ε.), την Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος ΙΚΑ και Επικουρικών Ταμείων Μισθωτών και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.), με τον αναπληρωτή του. Σε περίπτωση που δεν υποδειχθεί κοινός εκπρόσωπος, με τον αναπληρωτή του, εντός τριάντα (30) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο Υπουργός επιλέγει μεταξύ των προτεινομένων από τα εν λόγω όργανα συλλογικής εκπροσώπησης συνταξιούχων.

ε. Έναν (1) εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), με τον αναπληρωτή του, στ. Έναν (1) εκπρόσωπο των υπαλλήλων του Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος εκλέγεται από τους υπαλλήλους του Ε.Φ.Κ.Α., με τον αναπληρωτή του, Η επιλογή του εκπροσώπου των υπαλλήλων γίνεται από το σύνολο των υπαλλήλων με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται οι διαδικασίες της ψηφοφορίας, σύμφωνα με το πνεύμα των διατάξεων του Ν. 1264/1982 (Α' 79).

ζ. Έναν (1) υπάλληλο προϊστάμενο Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του.

η. Έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Οικονομικών, προϊστάμενο Τμήματος ή Διεύθυνσης, με τον αναπληρωτή του.

θ. Έναν (1) ειδικό επιστήμονα, εξειδικευμένο σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας που ορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του, ιδίων προσόντων με αυτόν.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ., με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με τετραετή θητεία.

5. Σε περίπτωση λήξης της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αυτή παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τον ορισμό νέων μελών, όχι όμως περισσότερο από ένα τρίμηνο από τη λήξη της.

6. Ως εισηγητής χωρίς δικαίωμα ψήφου παρίσταται ο αρμόδιος Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης και ο αρμόδιος Προϊστάμενος Διεύθυνσης, ανάλογα με τη φύση του συζητούμενου θέματος ή ο αρμόδιος Προϊστάμενος Τμήματος σε περίπτωση που ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται ο αρμόδιος Προϊστάμενος Διεύθυνσης.

Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ., χωρίς δικαίωμα ψήφου και ανάλογα με το θέμα που εισάγεται προς συζήτηση, παρίσταται ο Πρόεδρος της αντίστοιχης Συμβουλευτικής Επιτροπής, στην οποία εκπροσωπείται ο οικείος κοινωνικός χώρος.

Χρέη γραμματέα του Δ.Σ. εκτελεί υπάλληλος του Ε.Φ.Κ.Α., ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με πράξη του Διοικητή.

7. Μέλος του Δ.Σ., το οποίο απουσιάζει επί πέντε (5) συνεχείς συνεδριάσεις χωρίς σοβαρό λόγο, κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου, αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου.

8. Δεν διορίζεται ούτε μπορεί να αποτελεί μέλος του Δ.Σ.:

α. Ο μη συμπληρώσας το 25ο έτος της ηλικίας του.
β. Ο ανίκανος να αναλάβει ή να διατηρεί Δημόσιο λειτουργήμα.

γ. Ο διατελών σε υπηρεσιακή σχέση με τον Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Ο διατελών βουλευτής.

ε. Ο τελών σε οποιαδήποτε σημαντική συναλλακτική σχέση με τον Ε.Φ.Κ.Α..

στ. Ο μη έχων ή ο οριστικώς απωλέσας την ιδιότητα, για την οποία διορίσθηκε.

ζ. Ο καθυστερών εισφορές προς τον Ε.Φ.Κ.Α..

Οι ανωτέρω περιπτώσεις αποτελούν λόγους έκπτωσης των μελών του Δ.Σ. από το αξίωμά τους. Επιπλέον, λόγους έκπτωσης αποτελούν και οι αναφερόμενοι στις περιπτώσεις α' έως δ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 4369/2016. Η έκπτωση επέρχεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

9. Αντικείμενο της συνεδρίασης είναι μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Κατ' εξαίρεση δύνανται να συζητηθούν θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, εφόσον είναι παρόντα όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνούν για τη συζήτησή τους, πλην των περιπτώσεων, κατά τις οποίες τα παριστάμενα μέλη αναγνωρίζουν ότι πρόκειται περί επείγουσας ανάγκης και συμφωνούν για τη συζήτησή τους.

10. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. δεν εκτελούνται πριν από την επικύρωση των πρακτικών, πλην των περιπτώσεων, κατά τις οποίες το Δ.Σ. αποφασίζει την άμεση επικύρωσή τους.

11. Το Δ.Σ. συγκαλείται και συνεδριάζει στην έδρα του Ε.Φ.Κ.Α., κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου, τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, ή κατόπιν έγγραφης αίτησης τριών τουλάχιστον μελών αυτού. Συνεδριάζει σε απαρτία με την παρουσία τουλάχιστον έξι (6) μελών. Το Συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του Προέδρου. Σε περίπτωση έλλειψης για οποιαδήποτε αιτία μέχρι πέντε (5) μελών του Δ.Σ. δύναται αυτό να συνεδριάζει και λαμβάνει εγκύτως αποφάσεις, όχι όμως για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών από την έλλειψη του πέμπτου μέλους.

12. Το Δ.Σ. εγκύτως συνεδριάζει εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του ή οι αναπληρωτές τους και εφόσον συμφωνούν στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης.

13. Το Δ.Σ. μπορεί να συνεδριάζει και με χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη). Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Δ.Σ. περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας για την εγκυρότητα της συνεδρίασης.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι αποδοχές του Διοικητή και των Υποδιοικητών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και η μηνιαία αποζημίωση των προσώπων που συμμετέχουν στο Δ.Σ..

Άρθρο 58

Συμβουλευτικές Επιτροπές

1. Στον Ε.Φ.Κ.Α. συνιστώνται και λειτουργούν Συμβουλευτικές Επιτροπές, στις οποίες εκπροσωπούνται οι συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις και επιστημονικοί φορείς, όπου αυτά υφίστανται, του οικείου κοινωνικού χώρου, ως εξής:

α. Συμβουλευτική Επιτροπή μισθωτών ιδιωτικού τομέα.

β. Συμβουλευτική Επιτροπή μισθωτών δημοσίου τομέα.

γ. Συμβουλευτική Επιτροπή στρατιωτικών και σωμάτων ασφαλείας.

δ. Συμβουλευτική Επιτροπή Ναυτικών.

ε. Συμβουλευτική Επιτροπή Δημοσιογράφων και εργαζομένων στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

στ. Συμβουλευτική Επιτροπή Επιστημόνων.

ζ. Συμβουλευτική Επιτροπή Ελευθέρων Επαγγελματιών.

η. Συμβουλευτική Επιτροπή Αγροτών.

2. Οι Συμβουλευτικές Επιτροπές του παρόντος άρθρου επικουρούν το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. στο έργο του, και έχουν ενδεικτικά τις εξής αρμοδιότητες:

α. Τη συνδρομή προς το Δ.Σ. για τον καθορισμό της δράσης και τη χάραξη των γενικών κατευθύνσεων λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α..

β. Την εισήγηση και την υποβολή προτάσεων στο Δ.Σ. για όλα τα θέματα που αφορούν στη διαχείριση της περιουσίας του Ε.Φ.Κ.Α. και για κάθε θέμα που αφορά τα έσοδα και τις παροχές του Φορέα.

γ. Την επεξεργασία και την εισήγηση προτάσεων προς το Δ.Σ. για την τροποποίηση των διατάξεων του Οργανισμού του Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Την ανάδειξη εκπροσώπων των ασφαλισμένων στο Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α..

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η συγκρότηση, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες των εν λόγω Επιτροπών, η διαδικασία ανάδειξης των δύο (2) εκπροσώπων των ασφαλισμένων στο Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

Άρθρο 59

Αρμοδιότητες Διοικητή

1. Ο Διοικητής έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Συγκαλεί το Δ.Σ., καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και διευθύνει τις συνεδριάσεις.

β. Ασκήει τη διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α. αποφασίζει για τα ζητήματα οργάνωσης και διαχείρισής του, διασφαλίζει και φέρει την ευθύνη για την αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία του Φορέα και την επίτευξη του σκοπού του.

γ. Μεριμνά για την εφαρμογή του συνόλου της νομοθεσίας που διέπει τον Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Ασκήει την εποπτεία του Κ.Ε.Α.Ο..

ε. Εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο τα ζητήματα που απαιτούν νομοθετική ρύθμιση για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και την τροποποίηση διατάξεων που αφορούν τον Ε.Φ.Κ.Α..

στ. Εκπροσωπεί τον Ε.Φ.Κ.Α. δικαστικώς και εξωδίκως. Με απόφασή του μπορεί να αναθέτει την αρμοδιότητα εξώδικης εκπροσώπησης του Φορέα σε μέλος του Δ.Σ. ή δικηγόρο ή σε προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Φορέα.

ζ. Αναθέτει, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, μετά από σχετική απόφαση του Δ.Σ. και

έγκριση του αρμόδιου Υπουργού σε τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ομάδες εργασίας, την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών για την αντιμετώπιση θεμάτων του Ε.Φ.Κ.Α..

η. Υπογράφει κατόπιν εξουσιοδότησης του Δ.Σ. συμβάσεις που συνάπτει ο Ε.Φ.Κ.Α., όπως και άλλου περιεχομένου έγγραφα.

2. Ο Διοικητής μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στους Υποδιοικητές ή σε Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. αρμοδιότητές του ή το δικαίωμα να υπογράφουν κατά περίπτωση «με εντολή Διοικητή».

Άρθρο 60

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Καθορίζει την πολιτική δράσης του Ε.Φ.Κ.Α. προς εκπλήρωση των σκοπών του.

β. Εισηγείται προς το εποπτεύον Υπουργείο τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την επίτευξη των σκοπών του Ε.Φ.Κ.Α., τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του, καθώς και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών είσπραξης εσόδων και διαχείρισης εξόδων του Φορέα.

γ. Εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό κάθε οικονομικού έτους, καθώς και τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού που απαιτούνται κατά την εκτέλεσή του.

δ. Διαχειρίζεται την περιουσία του Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

ε. Μεριμνά για την είσπραξη των πόρων του Ε.Φ.Κ.Α..

στ. Αποφασίζει για την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την παροχή υπηρεσιών από τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ομάδες εργασίας και εξουσιοδοτεί τον Διοικητή για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων και αποφάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ζ. Αποφασίζει για τη δικαστική ή εξώδικη επιδίωξη αξιώσεων του Ε.Φ.Κ.Α. ή υπεράσπιση των συμφερόντων αυτού.

η. Εγκρίνει τη δαπάνη για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και τη δαπάνη για τη σύναψη συμβάσεων εκτέλεσης έργου.

θ. Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και μισθώσεων ή την παράταση της ισχύος αυτών, τη χορήγηση προκαταβολών σε προμηθευτές, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση, την κήρυξη προμηθευτών έκπτωτων και την κατάπτωση ή μη συμβατικών ρητρών, ως και την καταγγελία των σχετικών συμβάσεων.

ι. Αποφασίζει για την κατανομή των θέσεων προσωπικού ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα σε οργανικές μονάδες, μετά από εισήγηση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, με βάση την αποστολή κάθε οργανικής μονάδας και τις ανάγκες της υπηρεσίας.

ια. Αποφασίζει για τη συμμετοχή του προσωπικού σε προγράμματα εκπαίδευσης, ενημέρωσης ή επιμόρφωσης.

ιβ. Μεριμνά και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την τήρηση του μητρώου ασφαλισμένων, εργοδοτών και συνταξιούχων του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και την τήρηση των ατομικών μερίδων των ασφαλισμένων.

ιγ. Εγκρίνει, μετά από εισήγηση του Διοικητή, τη διάθεση χρηματικών ποσών από τα έσοδα του Ε.Φ.Κ.Α. για δαπάνες που γίνονται για συγκεντρώσεις, σεμινάρια κ.λπ. που εξυπηρετούν υπηρεσιακές ανάγκες, καθώς και για δαπάνες που γίνονται για τη φιλοξενία ξένων αποστολών που έχουν σαν σκοπό την ανταλλαγή απόψεων στα πλαίσια διμερών ή πολυμερών συμβάσεων ή στο προπαρασκευαστικό στάδιο της υπογραφής συμβάσεων αυτής της μορφής.

ιδ. Μεριμνά και αποφασίζει για την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α., φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

2. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στον Διοικητή ή στα μέλη αυτού ή σε Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. ορισμένες αρμοδιότητές του, πλην των περιπτώσεων α' και γ' της παραγράφου 1, ή το δικαίωμα να υπογράφουν κατά περίπτωση «με εντολή Δ.Σ.».

Άρθρο 61

Προσωπικό γραφείων Διοικητή και Υποδιοικητών

1. Συνιστώνται στο γραφείο του Διοικητή και των Υποδιοικητών του Ε.Φ.Κ.Α. θέσεις ειδικών συμβούλων - συνεργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για κάθε γραφείο ως εξής:

α. τέσσερις (4) θέσεις στο γραφείο του Διοικητή και β. τρεις (3) θέσεις για κάθε γραφείο Υποδιοικητή.

2. Για τα προσόντα, την πρόσληψη στις θέσεις αυτές, την αποχώρηση και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες διατάξεις περί των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης.

3. Η πλήρωση των παραπάνω θέσεων μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλου του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα όπως αυτός οριοθετήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως ισχύει, κατ' εφαρμογή αναλόγως της παρ. 9 του άρθρου 30 του Ν. 1558/1985 (Α' 137).

Άρθρο 62

Διοικητική Οργάνωση

1. Μέχρι την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του ο Ε.Φ.Κ.Α. διαρθρώνεται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

α. Τμήμα Γραμματείας Διοικητή.

β. Τμήμα Γραμματείας Υποδιοικητών.

γ. Διεύθυνση Ειδικού Προγράμματος.

δ. Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Εσωτερικών Υποθέσεων.

ε. Γενική Διεύθυνση Εισφορών και Ελέγχων.

στ. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης.

ζ. Γενική Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων.

η. Γενική Διεύθυνση Καταβολής Παροχών Υγείας.

θ. Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής και Ανάπτυξης.

ι. Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

ια. Γενική Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων και Εργοδοτών.

2. Σε όλες τις οργανικές μονάδες της παραγράφου 1, πλην των οργανικών μονάδων των περιπτώσεων α', β' και γ', λειτουργούν Τμήματα Διοικητικής Μέριμνας.

3. Επίσης, στον Ε.Φ.Κ.Α. λειτουργούν:

α. Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), το οποίο λειτουργεί σύμφωνα

με τις κείμενες περί Ν.Σ.Κ. διατάξεις. Για τις ανάγκες της λειτουργίας του Γραφείου αυτού, αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των Νομικών Συμβούλων του Κράτους κατά μία (1), των Παρέδρων του Ν.Σ.Κ. κατά δύο (2), και των Δικαστικών Πληρεξουσίων του Ν.Σ.Κ. κατά τέσσερις (4).
β. Γραφείο Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 63

Τμήμα Γραμματείας Διοικητή

Το Τμήμα Γραμματείας του Διοικητή, το οποίο επικουρεί αυτόν στο έργο του, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α. Την επιμέλεια της αλληλογραφίας, έντυπης και ηλεκτρονικής, και την τήρηση του πρωτοκόλλου και αρχείου του Διοικητή.
- β. Την οργάνωση της επικοινωνίας του με τις υπηρεσιακές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α., το προσωπικό και τους συλλόγους του, τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και το κοινό γενικά.
- γ. Το συντονισμό για το χειρισμό από τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες κάθε θέματος που αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο ή τον έλεγχο από τις ανεξάρτητες αρχές.
- δ. Τη μέριμνα για τη σωστή εκπλήρωση των εθιμοτυπικών του υποχρεώσεων.
- ε. Τη συγκέντρωση των αναγκών στοιχείων για την ενημέρωσή του κατά την εν γένει εκπλήρωση των καθηκόντων του.
- στ. Τη γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. και την τήρηση των πρακτικών του.
- ζ. Την επιμέλεια για την προμήθεια και διαχείριση υλικών.

Άρθρο 64

Τμήμα Γραμματείας Υποδιοικητών

Το Τμήμα Γραμματείας Υποδιοικητών επικουρεί τους Υποδιοικητές στην άσκηση των καθηκόντων τους, έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας τους και της τήρησης των σχετικών αρχείων και στοιχείων, οργανώνει την επικοινωνία τους με τις υπηρεσίες, το προσωπικό και τους συλλόγους του, τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και το κοινό γενικά.

Άρθρο 65

Διεύθυνση Ειδικού Προγράμματος

1. Η Διεύθυνση Ειδικού Προγράμματος διαρθρώνεται από τα ακόλουθα τμήματα:
  - α. Τμήμα Διαχείρισης Ενοποίησης Μητρώων Ασφαλισμένων.
  - β. Τμήμα Ψηφιοποίησης Ασφαλιστικού Ιστορικού των Ασφαλισμένων.
2. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Ειδικού Προγράμματος κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων ως εξής:
  - α. Τμήμα Διαχείρισης Ενοποίησης Μητρώων Ασφαλισμένων.
    - αα. Η δημιουργία και ο καθορισμός της μορφής του ενιαίου μητρώου ασφαλισμένων στον Ε.Φ.Κ.Α., που θα περιλαμβάνουν αντίστοιχα τους ασφαλισμένους στο Δημόσιο Τομέα και στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς.
    - ββ. Ο προσδιορισμός και η αναλυτική καταγραφή των τεχνικών προδιαγραφών για τη μεταφορά όλων των ασφαλισμένων, με το ιστορικό ασφάλισής τους και τα λοιπά δεδομένα στο ενιαίο μητρώο του Ε.Φ.Κ.Α..

γγ. Η προετοιμασία και η μορφοποίηση των δεδομένων των ασφαλισμένων στη μορφή που απαιτείται από το κάθε ασφαλιστικό ταμείο και το δημόσιο για τη μεταφορά στον Ε.Φ.Κ.Α..

δδ. Η μεταφορά των μορφοποιημένων δεδομένων των ασφαλισμένων και η ενοποίησή τους στο ενιαίο μητρώο του Ε.Φ.Κ.Α..

εε. Ο προσδιορισμός και η καταγραφή της διαδικασίας ενημέρωσης του ενιαίου μητρώου του Ε.Φ.Κ.Α. για τους νέους ασφαλισμένους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα από άλλα συστήματα πληροφορικής όπως λ.χ. το ΕΡΓΑΝΗ.

στστ. Ο προσδιορισμός και η καταγραφή της διαδικασίας ενημέρωσης του ενιαίου μητρώου του Ε.Φ.Κ.Α. για τους νέους ασφαλισμένους μισθωτούς του δημόσιου τομέα.

ζζ. Ο προσδιορισμός και η καταγραφή της διαδικασίας καταχώρισης στο ενιαίο μητρώο του Ε.Φ.Κ.Α. για τους μη μισθωτούς νέους ασφαλισμένους.

ηη. Η μεταφορά του μητρώου εργοδοτών από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. στον Ε.Φ.Κ.Α..

θθ. Ο προσδιορισμός, η καταγραφή και η υλοποίηση των διαδικασιών επαλήθευσης, πιστοποίησης και ελέγχου της πληρότητας, της ακεραιότητας και της ορθότητας των δεδομένων του ενιαίου μητρώου του Ε.Φ.Κ.Α..

ιι. Η δημιουργία αναφορών με στατιστικά δεδομένα, καθώς και η τακτική και έκτακτη αξιολόγηση της πορείας και της διαδικασίας δημιουργίας του ενιαίου μητρώου του Ε.Φ.Κ.Α..

κκ. Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η τροποποίηση και η επικαιροποίηση εφαρμογών πληροφορικής για τη δημιουργία του ενιαίου μητρώου του Ε.Φ.Κ.Α., την υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς δεδομένων, την ενημέρωση με τα δεδομένα των νέων ασφαλισμένων και τους ελέγχους των δεδομένων.

β. Τμήμα Ψηφιοποίησης Ασφαλιστικού Ιστορικού των Ασφαλισμένων.

αα. Η μεταφορά, η καταχώριση και η ψηφιοποίηση του ασφαλιστικού ιστορικού στον Ε.Φ.Κ.Α. όλων των ασφαλισμένων του Δημοσίου και των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

ββ. Ο προσδιορισμός και η αναλυτική καταγραφή των τεχνικών προδιαγραφών για την αξιοποίηση του ασφαλιστικού ιστορικού από το σύστημα ΑΤΛΑΣ της ΗΔΙΚΑ, καθώς και από τα συστήματα των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλιστικών φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

γγ. Η προετοιμασία, η μορφοποίηση και η αξιοποίηση των δεδομένων του ασφαλιστικού ιστορικού από το σύστημα ΑΤΛΑΣ της ΗΔΙΚΑ.

δδ. Η προετοιμασία, η μορφοποίηση και η μεταφορά των δεδομένων του ασφαλιστικού ιστορικού που βρίσκεται στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς σε ηλεκτρονική μορφή στον Ε.Φ.Κ.Α..

εε. Ο προσδιορισμός και η καταγραφή της διαδικασίας καταχώρισης του ασφαλιστικού ιστορικού των ασφαλισμένων που βρίσκεται σε φυσική μορφή στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς.

στστ. Η καταχώριση του ασφαλιστικού ιστορικού των ασφαλισμένων, το οποίο βρίσκεται σε φυσική μορφή στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, σύμφωνα με τη διαδικασία καταχώρισης.

ζζ. Ο προσδιορισμός, η καταγραφή και η υλοποίηση των διαδικασιών επαλήθευσης, πιστοποίησης και ελέγ-

χου της πληρότητας, της ακεραιότητας, και της ορθότητας των δεδομένων του ασφαλιστικού βίου του Ε.Φ.Κ.Α..

η). Ο προσδιορισμός, η καταγραφή και η υλοποίηση της διαδικασίας συμπλήρωσης των κενών και διόρθωσης πιθανών σφαλμάτων με αυτόματο ή μη τρόπο ή/και με τη συμμετοχή των ασφαλισμένων.

θθ). Η δημιουργία αναφορών με στατιστικά δεδομένα, καθώς και η τακτική και έκτακτη αξιολόγηση της πορείας και της διαδικασίας ψηφιοποίησης του ασφαλιστικού ιστορικού.

ιι). Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, η τροποποίηση και η επικαιροποίηση εφαρμογών πληροφορικής, όπου απαιτείται για την ψηφιοποίηση του ασφαλιστικού ιστορικού στο ενιαίο μητρώο του Ε.Φ.Κ.Α., για την υλοποίηση της διαδικασίας μεταφοράς δεδομένων και τους ελέγχους αυτών.

Άρθρο 66

Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Εσωτερικών Υποθέσεων

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Εσωτερικών Υποθέσεων είναι οι ακόλουθες:

- α. Ο εσωτερικός Έλεγχος.
- β. Ο έλεγχος εσωτερικών υποθέσεων.

Άρθρο 67

Γενικές Διευθύνσεις

1. Η Γενική Διεύθυνση Εισφορών και Ελέγχων του Ε.Φ.Κ.Α. έχει ως σκοπό:

α. Τον προσδιορισμό, την καταγραφή, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της διαδικασίας είσπραξης των εισφορών ασφάλισης των μισθωτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

β. Τον προσδιορισμό, την καταγραφή, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της διαδικασίας είσπραξης των εισφορών ασφάλισης για τους μη μισθωτούς ασφαλισμένους των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων.

γ. Την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών των υπαγόμενων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων.

δ. Την επεξεργασία των δεδομένων και τη διενέργεια όλων των τακτικών, περιοδικών και έκτακτων ελέγχων ασφάλισης.

ε. Τους ελέγχους για ανασφάλιστη εργασία, την εφαρμογή των διαδικασιών ασφάλισης, την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών και γενικότερα της εισφοροδιαφυγής, με στόχο τη συμμόρφωση και τη βελτίωση της συμμόρφωσης των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

στ. Την εκπόνηση μελετών και στατιστικών αναλύσεων, καθώς και τη δημιουργία περιοδικών αναφορών με στατιστικά δεδομένα που αφορούν τις εισφορές και τους ελέγχους.

2. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης έχει ως σκοπό την εποπτεία της ομαλής λειτουργίας όλων των οικονομικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. και την άσκηση των αρμοδιοτήτων οικονομικού ενδιαφέροντος, την ευθύνη για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα, και ιδίως:

α. Την κατάρτιση και εκτέλεση του ετήσιου γενικού προϋπολογισμού του Ε.Φ.Κ.Α. και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το νόμο.

β. Την οικονομική διαχείριση του Ε.Φ.Κ.Α., την παρακολούθηση και πραγματοποίηση των πάσης φύσεως δαπανών, καθώς και την υποβολή των προβλεπομένων δηλώσεων.

γ. Τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Τη διαχείριση του ενεργητικού, καθώς και της κινητής και της ακίνητης περιουσίας του Ε.Φ.Κ.Α..

ε. Τη στέγαση των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και τη συντήρηση των υποδομών.

στ. Τη διενέργεια κάθε είδους προμηθειών και τη διαχείριση των αναλώσιμων και μη υλικών.

ζ. Την τήρηση και διαρκή ενημέρωση του μητρώου παγίων και αναλωσίμων.

η. Την παροχή νομικής υποστήριξης προς τις υπηρεσίες και τους υπαλλήλους του Ε.Φ.Κ.Α..

θ. Το χειρισμό θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και την εισήγηση και έκδοση πράξεων που αφορούν στη σύσταση, συγχώνευση και κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

ι. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ια. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου.

ιβ. Την τήρηση του Κεντρικού Πρωτοκόλλου εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας του Ε.Φ.Κ.Α..

3. Η Γενική Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων έχει ως σκοπό:

α. Την απονομή συντάξεων προς τους ασφαλισμένους του Ε.Φ.Κ.Α. και τους λοιπούς δικαιούχους λόγω θανάτου κ.λπ..

β. Την απονομή λοιπών παροχών που απορρέουν από την κύρια σύνταξη προς τους δικαιούχους.

γ. Την απονομή συντάξεων σε ασφαλισμένους, των οποίων τα δικαιώματα σύνταξης απορρέουν από χώρες εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ. Το χαρακτηρισμό ατυχημάτων ως εργατικών και την απονομή συντάξεων λόγω εργατικών ατυχημάτων.

ε. Τη διευθέτηση ζητημάτων, την επίλυση διαφορών και την εξέταση και αντιμετώπιση αιτημάτων και διοικητικών προσφυγών σχετικά με συνταξιοδοτικά θέματα.

στ. Την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων των δικαστηρίων της χώρας, καθώς και του δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ζ. Την παροχή του απαραίτητου τεκμηριωτικού υλικού προς τη νομική υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α. για την εκπροσώπηση της υπηρεσίας και την υποστήριξη στα ποινικά και διοικητικά δικαστήρια και το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των υποθέσεων που αφορούν ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα.

η. Την επιμέλεια για την τήρηση και τη διαρκή ενημέρωση του μητρώου συνταξιούχων.

θ. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ι. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου.

4. Η Γενική Διεύθυνση Καταβολής Παροχών Υγείας έχει ως σκοπό:

α. Τη συγκέντρωση δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο για την πραγματοποίηση στατιστικών αναλύσεων και μελετών σχετικά με τις συνθήκες υγιεινής στους

εργασιακούς χώρους, την αξιολόγηση των κινδύνων, την ασφάλεια και τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων με μεγάλη επικινδυνότητα για την υγεία των ασφαλισμένων.

β. Τη διατύπωση προτάσεων για την ένταξη ή μη ένταξη δραστηριοτήτων στην κατηγορία των βαρέων και ανθυγιεινών.

γ. Την ενημέρωση, με αποστολή εκπροσώπων στους χώρους εργασίας, των ασφαλισμένων και των εργοδοτών σχετικά με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο επί θεμάτων υγείας και ασφάλειας με σκοπό την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.

δ. Την απονομή επιδομάτων ασθένειας, μητρότητας, τοκετού και κάθε άλλης παροχής υγείας σε χρήμα, καθώς και επιδομάτων ανεργίας και δώρου, όπου αυτά προβλέπονται.

ε. Την απονομή και την παρακολούθηση συντάξεων λόγω ανικανότητας προς εργασία.

στ. Τη σύσταση, την οργάνωση, τη λειτουργία και τη στελέχωση περιφερειακών επιτροπών ιατρικής αξιολόγησης των αιτημάτων για σύνταξη λόγω ανικανότητας και για παροχή επιδομάτων ασθένειας, μητρότητας, τοκετού κ.λπ..

ζ. Την τήρηση και διαρκή ενημέρωση του μητρώου αναπήρων.

η. Τη συγκέντρωση και τη διαχείριση των αποτελεσμάτων των υγειονομικών επιτροπών και υλοποίηση των απαιτούμενων ενεργειών που απορρέουν από αυτές.

θ. Την πραγματοποίηση στατιστικών αναλύσεων για την αξιολόγηση και τη συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των υγειονομικών επιτροπών, ώστε να διατυπώνονται προτάσεις ομοιόμορφης αντιμετώπισης των περιστατικών κατά την αξιολόγηση. Επιπλέον διατύπωση προτάσεων και συνεργασία με τους εργοδότες και τους εργαζόμενους για την πρόληψη και την αποκατάσταση.

ι. Την διευθέτηση ζητημάτων, την επίλυση διαφορών και την εξέταση και αντιμετώπιση αιτημάτων και διοικητικών προσφυγών σχετικά με θέματα παροχών σε χρήμα για τα οποία απαιτείται ιατρική γνωμάτευση.

ια. Την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων των δικαστηρίων της χώρας, καθώς και του δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ιβ. Την παροχή του απαραίτητου τεκμηριωτικού υλικού προς τη νομική υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α. για την εκπροσώπηση της υπηρεσίας και την υποστήριξη στα ποινικά και διοικητικά δικαστήρια και το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των υποθέσεων για τις οποίες απαιτείται ιατρική γνωμάτευση.

ιγ. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ιδ. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου.

5. Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής και Ανάπτυξης έχει ως σκοπό:

α. Τη συγκέντρωση των δεδομένων του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και δεδομένων από κάθε άλλη εγχώρια και αλλοδαπή πηγή για την πραγματοποίηση στατιστικών και οικονομικών αναλύσεων και μελετών.

β. Την εκπόνηση και την επικαιροποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού του Ε.Φ.Κ.Α..

γ. Την έκδοση αναφορών και δελτίων σε τακτά χρονικά διαστήματα για την ενημέρωση των υπηρεσιών του

Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και άλλων φορέων και υπηρεσιών και των πολιτών για το έργο του Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Τη σύνταξη της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης για το έργο του Ε.Φ.Κ.Α..

ε. Την κατάρτιση του ετήσιου επιχειρησιακού προγραμματισμού δράσης, την εκπόνηση και επικαιροποίηση επιχειρησιακών σχεδίων για την υλοποίησή του, καθώς και την παρακολούθηση της υλοποίησής του σε τακτά χρονικά διαστήματα.

στ. Την οργάνωση των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και την εκπόνηση μελετών για την ανάπτυξη, τη βελτίωση και την προσαρμογή της οργανωτικής δομής του Ε.Φ.Κ.Α. στις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες.

ζ. Τη διαχείριση, την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση της οργανωτικής δομής, της επιχειρησιακής λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και τη διαχείριση και επικαιροποίηση της ροής εργασιών.

η. Την ανάπτυξη, τη βελτίωση και την επικαιροποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α. προς τους ασφαλισμένους και εργοδότες.

θ. Την ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση του έργου Ε.Φ.Κ.Α. με σύστημα δεικτών μέτρησης της ποιότητας και της αποδοτικότητας.

ι. Τη μέτρηση και αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

ια. Τις διεθνείς σχέσεις, την παρακολούθηση, τη μελέτη, την αξιοποίηση προτάσεων, μελετών και εκθέσεων εγχωρίων και διεθνών φορέων και τη προετοιμασία προτάσεων για διεθνείς συμφωνίες.

ιβ. Τη συνεργασία και την επικοινωνία με άλλους εγχωρίους και διεθνείς φορείς και υπηρεσίες.

ιγ. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ιδ. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου.

6. Η Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών έχει ως σκοπό:

α. Τη διαρκή παρακολούθηση και μελέτη των εξελίξεων στο χώρο της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

β. Την εκπόνηση και τη διαρκή επικαιροποίηση του στρατηγικού σχεδίου του Ε.Φ.Κ.Α. με αντικείμενο τις υποδομές πληροφορικής, τις υποδομές δικτύων και τις υποδομές των επικοινωνιών.

γ. Την παρακολούθηση των εξελίξεων σε θέματα ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής και ασφαλούς επικοινωνίας, καθώς και ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η εφαρμογή της πολιτικής ασφάλειας στα συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών του Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παρακολούθηση, τη συντήρηση, και την επικαιροποίηση και την απρόσκοπτη λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του Ε.Φ.Κ.Α..

ε. Το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παρακολούθηση, τη συντήρηση, και την επικαιροποίηση των εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών του Ε.Φ.Κ.Α..

στ. Τον προσδιορισμό των αναγκών και των προδιαγραφών για την προμήθεια εξοπλισμού και εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών.

ζ. Την τήρηση και διαρκή ενημέρωση του μητρώου εξοπλισμού και εφαρμογών της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

η. Το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη διαρκή υποστήριξη και τη συντήρηση των βάσεων δεδομένων του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και το σχεδιασμό και εφαρμογή των κανόνων ακεραιότητας και ασφαλούς διαφύλαξης των δεδομένων.

θ. Την περιοδική και έκτακτη συντήρηση των υποδομών πληροφορικής, δικτύων και επικοινωνιών.

ι. Την περιοδική και έκτακτη συντήρηση και επικαιροποίηση των εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών.

ια. Τη διαρκή υποστήριξη των χρηστών των συστημάτων και των εφαρμογών πληροφορικής και επικοινωνιών.

ιβ. Την εξασφάλιση ασφαλούς πρόσβασης των πολιτών και των επιχειρήσεων στα συστήματα πληροφορικής για την υποβολή δηλώσεων και αιτημάτων, καθώς και για την ενημέρωσή τους με τα δεδομένα τα οποία τους αφορούν.

ιγ. Το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την υποστήριξη της ροής εργασιών.

ιδ. Την τήρηση του Φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου εγγράφων του Ε.Φ.Κ.Α..

ιε. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ιστ. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου.

7. Η Γενική Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Ασφαλισμένων και Εργοδοτών έχει ως σκοπό:

α. Το σχεδιασμό, τον προσδιορισμό, την ανάπτυξη, την εκπόνηση του σχεδίου ροής εργασιών και την υποστήριξη της λειτουργίας των περιφερειακών και των τοπικών υπηρεσιακών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

β. Τη συγκέντρωση των δεδομένων που αφορούν το έργο των περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών με σκοπό τη μελέτη και την αξιολόγηση για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και προσωπικό, καθώς και τον επαναπροσδιορισμό του πλήθους και του μεγέθους των υπηρεσιών και την επικαιροποίηση του σχεδίου ροής εργασιών.

γ. Τη διαρκή παρακολούθηση της ροής εργασιών των περιφερειακών και των τοπικών υπηρεσιών, ώστε να εντοπίζονται εγκαίρως και να αντιμετωπίζονται έκτακτες καταστάσεις.

δ. Το σχεδιασμό, τη δημιουργία, τη στελέχωση και τη λειτουργία υπηρεσιακής μονάδας, της οποίας αποστολή θα είναι η προσωρινή ενίσχυση με εξειδικευμένο προσωπικό των περιφερειακών και των τοπικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων.

ε. Την παροχή υποστήριξης και οδηγιών προς τις περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες.

στ. Την επιμέλεια για την τήρηση, τη διαρκή ενημέρωση και τις μεταβολές των μητρώων των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

ζ. Την παρακολούθηση και εφαρμογή της νομοθεσίας για θέματα ασφάλισης, καθώς και τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας και ενημερότητας.

η. Την αντιμετώπιση και επίλυση διαφορών σε θέματα ασφάλισης.

θ. Τη δημιουργία και τη λειτουργία κέντρου για την εξ αποστάσεως ενημέρωση των πολιτών για όλα τα θέματα αρμοδιότητας του Ε.Φ.Κ.Α. (contact centre).

ι. Τις δημόσιες σχέσεις και την επικοινωνία για την προβολή και την προώθηση των υπηρεσιών που προσφέρει ο Ε.Φ.Κ.Α. προς τους πολίτες και τις επιχειρή-

σεις, καθώς και των ωφελειών που απορρέουν από τις υπηρεσίες αυτές.

ια. Το σχεδιασμό, την επικαιροποίηση και τη διαρκή υποστήριξη του διαδικτυακού τόπου υποβολής αιτημάτων, υποβολής δηλώσεων, επικοινωνίας και ενημέρωσης του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και τη στατιστική παρακολούθηση όλων των δεδομένων για τη ροή εργασιών μέσω του διαδικτυακού τόπου.

ιβ. Τον προσδιορισμό, τη διαχείριση και αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη μεταβατική περίοδο ως την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α..

ιγ. Την εισήγηση για τη σύσταση ομάδων διοίκησης έργου σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 68

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης

1. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης διαρθρώνεται ως εξής:

α. Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης.

β. Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού.

γ. Διεύθυνση Προμηθειών.

δ. Διεύθυνση Στέγασης και Τεχνικών Υπηρεσιών.

ε. Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (ΠΣΕΑ).

στ. Αυτοτελές Τμήμα Γενικού Πρωτοκόλλου.

2. Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης συγκροτείται από τα Τμήματα:

α. Τμήμα Προϋπολογισμού.

β. Τμήμα Λογιστηρίου.

γ. Τμήμα Μισθολογίου και Μισθοδοσίας.

δ. Τμήμα Εκτέλεσης Δαπανών.

ε. Τμήμα Εποπτείας και Ελέγχου Δαπανών.

3. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων ως εξής:

α. Τμήμα Προϋπολογισμού.

αα. Ο σχεδιασμός, η κατάρτιση, τροποποίηση και η αναμόρφωση του ετήσιου προϋπολογισμού του Ε.Φ.Κ.Α. και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ).

ββ. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της διαχείρισης των δαπανών, σύμφωνα με τους τεθέντες δημοσιονομικούς στόχους και η αιτιολογημένη εισήγηση για την αναμόρφωσή του κατά τις εκάστοτε παρουσιαζόμενες ανάγκες.

γγ. Η επιμέλεια για την κατανομή των πιστώσεων του προϋπολογισμού και τη μεταφορά τους στις υπηρεσιακές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α..

δδ. Η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων.

εε. Η κατανομή των συνεισπραττόμενων εσόδων σε τρίτους δικαιούχους.

στστ. Η συλλογή, επεξεργασία δημοσιονομικών στοιχείων, η εκπόνηση σχετικών αναλύσεων και η σύνταξη αναφορών.

ζζ. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των λογιστικών στοιχείων της Διοίκησης και των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

ηη. Η μέριμνα για τη συστηματική ενημέρωση της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης με όλα τα στοιχεία αρμοδιότητας του Τμήματος.

β. Τμήμα Λογιστηρίου

αα. Η επιμέλεια της οργάνωσης, συντονισμού και εποπτείας όλων των οικονομικών υπηρεσιών των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

ββ. Η κατάρτιση και ανάπτυξη του λογιστικού σχεδίου.
γγ. Η τήρηση των Λογιστικών Βιβλίων του Ταμείου των κλάδων Κύριας Ασφάλισης, Παροχών σε Χρήμα και Ανεργίας, η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπονται από το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και των αναλύσεων και εκθέσεων που τις συνοδεύουν.

δδ. Η σύνταξη του ετήσιου ισολογισμού και απολογισμού του Ε.Φ.Κ.Α..

εε. Η υποβολή των κατά νόμο δηλώσεων και στοιχείων στην αρμόδια φορολογική αρχή.

στστ. Η επιμέλεια της απόδοσης των εισφορών και κρατήσεων υπέρ των δικαιούχων οργανισμών, καθώς και του φόρου και χαρτοσήμου υπέρ του Δημοσίου.

ζζ. Η μέριμνα για την συμφωνία των πάσης φύσεως λογαριασμών (τραπεζών, υπολόγων κλπ.).

ηη. Ο έλεγχος των ταμειακών παραστατικών. Ο έλεγχος και η συμφωνία των μηνιαίων αντιγράφων λογαριασμών του Ε.Φ.Κ.Α. και Τραπεζών (EXTRAIT) και η ανάλυση της χρέωσης και πίστωσης τους με βάση τα σχετικά δικαιολογητικά κατά κατηγορία εσόδου - εξόδου.

θθ. Η μέριμνα για τη διενέργεια του ετήσιου τακτικού ελέγχου για την έγκριση του ισολογισμού.

ιι. Η παρακολούθηση των επισφαλών απαιτήσεων του Ε.Φ.Κ.Α. και η μέριμνα για την εκκαθάριση ή τακτοποίησή τους.

κκ. Η μέριμνα για τη συμπλήρωση των κανονιστικών διατάξεων και η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή διατάξεων λογιστικοοικονομικού περιεχομένου.

λλ. Η τήρηση του ηλεκτρονικού και φυσικού αρχείου του λογιστηρίου.

γ. Τμήμα Μισθολογίου και Μισθοδοσίας

αα. Η μέριμνα για μισθοδοσία του πάσης φύσεως προσωπικού του Ε.Φ.Κ.Α. και η χορήγηση ατομικών δελτίων μισθοδοσίας.

ββ. Η τήρηση του μισθολογικού μητρώου του προσωπικού όλων των κατηγοριών. Η υλοποίηση της μισθολογικής εξέλιξης, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, η χορήγηση βεβαιώσεων μισθολογικού περιεχομένου, κρατήσεων και εισφορών.

γγ. Η εκκαθάριση των αποδοχών του πάσης φύσεως προσωπικού, των εκτός έδρας αποζημιώσεων και εξόδων κίνησης, των επιδομάτων και πρόσθετων αμοιβών, και εν γένει των πάσης φύσεως αποζημιώσεων του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών από Συμβούλια και Επιτροπές.

δδ. Η μέριμνα για την απόδοση των πάσης φύσεως κρατήσεων, εισφορών, φόρου, κράτηση προστίμων, χαρτοσήμου, διατροφών κ.λπ. ή καταλογισμών.

εε. Η μέριμνα για την είσπραξη από το προσωπικό, επιδικασθεισών δαπανών, καθώς και πάσης φύσεως υποχρεώσεων αυτού προς το Ε.Φ.Κ.Α., και η έκδοση των σχετικών παραστατικών.

στστ. Η παρακράτηση και παρακολούθηση της τακτικής καταβολής των τοκοχρεωλυτικών δόσεων από δάνεια σε υπαλλήλους του Ε.Φ.Κ.Α..

ζζ. Η εκτέλεση της εξαγοράς προϋπηρεσιών του προσωπικού.

δ. Τμήμα Εκτέλεσης Δαπανών

αα. Η ενταλματοποίηση των πάσης φύσεως δαπανών του κλάδου Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α., η έκδοση των λογιστικών παραστατικών που αφορούν σε οικονομικές πράξεις και η τήρηση και παρακολούθηση των αντίστοιχων λογαριασμών.

ββ. Η παρακολούθηση των χρηματικών υπολοίπων, η μέριμνα για τον εφοδιασμό των Τραπεζών που έχουν ταμειακή διαχείριση με τα αναγκαία χρηματικά ποσά, η παραλαβή και ο έλεγχος δικαιολογητικών πληρωμής των παροχών και δαπανών που αποστέλλονται από τις τράπεζες.

γγ. Η μέριμνα για την κανονική είσπραξη των κοινωνικών πόρων, των επιχορηγήσεων, της κάθε μορφής κρατικής χρηματοδότησης και η αποστολή εγγράφων αρμοδίως για την είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

δδ. Η εκτέλεση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ε.Φ.Κ.Α. από την εφαρμογή των διατάξεων για τη διαδοχική και διακρατική ασφάλιση.

εε. Η πληρωμή και έκδοση των σχετικών παραστατικών των αποδοχών του προσωπικού, των εκτός έδρας αποζημιώσεων και εξόδων κίνησης, των επιδομάτων και πρόσθετων αμοιβών, και εν γένει των πάσης φύσεως αποζημιώσεων του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών από Συμβούλια και Επιτροπές.

στστ. Η μέριμνα για την είσπραξη επιδικασθεισών δαπανών και πάσης φύσεως υποχρεώσεων προς το Ε.Φ.Κ.Α..

ζζ. Η κίνηση και παρακολούθηση των τραπεζικών λογαριασμών (σε ταμειακό επίπεδο καθημερινά).

ε. Τμήμα Εποπτείας Ελέγχου Δαπανών:

αα. Ο έλεγχος για την πραγματοποίηση των εν γένει δαπανών και υποχρεώσεων του κλάδου Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α..

ββ. Η εποπτεία της εκκαθάρισης των πάσης φύσεως δαπανών του κλάδου Κύριας Ασφάλισης και Λοιπών Παροχών του Ε.Φ.Κ.Α..

4. Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού συγκροτείται από τα Τμήματα:

α. Τμήμα Μητρώου, Διοίκησης και Ανάπτυξης.

β. Τμήμα Σταδιοδρομίας και Εξέλιξης.

γ. Τμήμα Οργάνωσης, Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης.

δ. Τμήμα Δεοντολογίας και Πειθαρχικών Διαδικασιών και Υποθέσεων.

ε. Τμήμα Υποστήριξης Συμβουλίων και Συλλογικών Οργάνων

5. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων ως εξής:

α. Τμήμα Μητρώου, Διοίκησης και Ανάπτυξης

αα. Η τήρηση και ενημέρωση του προσωπικού μητρώου (φυσικού και ηλεκτρονικού) των υπαλλήλων του Ε.Φ.Κ.Α..

ββ. Η έκδοση μηνιαίων δελτίων κίνησης και μεταβολών του προσωπικού.

γγ. Η έκδοση σχετικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων.

δδ. Ο χειρισμός των θεμάτων διορισμού, πρόσληψης, μετάθεσης, μετακίνησης, υπηρεσιακής κατάστασης, εξέλιξης και λύσης της σχέσης του μόνιμου προσωπικού.

εε. Ο χειρισμός όλων των θεμάτων μη μόνιμου προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, σύμβασης έργου, έμμισθης εντολής, και με κάθε άλλη σχέση.

στστ. Η επεξεργασία δεδομένων για τη σύνθεση και τις μεταβολές του προσωπικού, καθώς και ο προγραμματισμός των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό και η κατανομή του προσωπικού σε κλάδους, βαθμούς και ειδικότητες των μόνιμων υπαλλήλων του Ε.Φ.Κ.Α..

ζζ. Οι αποσπάσεις προσωπικού από ή προς Υπουργεία ή άλλους Φορείς, καθώς και σε Φορείς του εξωτερικού.

η. Ο χειρισμός αιτήσεων του προσωπικού για άσκηση ιδιωτικού έργου, καθώς και αιτήσεων αδειών άνευ αποδοχών.

θ. Ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν τις κανονικές, αναρρωτικές και εκπαιδευτικές άδειες του προσωπικού και λοιπές άδειες.

ι. Ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του προσωπικού.

κ. Η μέριμνα για τη μετακίνηση εκτός έδρας στο εσωτερικό και το εξωτερικό του Διοικητή, Υποδιοικητών, καθώς και των υπαλλήλων του Ε.Φ.Κ.Α..

λλ. Οι εγκρίσεις οδήγησης υπηρεσιακών αυτοκινήτων σε υπαλλήλους μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

β. Τμήμα Σταδιοδρομίας και Εξέλιξης

αα. Η μέριμνα για την ανάπτυξη περιγραμμάτων περιγραφής των θέσεων εργασίας των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και η επικαιροποίησή τους.

ββ. Η ταξινόμηση των θέσεων εργασίας ανάλογα με τα απαιτούμενα προσόντα, καθώς και η αντιστοίχησή τους με βαθμούς ανάλογα με το ισχύον κάθε φορά νομικό πλαίσιο βαθμολογικής εξέλιξης.

γγ. Η ανάπτυξη και η καθιέρωση συστήματος αξιοποίησης των υπαλλήλων ανάλογα με τα προσόντα και την τοποθέτησή τους στις ανάλογες θέσεις με βάση τα περιγράμματα.

δδ. Η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται από την νομοθεσία για τη βαθμολογική ένταξη και εξέλιξη του προσωπικού.

εε. Η μέριμνα για την προκήρυξη των θέσεων, την επιλογή και την τοποθέτηση των προϊσταμένων όλων των οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και τη μετακίνηση ή τη μετάθεση των προϊσταμένων.

γ. Τμήμα Οργάνωσης, Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης

αα. Η ανίχνευση, η ανάλυση και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και των επιμορφωτικών αναγκών του προσωπικού του Ε.Φ.Κ.Α..

ββ. Ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η συμμετοχή στην οργάνωση και υλοποίηση και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

γγ. Η υποβολή για έγκριση και πιστοποίηση στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. προγραμμάτων εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης.

δδ. Η μέριμνα για την εισαγωγική εκπαίδευση και τη δια βίου επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση υπηρεσίες τους Ε.Φ.Κ.Α..

εε. Η μέριμνα για την εκπροσώπηση του Ε.Φ.Κ.Α. σε εκπαιδευτικές δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών φορέων.

στστ. Η μέριμνα για τη συμμετοχή του προσωπικού σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, εκμάθησης ξένων γλωσσών, καθώς και σε επιμορφωτικά προγράμματα, συνέδρια και σεμινάρια για θέματα συναφή προς τα αντικείμενα του Ε.Φ.Κ.Α..

ζζ. Η μέριμνα για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

η. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ως προς το βαθμό επίτευξης των στόχων, καθώς και το βαθμό μεταφοράς της γνώσης στο εργασιακό περιβάλλον.

θ. Ο χειρισμός θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α. και η εισήγηση μέτρων

ορθολογικής οργάνωσης, διάρθρωσης και λειτουργίας αυτών.

ι. Η εισήγηση και έκδοση πράξεων που αφορούν στη σύσταση, συγχώνευση και κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

κ. Ο χειρισμός θεμάτων σχετικών με τον καθορισμό της ασφαλιστικής περιοχής των περιφερειακών υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α..

λλ. Η μέριμνα για την έκδοση αποφάσεων μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής.

δ. Τμήμα Δεοντολογίας και Πειθαρχικών Διαδικασιών και Υποθέσεων

αα. Η μέριμνα για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων περί δεοντολογίας.

ββ. Ο χειρισμός θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου στο σύνολο του προσωπικού του Ε.Φ.Κ.Α..

γγ. Η κίνηση της σχετικής διαδικασίας για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.

δδ. Η τήρηση αρχείου των πειθαρχικών ποινών και η παρακολούθηση της εκτέλεσής τους.

εε. Η παροχή απόψεων στα διοικητικά δικαστήρια επί αιτήσεων ακυρώσεως ή ανακλήσεως διοικητικών πράξεων αρμοδιότητας του Τμήματος.

στστ. Η τήρηση των απαιτούμενων διαδικασιών για την επαναφορά και την αποκατάσταση υπαλλήλων που αθώνονται κατά την πειθαρχική διαδικασία.

ζζ. Η ανταλλαγή πληροφοριών με υπηρεσίες και αρχές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

ε. Τμήμα Υποστήριξης Συμβουλίων και Συλλογικών Οργάνων

Η εισήγηση και έκδοση πράξεων που αφορούν στη σύσταση, συγχώνευση και κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

Ο χειρισμός θεμάτων σχετικών με τον καθορισμό της ασφαλιστικής περιοχής των περιφερειακών υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α..

Η μέριμνα για την έκδοση αποφάσεων μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής.

αα. Η μέριμνα για τη συγκρότηση και λειτουργία των πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων και επιτροπών.

ββ. Η συγκρότηση ομάδων εργασίας και ο ορισμός εκπροσώπων του Ε.Φ.Κ.Α. σε συλλογικά όργανα, επιτροπές και ομάδες εργασίας άλλων φορέων.

γγ. Η γραμματειακή υποστήριξη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α..

δδ. Η μέριμνα για την υλοποίηση της διαδικασίας αρχαιρεσιών της εκλογής αιρετών εκπροσώπων στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

6. Η Διεύθυνση Προμηθειών συγκροτείται από τα παρακάτω Τμήματα:

α. Τμήμα Προγραμματισμού Προμηθειών και Προδιαγραφών

β. Τμήμα Διαχείρισης Διαγωνισμών και Υλοποίησης Προμηθειών Υλικών

γ. Τμήμα Διαχείρισης Διαγωνισμών και Υλοποίησης Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών

δ. Τμήμα Μητρώων, Υλικών και Αποθήκης

7. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Προμηθειών κατανομούνται μεταξύ των Τμημάτων ως ακολούθως:

α. Τμήμα Προγραμματισμού Προμηθειών και Προδιαγραφών

αα. Η κατάρτιση των ετησίων προγραμμάτων προμήθειας και εφοδιασμού όλων των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. με εξοπλισμό, υλικό και υπηρεσίες με βάση τις σταθμίσεις αναγκών που γίνονται από τις αρμόδιες Κεντρικές Υπηρεσίες.

ββ. Η μέριμνα για τη σύνταξη προδιαγραφών σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και η έρευνα αγοράς των υπό προμήθεια ειδών.

γγ. Η κατάρτιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις διαδικασίες προμήθειας, εφοδιασμού, διαχείρισης και χρησιμοποίησης του εξοπλισμού και του υλικού που αφορούν αρμοδιότητες της Διεύθυνσης και των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α..

δδ. Η παρακολούθηση της αγοράς και τεχνολογίας στον τομέα του υλικού που χρησιμοποιείται από τις μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α..

εε. Η τήρηση, επεξεργασία και αξιοποίηση των στατιστικών στοιχείων που αφορούν το αντικείμενο της Διεύθυνσης.

β. Τμήμα Διαχείρισης Διαγωνισμών και Υλοποίησης Προμηθειών Υλικών

αα. Η διενέργεια της διαδικασίας των διαγωνισμών για την προμήθεια των ειδών εξοπλισμού, υλικού και η μέριμνα για την κατάρτιση και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τυχόν τροποποιήσεις αυτών όπου απαιτείται.

ββ. Η μέριμνα για την ανάδειξη αναδόχων προμηθειών, το άνοιγμα σχετικών πιστώσεων και την πιστοποίηση και παραλαβή των παρεχόμενων προμηθειών.

γγ. Η μέριμνα για τη διενέργεια του έργου των επιτροπών εμπειρογνωμόνων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των διαγωνισμών.

δδ. Η επιμέλεια για την ορθή και απρόσκοπτη τήρηση των όρων των συμβάσεων.

εε. Ο έλεγχος για την εμπρόθεσμη και, σύμφωνα με τις προδιαγραφές εκτέλεση των διαγωνισμών και η μέριμνα για την επιβολή κυρώσεων σε αντίθετη περίπτωση.

στστ. Η νομική υποστήριξη σε θέματα προκηρύξεων διαγωνισμών, γνωμοδοτήσεων, επεξεργασίας των σχεδίων σύμβασης και ειδικότερα σε θέματα που σχετίζονται με το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα διοικητικά δικαστήρια.

γ. Τμήμα Διαχείρισης Διαγωνισμών και Υλοποίησης Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών

αα. Η διενέργεια της διαδικασίας των διαγωνισμών για την προμήθεια υπηρεσιών και η μέριμνα για την κατάρτιση και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τυχόν τροποποιήσεις αυτών όπου απαιτείται.

ββ. Η μέριμνα για την ανάδειξη αναδόχων παροχής υπηρεσιών, το άνοιγμα σχετικών πιστώσεων και την πιστοποίηση και παραλαβή των παρεχομένων υπηρεσιών.

γγ. Η μέριμνα για τη διενέργεια του έργου των επιτροπών εμπειρογνωμόνων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των διαγωνισμών.

δδ. Η επιμέλεια για την ορθή και απρόσκοπτη τήρηση των όρων των συμβάσεων.

εε. Ο έλεγχος για την εμπρόθεσμη και, σύμφωνα με τις προδιαγραφές εκτέλεση των διαγωνισμών και η μέριμνα για την επιβολή κυρώσεων σε αντίθετη περίπτωση.

στστ. Η μέριμνα για τη νομική υποστήριξη σε θέματα προκηρύξεων διαγωνισμών, γνωμοδοτήσεων, επεξεργα-

σίας των σχεδίων σύμβασης και ειδικότερα σε θέματα που σχετίζονται με το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα διοικητικά δικαστήρια.

ζζ. Η επιμέλεια για την ασφάλιση και τη διακοπή της ασφάλισης των κτιρίων, μηχανημάτων, αυτοκινήτων και λοιπού εξοπλισμού του Ε.Φ.Κ.Α..

δ. Τμήμα Μητρώων, Υλικών και Αποθήκης

αα. Η παραλαβή, αποθήκευση, φύλαξη και εφοδιασμός των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. των πάσης φύσεως εντύπων, ειδών εξοπλισμού, υλικών, καθώς και η μέριμνα για την παραλαβή του επιστρεφόμενου υλικού.

ββ. Η έγκαιρη και τακτική ενημέρωση του τμήματος Προγραμματισμού προμηθειών για τα υπόλοιπα των ειδών αποθήκης. Η μέριμνα για τη συμπλήρωση του υλικού ανάλογα με τους ισχύοντες κανόνες διαχείρισης αποθεμάτων.

γγ. Η επιμέλεια για τη διενέργεια της ετήσιας απογραφής υλικού των μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. και η αποτίμηση αυτού.

δ. Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.)

Ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η κινητοποίηση και η δράση κατά τον πόλεμο ή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης σε καιρό ειρήνης των υπηρεσιών του Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και η ρύθμιση κάθε σχετικού θέματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

9. Αυτοτελές Τμήμα Γενικού Πρωτοκόλλου

α. Η τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου, καθώς και του εμπιστευτικού πρωτοκόλλου (φυσικού ή ηλεκτρονικού).

β. Η αποστολή μέσω ταχυδρομείου ή/και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των εγκυκλίων και εγγράφων όλων των Υπηρεσιακών Μονάδων.

γ. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφων όπου αυτό προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 69

Τμήματα Διοικητικής Μέριμνας

Τα Τμήματα Διοικητικής Μέριμνας έχουν το καθένα τις ακόλουθες αρμοδιότητες που αφορούν στην οργανική μονάδα, στην οποία υπάγονται:

α. Τη διακίνηση της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας με ηλεκτρονικό ή μη ταχυδρομείο, καθώς και η τήρηση των απαιτούμενων βιβλίων διακίνησης.

β. Την τήρηση του κοινού και εμπιστευτικού πρωτοκόλλου, ηλεκτρονικού ή μη.

γ. Την αναπαραγωγή εγγράφων και λοιπών κειμένων, καθώς και η βεβαίωση της ακρίβειας αυτών.

δ. Τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του προσωπικού και των πολιτών, η επικύρωση αντιγράφων ή φωτοαντιγράφων από τον προϊστάμενο του Τμήματος ή το νόμιμο αναπληρωτή του, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ε. Την οργάνωση, ταξινόμηση, τήρηση του αρχείου των σχεδίων εγγράφων.

στ. Τη μέριμνα και διαχείριση γραφειακού υλικού και αναλώσιμων.

ζ. Τη γραμματειακή εξυπηρέτηση της οργανικής μονάδας, στην οποία υπάγονται.

Άρθρο 70

Περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία

1. Το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φο-

ρείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέχονται αυτοδίκαια στον Ε.Φ.Κ.Α. ως καθολικό διάδοχό τους. Ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α. εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι οποίες μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Η μεταβίβαση της εν γένει περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων. Ειδικότερα, η μεταβίβαση της κινητής περιουσίας γίνεται χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου.

2. Σε περίπτωση συγκυριότητας των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων με άλλους φορείς που δεν εντάσσονται σε αυτόν επί περιουσιακών στοιχείων ο διαχωρισμός της περιουσίας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από οικονομική μελέτη.

3.α. Από 1.1.2017 ο ισολογισμός έναρξης του Ε.Φ.Κ.Α. πραγματοποιείται με μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών αντιστοίχως, όπως αυτά εμφανίζονται στους ισολογισμούς τους, που συντάσσονται ειδικά για το σκοπό αυτό. Τα πρόσωπα που κατείχαν θέση μέλους Διοικητικού Συμβουλίου των τελευταίων κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης του παρόντος διατηρούν την ευθύνη ως προς την περάτωση των οικονομικών χρήσεων παρελθόντων ετών μέχρι τις 31.12.2016.

β. Η περιουσία που είναι αναγκαία για την άσκηση των μη ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων, οι οποίες παραμένουν στους φορείς και μετά την ένταξή τους στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος, προσδιορίζεται και διαχωρίζεται από την περιουσία που περιέρχεται στον Ε.Φ.Κ.Α. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από οικονομική μελέτη.

4. Το Λογιστικό και Οικονομικό έτος του Ε.Φ.Κ.Α. ταυτίζεται με το ημερολογιακό. Ο ενιαίος προϋπολογισμός εκτελείται υπό την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Φ.Κ.Α. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δύναται να μεταβιβάζεται δικαίωμα υπογραφής στους Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης σε θέματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

5. Οι οικονομικές υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α. καταρτίζουν τον Προϋπολογισμό του για το ενιαίο οικονομικό έτος της λειτουργίας του, ο οποίος περιλαμβάνει τα προβλεπόμενα ετήσια έσοδα και έξοδα και μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Μέχρι την κατάρτιση και έγκριση του νέου προϋπολογισμού εξακολουθούν να εκτελούνται οι

εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Το πρώτο οικονομικό έτος λειτουργίας του αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος και λήγει στις 31.12.2016.

6. Η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και η αποτίμηση της αξίας τους ενεργείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από τις οικονομικές υπηρεσίες τους μέχρι στις 31.12.2016 ή από ορκωτούς λογιστές, μετά από ανάθεση.

7. Οι οικονομικές υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α. εφαρμόζουν το διπλογραφικό σύστημα για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων, σύμφωνα με το Π.δ. 80/1997 (Α' 68) και τις διατάξεις περί λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ..

8. Οι συμβάσεις τρίτων με τους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς εξακολουθούν να ισχύουν έναντι του Ε.Φ.Κ.Α..

9. Εκκρεμείς δίκες που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών συνεχίζονται από τον Ε.Φ.Κ.Α., χωρίς να επέρχεται διακοπή δίκης, από την ένταξη αυτών στον Ενιαίο Φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 53. Δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι του Ε.Φ.Κ.Α..

10. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκδίδεται μέχρι 31.12.2016 Κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής για τα θέματα οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λειτουργίας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Β' 1737), εφόσον αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

11. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που προβλέπεται από το άρθρο 53 του Ν. 4144/2013 (Α' 88), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) αρχίζει από 1η Ιανουαρίου 2019.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 71 **Θέματα προσωπικού**

1. α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 72, 73, 83 και 89, το πάσης φύσεως προσωπικό και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή των εντασσόμενων, σύμφωνα με το άρθρο 53 φορέων στον Ε.Φ.Κ.Α., μεταφέρονται σε αυτόν με την ίδια εργασιακή σχέση, οργανική θέση, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν.

β. Κατά τη διάρκεια της παράλληλης λειτουργίας των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών με τον Ε.Φ.Κ.Α., η μεταφορά γίνεται, σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 101.

γ. Το πάσης φύσεως μεταφερόμενο προσωπικό τοποθετείται στις υπηρεσίες του Ε.Φ.Κ.Α. με απόφαση του Διοικητή του.

2. α. Για το προσωπικό που υπηρετεί με απόσπαση ή διάθεση στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς κοινωνικής ασφάλισης, εφαρμόζεται αναλόγως η ρύθμιση της παραγράφου 1. Μετά τη μεταφορά, η απόσπαση εξακολουθεί να ισχύει μέχρι τη λήξη

της, εκτός αν αποφασίσει την διακοπή της το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α.. Η υπηρεσιακή και μισθολογική κατάσταση των υπαλλήλων αυτών διέπεται από τον ισχύοντα κανονισμό λειτουργίας προσωπικού και το ισχύον εκάστοτε μισθολόγιο των υπηρεσιών, από τις οποίες προέρχονται. Η δαπάνη της εν γένει μισθοδοσίας τους, καθώς και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη: αα. όσον αφορά τους αποσπασμένους από τη ΔΕΗ Α.Ε., τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και τον ΟΤΕ Α.Ε. βαρύνουν τις εταιρείες αυτές και ο Ε.Φ.Κ.Α. αποδίδει στις εταιρείες το ύψος της δαπάνης μισθοδοσίας τους που προκύπτει από την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του Ν. 4354/2015 που αφορούν στο μισθολογικό κόστος των υπαλλήλων του άρθρου 1 του ίδιου νόμου και ββ. όσον αφορά στους λοιπούς, βάσει της παραγράφου αυτής, υπηρετούντες με διάθεση υπαλλήλους βαρύνουν τους φορείς από τους οποίους προέρχονται. Οι ανωτέρω υπάλληλοι κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους στο Ε.Φ.Κ.Α. και κατά την εκτέλεση αυτής υπέχουν τις ευθύνες δημοσίου υπαλλήλου.

β. Η απόσπαση υπαλλήλων των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών εξακολουθεί να ισχύει μέχρι τη λήξη της.

3. Οι συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών φυσικών προσώπων που παρείχαν υπηρεσίες στους εντασσόμενους φορείς κατ' αποκοπή συνεχίζονται και με τον Ε.Φ.Κ.Α., μέχρι τη λήξη τους, με απόφαση του Δ.Σ. του τελευταίου.

4. Οι διατάξεις της Φ.10050/οικ.20496/4067/4.8.2008 (Β' 1579) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ισχύουν για το αποσπασμένο στο Ε.Φ.Κ.Α. προσωπικό της ΔΕΗ Α.Ε. και τις ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε..

5. Διαδικασίες για πλήρωση θέσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη στους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς συνεχίζονται κανονικά για λογαριασμό του Ε.Φ.Κ.Α.. Το προσλαμβανόμενο προσωπικό και οι αντίστοιχες οργανικές θέσεις μεταφέρονται στον Ε.Φ.Κ.Α..

6. Όλες οι κενές οργανικές θέσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, πλην εκείνων της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα, καταργούνται από την ημερομηνία έναρξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α., εκτός εάν έχει προκηρυχθεί η πλήρωσή τους.

Άρθρο 72

Θέματα προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής

1. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο άρθρο 71 και ειδικά για την άσκηση αρμοδιοτήτων που αφορούν σε συντάξεις του Δημοσίου Τομέα και περιέχονται με τον παρόντα νόμο στον Ε.Φ.Κ.Α., δύναται να αποσπαστεί σε αυτόν προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών από 1.1.2017 στον Ε.Φ.Κ.Α. κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου.

2α. Η ως άνω απόσπαση διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου και χωρίς χρονικό πε-

ριορισμό, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 68 του Υπαλληλικού Κώδικα και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

β. Με όμοια απόφαση, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., ή μετά από αίτηση του υπαλλήλου, οι αποσπάσεις της παρούσας παραγράφου μπορούν να διακόπτονται και οι υπάλληλοι επιστρέφουν σε θέση αντίστοιχου ιεραρχικού επιπέδου με αυτή που κατείχαν πριν από την απόσπασή τους. Αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση προϊσταμένου, καλύπτουν την πρώτη που θα κενωθεί.

3. α. Ο χρόνος υπηρεσίας των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που θα αποσπασθούν στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας που διανύεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι διατηρούν το βαθμολογικό, μισθολογικό και ασφαλιστικό καθεστώς του φορέα προέλευσής τους.

β. Ο μισθός, οι λοιπές αποδοχές και τα επιδόματα εξακολουθούν να καταβάλλονται από το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο ο Ε.Φ.Κ.Α. αποδίδει τις εκάστοτε οφειλόμενες αποδοχές ή απολαβές των υπαλλήλων που αποσπώνται στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για επιλογή σε θέση προϊσταμένου και μόνο για τις προβλεπόμενες από τον Οργανισμό του άρθρου 52 οργανικές μονάδες με αρμοδιότητες απονομής συντάξεων του Δημοσίου, έχουν και οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι, εφόσον επιλεγούν σε θέση προϊσταμένου, με την τοποθέτησή τους αποσπώνται αυτοδικαίως στον Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 73

Διατάξεις Ν.Α.Τ. και Ο.Γ.Α.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το προσωπικό που παραμένει στο Ν.Α.Τ. και τον Ο.Γ.Α., για την άσκηση των μη ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων των ταμείων αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51.

2. Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Ν.Α.Τ. και του Ο.Γ.Α., οι αρμοδιότητες των οργανικών τους μονάδων, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

3. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασής τους οι υπάλληλοι που παραμένουν στο Ν.Α.Τ. υπάγονται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Κ.Α.. Για τους υπαλλήλους του Ο.Γ.Α. εξακολουθεί να ισχύει η οικεία νομοθεσία, εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 73Α

Αναπροσαρμογή των προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. ΕΤΑΤ

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η προσυνταξιοδοτική παροχή των ασφαλισμένων στο ΕΤΑΤ

που εντάσσεται στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 53, υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί μεσοσταθμικά σε ποσοστό 1,75%, υπολογιζόμενου επί των συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές καθορίζονται από τις οικείες καταστατικές διατάξεις των ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων που εντάχθηκαν στο ΕΤΑΤ. Το ποσό αυτό καταβάλλεται έως το χρόνο πλήρωσης των προϋποθέσεων άμεσης καταβολής κύριας σύνταξης.

2. Μετά τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής μειώνεται κατά τα ποσά κύριας και επικουρικής σύνταξης που λαμβάνει ο δικαιούχος και το απομένον ποσό επανυπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,45%, υπολογιζόμενου επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο ποσών (κύριας και επικουρικής σύνταξης και τυχόν διαφοράς) που λαμβάνει ο συνταξιούχος δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής που ελάμβανε ο δικαιούχος, κατ' εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης.

3. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου προσυνταξιοδοτικές και άλλες παροχές του τ. ΕΤΑΤ αναπροσαρμόζονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και καταβάλλονται εφεξής στο ποσό που προκύπτει μετά τον κατά τα ανωτέρω υπολογισμό.

4. Οι συνταξιούχοι προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΕΤΕΑ (τ. ΕΤΕΑΜ) καθίστανται συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ Ε.Τ.Ε.Α. ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΩΗΝ Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Άρθρο 74

Μετονομασία Ε.Τ.Ε.Α. σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» («Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.»)

Η παρ. 2 του άρθρου 35 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«2. Σκοπός του είναι: α. η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους δικαιούχους ασφαλισμένους και β. η καταβολή εφάπαξ παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένους.

3. α. Το Ε.Τ.Ε.Α. μετονομάζεται σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» αποκαλούμενο εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.». Το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. συγκροτούν δύο (2) κλάδοι, οι οποίοι λειτουργούν με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια: α) κλάδος επικουρικής ασφάλισης και β) κλάδος εφάπαξ παροχών, στους οποίους παρακολουθούνται αυτοτελώς οι εισφορές κάθε κλάδου.

β. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ε.Τ.Ε.Α.» νοείται εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.».

Άρθρο 75

Ένταξη Ταμείων Πρόνοιας στον Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

1. Στο τέλος του άρθρου 36 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Στον κλάδο εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. εντάσσονται τα παρακάτω ταμεία, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί πρόνοιας ως εξής:

Α. Το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.) με τους Τομείς του:

α. Τομέα Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων

β. Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

γ. Τομέα Πρόνοιας Ορθόδοξου Εφημεριακού Κλήρου της Ελλάδος

δ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Εμπορικών, Βιομηχανικών, Επαγγελματικών, Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων του Κράτους

ε. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ταμείου Νομικών

στ. Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Β. Το Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα (ΤΑΠΙΤ) με τους Τομείς του:

α. Τομέα Πρόνοιας Εργατοϋπαλλήλων Μετάλλου

β. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Εταιρειών Λιπασμάτων

γ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Εταιρειών Τιμέντων

δ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ιπποδρομιών

ε. Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων

στ. Τομέα Πρόνοιας Ξενοδοχοϋπαλλήλων

ζ. Τομέα Πρόνοιας Λιμενεργατών

η. Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς

θ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Οργανισμού Εθνικού Θεάτρου

ι. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Οργανισμού Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης

ια. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης.

Γ. Ο κλάδος πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Εργαζομένων στα Μ.Μ.Ε. (Ε.Τ.Α.Π.- Μ.Μ.Ε.) με τους Τομείς του:

α. Τομέα Πρόνοιας Ιδιοκτητών, Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου.

β. Τομέα Πρόνοιας Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών.

γ. Τομέα Πρόνοιας Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης.

Δ. Ο κλάδος πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.) με τους Τομείς του:

α. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ο.Τ.Ε.

β. Κλάδο Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΑΠ -Δ.Ε.Η.).

γ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ο.Σ.Ε..

δ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ε.Ρ.Τ. και Τουρισμού.

ε. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής.

στ. Τομέα Πρόνοιας Προσωπικού Ιονικής-Λαϊκής Τραπεζής.

Ε. Ο κλάδος πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) με τους Τομείς του:

α. Τομέα Πρόνοιας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

β. Τομέα Πρόνοιας Υγειονομικών.

γ. Τομέα Πρόνοιας Δικηγόρων Αθηνών.

δ. Τομέα Πρόνοιας Δικαστικών Επιμελητηρίων.

ε. Τομέα Πρόνοιας Συμβολαιογράφων.

στ. Τομέα Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων.

ΣΤ. Το Ταμείο Πρόνοιας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Α.Ε.Ν.).

Ζ. Το Ταμείο Πρόνοιας Κατωτέρων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν.).

Η. Ο Ειδικός Λογαριασμός Πρόνοιας προσωπικού του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..

Άρθρο 76

Ασφαλιστέα πρόσωπα στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

Το άρθρο 37 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 37

Ασφαλιστέα πρόσωπα

1. Στην ασφάλιση του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται υποχρεωτικά:

α. Οι ήδη ασφαλισμένοι των ταμείων, κλάδων και τομέων επικουρικής ασφάλισης που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.).

β. Όσοι αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία - απασχόληση ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα, για την οποία ασφαρίζονται υποχρεωτικά σε φορέα κύριας ασφάλισης και δεν υπάγονται για την εργασία - απασχόλησή τους αυτή ή την ιδιότητά τους στην ασφάλιση άλλου φορέα επικουρικής ασφάλισης ή επαγγελματικής υποχρεωτικής ασφάλισης, ή των εξομοιούμενων βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας με αυτούς, ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

2. Στην ασφάλιση του κλάδου επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται προαιρετικά:

α. Οι ήδη προαιρετικά ασφαλισμένοι των ταμείων, κλάδων και τομέων επικουρικής ασφάλισης που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.).

β. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 3655/2008 (Α' 58), καθώς και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που υπάγονταν στην ασφάλιση του τ. ΕΤΕΑΜ με το Π.δ. 284/1992 (Α' 145).

3. Εξαιρούνται της ασφάλισης στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. οι ανεξάρτητα απασχολούμενοι υγειονομικοί.

4. Στην ασφάλιση του κλάδου εφάπαξ παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. υπάγονται υποχρεωτικά:

α. Οι ήδη ασφαλισμένοι των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και

β. όσοι για πρώτη φορά από την κατά τα ανωτέρω ένταξη των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας αναλαμβάνουν εργασία - απασχόληση ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων αυτών.»

Άρθρο 77

Πόροι του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

Το άρθρο 38 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 38

Πόροι είναι:

1. Τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων ή/και εργοδοτών, όπως αυτά προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία που διέπει τον κάθε κλάδο.

2. Τα έσοδα από τις προβλεπόμενες εισφορές υπέρ των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., οι πρόσδοδοι περιουσίας,

καθώς και η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών αυτών και κάθε άλλο έσοδο και πόρος που προβλέπεται στην οικεία νομοθεσία ή άλλες διατάξεις νόμων.»

Άρθρο 78

Οικονομικό Σύστημα Λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

Το άρθρο 39 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39

Οικονομικό σύστημα λειτουργίας

1. Το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. λειτουργεί για όσους ασφαλιζονται για πρώτη φορά από 1.1.2014 με βάση το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση. Το ίδιο σύστημα εφαρμόζεται: α) για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013 στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης για το χρόνο ασφάλισης από 1.1.2015 και εφεξής και β) για τους ασφαλισμένους στον κλάδο εφάπαξ παροχών μέχρι 31.12.2013 για το χρόνο ασφάλισης από 1.1.2014 και εφεξής.

2. Οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται για κάθε ασφαλισμένο των κατηγοριών αυτών, ανά κλάδο, τηρούνται σε ατομικές μερίδες από 1.1.2014.»

Άρθρο 79

Χρόνος ασφάλισης στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

Το άρθρο 40 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Χρόνος ασφάλισης

1. Χρόνος ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης είναι:

α. Ο χρόνος, για τον οποίο καταβάλλονται ή οφείλονται ασφαλιστικές εισφορές από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) και εφεξής.

β. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από οποιαδήποτε αιτία, λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.).

γ. Ο χρόνος ασφάλισης, οι οποίοι αναγνωρίζονται, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 47 του Ν. 2084/1992 (Α' 165), του άρθρου 20 του Ν. 3232/2004 (Α' 48), και του άρθρου 41 παρ. 7 του Ν. 3996/2011 (Α' 170).

2. Χρόνος ασφάλισης στον κλάδο εφάπαξ παροχών είναι:

α. Ο χρόνος, για τον οποίον καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές από την ένταξη των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας και εφεξής.

β. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του.»

Άρθρο 80

Διοίκηση του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

1. Οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 11 του άρθρου 43 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Ταμείο διοικείται από το Διοικητή και το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Ο Διοικητής είναι κάτοχος πτυχίου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου της αλλοδαπής, με διοικητική εμπειρία και κατάρτιση σε διοικητικά ή οικονομικά θέματα ή σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης ή κοινωνικής πολιτικής. Επιλέγεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4369/2016 και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Διορίζεται με τετραετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης άπαξ κατά την ως άνω διαδικασία.

Οι δύο (2) Υποδιοικητές του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ιδίων προσόντων με το Διοικητή, πλήρους απασχόλησης, επιλέγονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4369/2016 και διορίζονται με τετραετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση διορισμού ορίζονται οι Υποδιοικητές, ο οποίος αναπληρώνουν τον Διοικητή ελλείποντα, απόντα ή κωλυόμενο σε όλα τα καθήκοντά του Διοικητή και Προέδρου Δ.Σ., κατά τη σειρά αναπλήρωσης που προβλέπεται σε αυτήν. Ο Διοικητής του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τις αρμοδιότητες των Υποδιοικητών.

3. Το Δ.Σ. είναι εννεαμελές (9) και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αποτελείται από:

α. Τον Διοικητή του ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

β. δύο (2) εκπροσώπους των ασφαλισμένων, οι οποίοι προτείνονται από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), την Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), την Πανελλήνια Ναυτική Ομοσπονδία (Π.Ν.Ο.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών (Π.Ο.Ε.Σ.Υ.), τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.), το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και τη Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, με τους αναπληρωτές τους,

γ. δύο (2) εκπροσώπους των εργοδοτών, οι οποίοι προτείνονται από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.), την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών (Ε.Ε.Ε.), την Ελληνική Ένωση Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.) και το Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), με τους αναπληρωτές τους,

δ. έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων, που προτείνεται από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (Α.Γ.Σ.Ε.Ε.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ο.Α.Ε.Ε. (Π.Ο.Σ. Ο.Α.Ε.Ε.), την Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος Ι.Κ.Α. και Επικουρικών Ταμείων Μισθωτών και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.), με τον αναπληρωτή του,

ε. έναν (1) εκπρόσωπο των υπαλλήλων του Ταμείου, ο οποίος κατά την πρώτη συγκρότηση του Δ.Σ. του Ταμείου και μέχρι την εκλογή του εκπροσώπου των υπαλλήλων του Ταμείου, προτείνεται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής (Π.Ο.Π.Ο.Κ.Π.), με τον αναπληρωτή του,

στ. έναν (1) ειδικό επιστήμονα με εμπειρία και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης ή κοινωνικής πολιτικής ή σε θέματα οικονομικά ή διοίκησης και οργάνωσης που ορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του,

ζ. έναν (1) υπάλληλο που προέρχεται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος ή υπάλληλο ΠΕ ή ΤΕ κατηγορίας με πενταετή υπηρεσία στη Γ.Γ.Κ.Α., με τον αναπληρωτή του,

Αν λήξει η θητεία των μελών του Δ.Σ., αυτή παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι του ορισμού νέων μελών, όχι όμως περισσότερο από τρίμηνο από τη λήξη της.

Οι Υποδιοικητές του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του Δ.Σ..

4. Τα μέλη των περπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 3 επιλέγονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατόπιν προτάσεων που υποβάλλονται από τις οικείες οργανώσεις μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση της υπηρεσίας.

11. α. Η θητεία του Διοικητή, του κυβερνητικού επιτρόπου και των μελών του Δ.Σ. είναι τετραετής και παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι του διορισμού νέων μελών, όχι όμως περισσότερο από τρεις μήνες από τη λήξη της.

β. Το Δ.Σ. μπορεί να συνεδριάζει και με χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη). Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη του Δ.Σ. περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή αυτών στη συνεδρίαση. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ορίζονται ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας για την εγκυρότητα της συνεδρίασης.»

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι αποδοχές του Διοικητή και των Υποδιοικητών κατ' αντιστοιχία με τις αποδοχές του Διοικητή και των Υποδιοικητών του Ε.Φ.Κ.Α.

3. Στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. λειτουργούν οι Συμβουλευτικές Επιτροπές του άρθρου 58, με την ίδια σύνθεση για τα θέματα της αρμοδιότητάς του. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες των εν λόγω Επιτροπών για το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τη λειτουργία τους ζήτημα.

4. α. Συνιστώνται στο γραφείο του Διοικητή και των Υποδιοικητών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. θέσεις ειδικών συμβούλων - συνεργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για κάθε γραφείο ως εξής:

α. τρεις (3) θέσεις στο γραφείο του Διοικητή και

β. δύο (2) θέσεις για κάθε γραφείο Υποδιοικητή.

β. Για τα προσόντα, την πρόσληψη στις θέσεις αυτές, την αποχώρηση και την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες διατάξεις περί των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης.

γ. Η πλήρωση των παραπάνω θέσεων μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλου του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως ισχύει, κατ' εφαρμογή αναλόγως της παρ. 9 του άρθρου 30 του Ν. 1558/1985 (Α' 137).

Άρθρο 81**Θέματα οργάνωσης Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.**

Στο Ν. 4052/2012 προστίθεται άρθρο 44Α ως εξής:

«Άρθρο 44Α

1. Μέχρι 31.12.2016 καθορίζεται η νέα οργανωτική διάρθρωση του Ταμείου, οι αρμοδιότητες όλων των οργανικών μονάδων, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών και κάθε άλλη σχετική με τη λειτουργία του λειπτομέρεια με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου.

2. Μέχρι την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης της παραπάνω παραγράφου, οι υπηρεσίες των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας λειτουργούν με την υφιστάμενη οργανωτική τους δομή ασκώντας τις αρμοδιότητες που ασκούσαν.

3. Η παύση της λειτουργίας των εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές του Ε.Τ.Ε.Α. παραμένουν μέχρι τη λήξη της θητείας τους ως Διοικητής και Υποδιοικητές του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Η θητεία του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α. λήγει με το διορισμό του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.»

Άρθρο 82**Θέματα οικονομικής λειτουργίας Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.**

Στο Ν. 4052/2012 προστίθεται άρθρο 45Α ως εξής:

«Άρθρο 45Α

1. Το λογιστικό και οικονομικό έτος του κλάδου εφάπαξ παροχών ταυτίζεται με το ημερολογιακό. Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, το οικονομικό έτος αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης του και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Ο Κλάδος παρακολουθείται αυτοτελώς, συντάσσει προϋπολογισμό, ισολογισμό - απολογισμό, τηρεί λογιστικά βιβλία, παραστατικά και αρχεία διαχείρισης.

2. Τα έσοδα και έξοδα προσδιορίζονται στον προϋπολογισμό του κλάδου εφάπαξ παροχών που συντάσσεται ετησίως και εγκρίνεται μαζί με τον προϋπολογισμό του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από έγκρισή του από το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

3. Το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ως κύριος διατάκτης, διαθέτει τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού του κλάδου εφάπαξ παροχών και δύναται όπου απαιτείται, να μεταβιβάζει μέρος τους, με επιτροπικά εντάλματα στα όργανα έγκρισης δαπανών (δευτερεύοντες διατάκτες) των Περιφερειακών Υπηρεσιών. Η μεταβίβαση ενεργείται με επιτροπικά εντάλματα με μέριμνα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Κεντρικής Υπηρεσίας μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

4. Η απογραφή των περιουσιακών στοιχείων των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας, ενεργείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Τα δεδομένα των βιβλίων των εντασσόμενων

ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών μεταφέρονται στα βιβλία του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., το αργότερο μέχρι τη λήξη της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού. Η αποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας ενεργείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. Η κινητή και ακίνητη περιουσία ταμείων, τομέων κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας, που είναι ενιαία με άλλους φορείς, κατανέμεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από αντίστοιχη οικονομική μελέτη.

6. Οι πόροι που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις υπέρ των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας, το σύνολο του προερχόμενου εξ αυτών ενεργητικού και παθητικού, καθώς επίσης η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, η οποία απογράφεται από τις διοικήσεις τους μέχρι την ημερομηνία κατάργησής τους, περιέρχονται από την ημερομηνία της ένταξης στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ως καθολικό διάδοχο αυτών, χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ Δημοσίου, Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλου προσώπου, το οποίο υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των αντίστοιχων εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

7. Στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ισχύει και εφαρμόζεται ο κανονισμός Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α., οι διατάξεις περί Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ..

8. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπεται από το άρθρο 53 του Ν. 4144/2013 (Α' 88), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Άρθρο 83**Θέματα προσωπικού εντασσόμενων νομικών προσώπων**

1. Στο άρθρο 46 του Ν. 4052/2012 προστίθενται παράγραφοι 7,8,9,10,11 και 12 ως εξής:

«7.α. Το πάσης φύσεως προσωπικό και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή, που υπηρετούν στα ταμεία πρόνοιας που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., μεταφέρονται σε αυτό με την ίδια εργασιακή σχέση, οργανική θέση, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν από την ημερομηνία ένταξής τους.

β. Από το προσωπικό που υπηρετεί στους τομείς, κλάδους και λογαριασμούς πρόνοιας που εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., μεταφέρονται σε αυτό υπάλληλοι, με συνεκτίμηση της αίτησης προτίμησής τους, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται εντός μηνός από την ως άνω ένταξη.

8. Οι συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών φυσικών προσώπων που παρείχαν υπηρεσίες στους εντασσόμενους φορείς της παραγράφου 3 του άρθρου 36 κατ' αποκοπή μπορεί να συνεχίζονται και με το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., μέχρι τη λήξη τους, με απόφαση του Δ.Σ. του τελευταίου.

9. Διαδικασίες για πλήρωση θέσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη στους εντασσόμενους φορείς συνεχίζονται κανονικά για λογαριασμό του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.. Το προσλαμβανόμενο προσωπικό και οι αντίστοιχες οργανικές θέσεις μεταφέρονται στον Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

10. Όλες οι κενές οργανικές θέσεις των εντασσόμενων φορέων καταργούνται από την ημερομηνία ένταξής τους στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., εκτός εάν έχει προκηρυχθεί η πλήρωσή τους.

11.α. Από την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 44Α, παύει αυτοδικαίως η άσκηση καθηκόντων ευθύνης των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του Ε.Τ.Ε.Α. και των εντασσομένων σε αυτόν ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

β. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. τοποθετούνται προϊστάμενοι στις νέες οργανικές μονάδες οι υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούσαν στο Ε.Τ.Ε.Α. και τα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς προνοίας, οι οποίοι έχουν επιλεγεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή έχουν ορισθεί μέλη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων και ασκούσαν καθήκοντα προϊσταμένου, με κριτήριο τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου σε συνδυασμό με τα ουσιαστικά τους προσόντα.

γ. Εφόσον δεν πληρωθούν όλες οι θέσεις προϊσταμένων κατά τα ως άνω, τοποθετούνται προϊστάμενοι στις νέες οργανικές μονάδες υπάλληλοι με κριτήριο τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου, εφόσον ανήκουν στον κλάδο, του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ότι μπορούν να προϊστανται στη συγκεκριμένη θέση. Εφόσον δεν επαρκούν οι θέσεις προϊσταμένων οργανικής μονάδας του φορέα, οι υπάλληλοι τοποθετούνται ως προϊστάμενοι σε οργανική μονάδα του αμέσως κατώτερου επιπέδου.

δ. Οι ανωτέρω τοποθετούμενοι, σύμφωνα με τις περιπτώσεις β' και γ' ασκούν τα καθήκοντά τους, μέχρι την επιλογή νέων προϊσταμένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

12. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 44Α του παρόντος λήγει αυτοδίκαια η θητεία των μελών των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων του Ε.Τ.Ε.Α. και των εντασσόμενων ταμείων και συγκροτείται Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 84

Ενιαίος Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

1. Η παρ. 1 του άρθρου 47 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και αναλογιστική μελέτη, καταρτίζεται ο Ενιαίος Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., με τον οποίο καθορίζονται τα υπαγόμενα στην ασφάλιση πρόσωπα, οι ασφαλιστικές εισφορές και οι πόροι, ο χρόνος ασφάλισης, η αναγνώριση συντάξιμου χρόνου και ο τρόπος εξαγοράς του, τα δικαιούμενα επικουρική σύνταξη ή εφάπαξ παροχή πρόσωπα, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ή χορήγησης εφάπαξ παροχής, ο τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης ή της εφάπαξ παροχής, η έναρξη και λήξη των παροχών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση που αφορά τη λειτουργία του κάθε κλάδου του ταμείου.»

2. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών της προηγούμενης παραγράφου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών και η γενικότερη νομοθεσία, εφόσον αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 85

Ειδικά Οικονομικά Θέματα Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

1. Στο άρθρο 48 του Ν. 4052/2012 προστίθενται νέες παράγραφοι ως εξής:

«6. Μέχρι 31.12.2016 καταρτίζονται και εγκρίνονται οι οικονομικές καταστάσεις για την περάτωση των οικονομικών χρήσεων των εντασσόμενων με την παρ. 3 του άρθρου 36 στο Ε.Τ.Ε.Α. φορέων για την περίοδο έως 31.12.2016. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η ως άνω ημερομηνία, τις εν λόγω οικονομικές καταστάσεις συντάσσουν οι αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του διαδόχου φορέα Ε.Τ.Ε.Α.. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και σε περιπτώσεις διαπίστωσης αντικειμενικών δυσχερειών, το σχετικό έργο δύναται να ανατίθεται σε εξωτερικούς αναδόχους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και μετά την ως άνω ημερομηνία.

7. Οι συμβάσεις με νομικά πρόσωπα φορέων, οι οποίοι με τον παρόντα νόμο εντάσσονται στο Ε.Τ.Ε.Α. εξακολουθούν να ισχύουν έναντι του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σχετικούς με την διαδικασία και τις ανάγκες ένταξης.

8. Μέχρι την έγκριση του προϋπολογισμού του πρώτου οικονομικού έτους οι δαπάνες του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. θα εκτελούνται από τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς των εντασσομένων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας.

9. Στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. μεταφέρονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο ασφάλισής τους. Οι ασφαλισμένοι των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας καθίστανται ασφαλισμένοι του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., σύμφωνα με το άρθρο 37.

10. Εκκρεμείς αιτήσεις κατά το χρόνο ένταξης των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών πρόνοιας στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. για την αναγνώριση χρόνου ασφάλισης ή για την αντίστοιχη παροχή εξετάζονται από το Ταμείο αυτό.

11. Εκκρεμείς δίκες, που αφορούν διαφορές ή υποθέσεις των εντασσόμενων ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών Πρόνοιας συνεχίζονται από το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., χωρίς να επέρχεται διακοπή δίκης. Δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται ισχύουν έναντι του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

12. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., ρυθμίζεται κάθε θέμα που θα προκύψει κατά την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού.»

2. Η παράγραφος 6 αναριθμείται σε 13.

Άρθρο 86

Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.

1. Συνιστάται Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.)

με αντικείμενο την Εγγυοδοσία και Πιστοδοσία των ασφαλισμένων στον τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η λειτουργία του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αρχίζει την 1.1.2017.

2. Στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. μεταφέρονται αυτοδίκαια οι πάσης φύσεως αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α..

3. Η διάρθρωση του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., οι αρμοδιότητες των οργανικών του μονάδων, οι κλάδοι, από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική με τη λειτουργία του λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 87

Διοίκηση Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.

1. Το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. διοικείται από πενταμελή (5) Διοικούσα Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α. δύο (2) εκπροσώπους, που προτείνονται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), με τους αναπληρωτές τους,

β. δύο (2) εκπροσώπους που προτείνονται από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τεχνικών Εταιρειών (Σ.Α.Τ.Ε.), την Πανελλήνια Ένωση Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.), την Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε.), την Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανολόγων, Ηλεκτρολόγων, Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Π.Ε.Δ.Μ.Η.Ε.Δ.Ε.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Μηχανικών Δημοσίων Υπαλλήλων Διπλωματούχων Ανώτατων Σχολών (Π.Ο.Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ.) και το Σύνδεσμο των Ελληνικών Γραφείων Μελετών (Σ.Ε.Γ.Μ.) από κοινού, με τους αναπληρωτές τους,

γ. έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ΠΕ κατηγορίας με Α' βαθμό, με τον αναπληρωτή του.

2. Ως Πρόεδρος ορίζεται ένα (1) από τα υπό στοιχείο (α) μέλη.

3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής, με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τετραετή θητεία και δεν επιτρέπεται η εκλογή ή ο διορισμός τους για περισσότερες από τρεις συνεχείς θητείες. Σε περίπτωση λήξης της θητείας της Διοικούσας Επιτροπής, αυτή παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι του διορισμού νέων μελών, όχι όμως περισσότερο από τρίμηνο από τη λήξη της.

4. Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής, το οποίο απουσιάζει επί τρεις συνεχείς συνεδριάσεις χωρίς σοβαρό λόγο, ο οποίος κρίνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή, αντικαθίσταται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από πρόταση της Διοικούσας Επιτροπής. Η υφιστάμενη κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου Διοικούσα Επιτροπή του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε./Ε.Τ.Α.Α. διοικεί το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. μέχρι τη λήξη της προβλεπόμενης θητείας της.

5. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε..

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες διαχείρισης των θεμάτων εγγυοδοσίας και πιστοδοσίας των μηχανικών και εργοληπτών της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 88

Πόροι και Περιουσία Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.

1. Πόρους του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. αποτελούν οι πρόσδοι από τις εν γένει δραστηριότητες Εγγυοδοσίας - Πιστοδοσίας αρμοδιότητας της τέως Διεύθυνσης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Τμήμα της περιουσίας του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. μπορεί να μεταβιβαστεί στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν οικονομικής μελέτης. Η ως άνω περιουσία περιέρχεται στο Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του ως καθολικού διαδόχου του τέως τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλων προσώπων.

Άρθρο 89

Θέματα Προσωπικού Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.

1. α. Το προσωπικό που υπηρετεί στη Διεύθυνση Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του Ε.Τ.Α.Α. αποτελεί από την 1.1.2017 προσωπικό του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., διατηρώντας την ίδια εργασιακή σχέση για το σύνολο των δικαιωμάτων της προηγούμενης υπηρεσιακής τους κατάστασης.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να μεταφέρεται σε αυτό προσωπικό από τον Ε.Φ.Κ.Α. με συνεκτίμηση της αίτησης προτίμησης των υπαλλήλων και με τις ίδιες προϋποθέσεις του εδαφίου α'. Με όμοια απόφαση δύναται να μεταφέρεται προσωπικό του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. στον Ε.Φ.Κ.Α.

2. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασής τους οι υπάλληλοι του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. υπάγονται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 90

Έναρξη ισχύος

Έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Στ' ορίζεται η 1.1.2017, εκτός αν ορίζεται άλλως από επιμέρους διατάξεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΠΡΟΝΟΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 91

Προνοιακά Επιδόματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ηλικιωμένων και υπερηλίκων

Στους ανασφάλιστους υπερηλικες και στους συνταξιούχους σύνταξης γήρατος, αναπηρίας και θανάτου που πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 92 και 93 καταβάλλονται τα προβλεπόμενα στις ρυθμίσεις αυτών

ειδικά προνοιακά επιδόματα, η δαπάνη για την καταβολή των οποίων βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 92 **Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης** **Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ)**

1. Από 1.1.2016 και έως τις 31.12.2019 το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ), το οποίο θεσπίστηκε με το άρθρο 20 του Ν. 2434/1996 (Α' 188), καθώς και με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα Ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων», (Α' 211), η οποία κυρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2453/1997 (Α' 4), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, καταβάλλεται αποκλειστικά σε ήδη συνταξιούχους, καθώς και σε δικαιούχους σύνταξης γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. κατ' άρθρο 53 οργανισμών κύριας ασφάλισης, καθώς και της Τράπεζας της Ελλάδος, εκτός των συνταξιούχων του ΟΓΑ των οποίων η συνταξιοδότηση αρχίζει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την καταβολή του επιδόματος πρέπει να πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας τους. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, καθώς και για τα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους, δεν απαιτείται η συμπλήρωση ορίου ηλικίας.

β. Το συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημα τους από συντάξεις (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα καταβαλλόμενα σε χρήμα), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα, να μην υπερβαίνει το ποσό των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο (7.972) ευρώ.

Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος αυτού δεν λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που αντιστοιχούν στη σύνταξη αναπήρων, θυμάτων πολεμικής περιόδου και κατά την εκτέλεση της στρατιωτικής υπηρεσίας, θυμάτων τρομοκρατίας, καθώς και στα προνοιακά βοηθήματα.

γ. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων ογδόντα τεσσάρων (8.884) ευρώ.

δ. Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των έντεκα χιλιάδων (11.000) ευρώ.

Τα παραπάνω ποσά, των περιπτώσεων β', γ' και δ', αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

ε. Το συνολικό ακαθάριστο ποσό κύριας και επικουρικής σύνταξης που καταβάλλεται κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως επιδόματα να μην υπερβαίνει τα εξακόσια εξήντα τέσσερα (664) ευρώ.

Για κάθε έτος, αρχής γενομένης από 1.1.2017 και μέχρι 31.12.2019, εξετάζεται το καταβαλλόμενο ως ανωτέρω ποσό συντάξεων κατά το μήνα έκδοσης της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 4 ή το δικαιούμενο ποσό συντάξεων κατά τον πρώτο πλήρη μήνα συνταξιοδότησης, αν η συνταξιοδότηση χωρεί μετά την έκδοση της υπουργικής απόφασης.

στ. Προκειμένου περί αλλοδαπών, να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα.

2. Ποσά Επιδόματος:

α. Για συνολικά ποσά εισοδήματος από συντάξεις (κύριες και επικουρικές) μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα ή βοηθήματα και μέχρι επτά χιλιάδες διακόσια δεκαέξι (7.216,00) ευρώ καταβάλλεται επίδομα διακόσια τριάντα (230) ευρώ μηνιαίως.

β. Για συνολικά ποσά εισοδήματος από επτά χιλιάδες διακόσια δεκαέξι και ένα λεπτό (7.216,01) ευρώ και μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο (7.972,00) ευρώ καταβάλλεται ποσό μηνιαίου επιδόματος (Ε.Κ.Α.Σ.), σύμφωνα με τα παρακάτω:

αα. Από επτά χιλιάδες διακόσια δεκαέξι ευρώ και ένα λεπτό (7.216,01) ευρώ και μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων πεντακοσίων δεκαοκτώ (7.518,00) ευρώ ποσό εκατόν εβδομήντα δύο ευρώ και πενήντα λεπτών (172,50).

ββ. Από επτά χιλιάδες πεντακόσια δέκα οκτώ ευρώ και ένα λεπτό (7.518,01) και μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων επτακοσίων είκοσι (7.720,00) ευρώ, ποσό εκατόν δέκα πέντε (115,00) ευρώ.

γγ. Από επτά χιλιάδες επτακόσια είκοσι ευρώ και ένα λεπτό (7.720,01) και μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα δύο (7.972,00) ευρώ, ποσό πενήντα επτά ευρώ και πενήντα λεπτών (57,50).

γ. Τα ίδια ως άνω ποσά επιδόματος χορηγούνται και στους συνταξιούχους αναπηρίας που λαμβάνουν πλήρη σύνταξη.

δ. Στους συνταξιούχους γήρατος και αναπηρίας που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη, καθώς και σε όσους συνταξιούχους δεν θεμελιώνουν αυτοτελές δικαίωμα συνταξιοδότησης με χρόνο ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα, το επίδομα ισούται με τα 2/3 των ανωτέρω ποσών. Για τους τελευταίους η διαφορά του 1/3 ποσού Ε.Κ.Α.Σ. που τυχόν δεν είχε καταβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν χορηγείται.

Προκειμένου για συνταξιούχους λόγω αναπηρίας, οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσοστό αναπηρίας του δικαιούχου εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, στο οποίο καταβάλλεται το Ε.Κ.Α.Σ., δεν επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό του επιδόματος.

Στις περιπτώσεις συνδικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου, τα ποσά του Ε.Κ.Α.Σ. επιμερίζονται κατά το ίδιο ποσοστό επιμερισμού της σύνταξης που προβλέπεται από τις διατάξεις του οικείου ασφαλιστικού φορέα, άλλως από την κληρονομική μερίδα τους.

3. Για τις περιπτώσεις των συνταξιούχων που πληρούσαν τις προϋποθέσεις για τη λήψη του Ε.Κ.Α.Σ. για το μέχρι 31.12.2015 χρονικό διάστημα, πλην όμως δεν άσκησαν το δικαίωμα τους ή δεν τους καταβλήθηκε το επίδομα και, εφόσον δεν έχει επέλθει παραγραφή, σύμφωνα με το άρθρο 137 του Ν. 3655/2008 και την παρ. 6 του άρθρου 40 του Α.Ν. 1846/1951, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2556/1997, όπως ισχύουν, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. Από 1.1.2017 και μέχρι 31.12.2019 και σε ετήσια βάση τα ποσά που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, καθώς και τα ποσά του επιδόματος που αναφέρονται στην παράγραφο 2, αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου τα ως άνω κριτήρια να βαίνουν κάθε έτος μειούμενα, με σκοπό αντίστοιχη ετήσια εμπροσθοβαρή μείωση της δαπάνης

της παροχής μέχρι την ολοκληρωτική κατάργηση αυτής. Από 1.1.2020 η παροχή αυτή καταργείται.

5. Το επίδομα καταβάλλεται από τον Ε.Φ.Κ.Α.. Σε περίπτωση υποβολής με δόλο ανακριβούς δήλωσης εκ μέρους του συνταξιούχου είτε για τον φορέα καταβολής του επιδόματος είτε για τα εισοδηματικά στοιχεία, καθώς και σε περίπτωση πολλαπλής είσπραξης του επιδόματος, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά του επιδόματος παρακρατούνται στο διπλάσιο, από το ποσό της κύριας σύνταξης, σε έξι (6) μηνιαίες δόσεις, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ε.Φ.Κ.Α..

6. Ο έλεγχος των εισοδηματικών κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος για κάθε έτος διενεργείται το αργότερο μέχρι το τέλος του Απριλίου του αντίστοιχου έτους και σε καμία περίπτωση δεν χορηγούνται ποσά Ε.Κ.Α.Σ. σε μη δικαιούχους, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, από την 1η Μαΐου του ίδιου έτους. Τα ποσά του Ε.Κ.Α.Σ. που καταβλήθηκαν από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα δεν λαμβάνονται υπόψη για την εξέταση της συνδρομής των εισοδηματικών κριτηρίων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

7. Τα ποσά του Ε.Κ.Α.Σ. δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του Κλάδου Ασθένειας ούτε στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει.

8. Το Ε.Κ.Α.Σ. δεν καταβάλλεται σε δικαιούχους που έχουν μόνιμη διαμονή σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Το άρθρο 20 του Ν. 2434/1996 (Α' 188) καταργείται.

Άρθρο 93

Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων

1. Στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, καταβάλλεται από τον ΟΓΑ, επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων, εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α. Έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας τους.

β. Δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από το κατώτερο στην παράγραφο 3 πλήρες ποσό του επιδόματος.

Σε περίπτωση που η κατά τα ανωτέρω σύνταξη ή παροχή από δημόσιο φορέα που λαμβάνουν είναι μικρότερη από το επίδομα, δικαιούνται το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μετά την αφαίρεση του ποσού της σύνταξης ή παροχής που λαμβάνουν από το επίδομα. Αν το ποσό που προκύπτει είναι μικρότερο από είκοσι (20) ευρώ δεν καταβάλλεται το επίδομα.

Σε περίπτωση μεταβολής του ποσού της σύνταξης ή της παροχής που λαμβάνουν από το εξωτερικό ή την Ελλάδα, αντίστοιχα, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να το δηλώσουν αμέσως, προκειμένου να τροποποιηθεί αναλόγως το ποσό του επιδόματος.

Για όσους λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή από οποιοδήποτε φορέα του εξωτερικού, η νομισματική ισοτιμία λαμβάνεται υπόψη την 1η εργάσιμη ημέρα του έτους κατά τη χορήγηση, την επαναχορήγηση ή την τροποποίηση του ποσού της παροχής που λαμβάνουν από τον αρμόδιο για την καταβολή αυτής φορέα, λόγω αλλαγής του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν από τον φορέα του εξωτερικού.

γ. Διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα (10) συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής.

δ. Το ποσό του επιδόματος καταβάλλεται πλήρες ή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση β' της παρ. 1 για όσους πληρούν αθροιστικά τα ανωτέρω κριτήρια και έχουν συμπληρώσει στη χώρα τουλάχιστον τριάντα πέντε (35) πλήρη έτη διαμονής και μειώνεται κατά 1/35 για κάθε ένα (1) έτος που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στη χώρα.

ε. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημά τους, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων είκοσι (4.320) ευρώ ή, στη περίπτωση εγγάμων, το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των οκτώ χιλιάδων εξακοσίων σαράντα (8.640) ευρώ.

στ. Εξαιρούνται της παροχής οι μοναχοί/ες, οι οποίοι διαμένουν σε Ιερές Μονές και συντηρούνται από αυτές και όσοι εκτίουν ποινή στερητική της ελευθερίας.

ζ. Εξαιρούνται επίσης οι ανασφάλιστοι υπερήλικες και αυτοί που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, εφόσον ο/η σύζυγος λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερη από την παροχή.

2. Στο εισόδημα δεν υπολογίζονται:

α. Οι οικονομικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε άτομα με αναπηρίες λόγω της αναπηρίας τους.

β. Το διατροφικό επίδομα που χορηγείται στους πάσχοντες από χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου και στους μεταμοσχευμένους.

γ. Το επίδομα ανεργίας.

δ. Η διατροφή που καταβάλλεται σε ανήλικο τέκνο με δικαστική απόφαση ή με συμβολαιογραφική πράξη ή με ιδιωτικό έγγραφο.

3. Περιουσιακά κριτήρια.

α. Ακίνητη περιουσία:

Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του αιτούντος, σύμφωνα με τα ανωτέρω το επίδομα δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των ενενήντα χιλιάδων (90.000) ευρώ.

β. Κινητή περιουσία:

Το τεκμήριο αντικειμενικής δαπάνης της κινητής περιουσίας του αιτούντος (επιβατικά ΙΧ, ΜΧ αυτοκίνητα ή και δίκυκλα) δεν μπορεί να υπερβαίνει στο σύνολό της, το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ.

4. Το πλήρες ποσό του μηνιαίου επιδόματος ανέρχεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 14 του παρόντος.

5. Η ως άνω παροχή καταβάλλεται σε μηνιαία βάση για όσους δικαιούχους κάνουν αίτηση από την 1η του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα. Εκκρεμείς αιτήσεις σε οποιοδήποτε στάδιο διοικητικής διαδικασίας, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, εξετάζονται με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

6. Ποσά συντάξεων που εισπράχθηκαν μέχρι τη διακοπή της παροχής του ανασφάλιστου υπερήλικα, όπως

προβλέπονταν από τις διατάξεις της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ.6. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 δεν αναζητούνται.

7. Οι ανασφάλιστοι υπερήλικες που λαμβάνουν ήδη, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παροχή από τον ΟΓΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1296/1982, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012, εξακολουθούν να λαμβάνουν την παροχή, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση διατάξεις του τελευταίου.

8. Κατά της απόφασης περί απονομής ή μη του παρόντος επιδόματος επιτρέπεται ένσταση ενώπιον του οργάνου εξέτασης ενστάσεων του άρθρου 40 του Π.δ. 78/1998 (Α' 72), εντός προθεσμίας τριών μηνών, που αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης στον αιτούντα. Το ως άνω όργανο εξετάζει την ένσταση και κατά νόμο και κατ' ουσίαν και υποχρεούται να αποφανθεί μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται τα δικαιολογητικά, η διαδικασία καταβολής της παροχής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

10. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 69 του Ν. 4144/2013 (Α' 88) εφαρμόζονται και στην παρούσα ρύθμιση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 94

Ειδικές διατάξεις για θέματα παροχών

1. Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης των δικαιούχων κατά τους κανόνες που ίσχυαν σε κάθε φορέα κατά την 31η.12.2014. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 14 του παρόντος εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Με τον ίδιο τρόπο κρίνονται και οι αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις, ανατρέχει σε χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Αιτήσεις συνταξιοδότησης βάσει των οποίων η καταβολή της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος αυτού, κρίνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Επί αιτήσεων που θα κατατεθούν εντός του 2016, εάν το ποσό της απονεμόμενης σύνταξης υπολείπεται του ποσού της σύνταξης που θα απονεμόταν κατά το προϊσχύσαν καθεστώς σε ποσοστό άνω του 20%, το ήμισυ της διαφοράς καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Επί αιτήσεων που θα κατατεθούν εντός του 2017 καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά το ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς, και επί αιτήσεων που θα κατατεθούν εντός του 2018 το ένα τέταρτο (1/4) της διαφοράς.

3. Πρόσωπα τα οποία είναι συνταξιούχοι των ενταχθέντων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων και κλάδων, κατά την ημερομηνία ένταξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α., εφόσον οι

συντάξεις τους είναι της αυτής αιτίας, δικαιούνται από τον Ε.Φ.Κ.Α. σύνταξη ίση με το άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων. Αν οι συντάξεις προέρχονται από διαφορετικές αιτίες, ο Ε.Φ.Κ.Α. εξακολουθεί να τις καταβάλλει χωριστά.

4. Η Ειδική Προσαύξηση του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) που προβλέφθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3518/2006, καταργείται από 1.1.2016. Ο χρόνος ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στον καταργηθέντα Ειδικό Λογαριασμό Προσθέτων Παροχών (ΕΛΠΠ) θεωρείται ως προς τις έννομες συνέπειες ως χρόνος που έχει διανυθεί στην ασφάλιση της Ειδικής Προσαύξησης. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπάγονταν στην ασφάλιση του ΤΣΜΕΔΕ και κατέβαλλαν εισφορές υπέρ της Ειδικής Προσαύξησης, αποκτούν δικαίωμα προσαύξησης της σύνταξής τους, το ύψος της οποίας θα προσδιοριστεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, βάσει σχετικής οικονομικής αναλογιστικής μελέτης, για τα έτη ασφάλισης που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ειδική Προσαύξηση από 1.1.2007 και μετά ή για χρόνο ασφάλισης που έχει μεταφερθεί σε αυτήν από τον καταργηθέντα Ειδικό Λογαριασμό Προσθέτων Παροχών (ΕΛΠΠ). Στη μελέτη για τον προσδιορισμό του ποσοστού προσαύξησης λαμβάνονται υπόψη το ύψος των εισφορών υπέρ της Ειδικής Προσαύξησης, ο αντίστοιχος χρόνος καταβολής τους, καθώς και τα έτη καταβολής της παροχής λόγω Ειδικής Προσαύξησης.

5. Ο Κλάδος Μονοσυνταξιούχων του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ) καταργείται από 1.1.2016. Οι ασφαλισμένοι που προέρχονται από το ΤΣΑΥ και έχουν υπαχθεί προαιρετικά στην ασφάλιση του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων δικαιούνται προσαύξησης της σύνταξής τους, το ύψος της οποίας θα προσδιοριστεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, βάσει σχετικής οικονομικής αναλογιστικής μελέτης. Στη μελέτη για τον προσδιορισμό του ποσοστού προσαύξησης λαμβάνονται υπόψη το ύψος των εισφορών υπέρ της προσαύξησης, ο αντίστοιχος χρόνος καταβολής τους, καθώς και τα έτη καταβολής της παροχής λόγω της προσαύξησης.

6. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του άρθρου αυτού καταργείται.

Άρθρο 95

Παραγραφή αξιώσεων Ε.Φ.Κ.Α. - Αναλογική Εφαρμογή διατάξεων- Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι απαιτήσεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. από μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές υπόκεινται σε εικοσαετή παραγραφή, που αρχίζει από την πρώτη μέρα του επόμενου έτους εντός του οποίου παρασχέθηκε η ασφαλιστέα εργασία ή υπηρεσία. Η ρύθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται στις ήδη παραγεγραμμένες, κατά τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, απαιτήσεις. Η παραγραφή των απαιτήσεων που έχουν γεννηθεί έως την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης αλλά δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή κατά την έννοια του προηγούμενου εδα-

φίου, ορίζεται εικοσαετής και άρχεται από την πρώτη μέρα του επόμενου έτους εντός του οποίου παρασχέθηκε η ασφαλιστέα εργασία ή υπηρεσία.

2. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στο νόμο σχετικά με τη λειτουργία και την οργάνωση του Ε.Φ.Κ.Α., τις εισφορές, παροχές, οφειλές, και μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Οικονομικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ε.Φ.Κ.Α. της παραγράφου 4, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εφαρμόζονται αναλογικά οι γενικές ή ειδικές διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, εφόσον αυτές δεν αντιτίθενται στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με όμοια απόφαση επεκτείνεται η δήλωση των εισφορών, μέσω Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ), και η είσπραξη εισφορών και οφειλών μέσω ΚΕΑΟ.

Άρθρο 96

Παροχές Ε.Τ.Ε.Α. - Αναπροσαρμογή καταβαλλόμενων συντάξεων

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το άρθρο 42 του Ν. 4052/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, η επικουρική σύνταξη των ασφαλισμένων στο Ε.Τ.Ε.Α. καθορίζεται ως εξής:

1. Το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης διαμορφώνεται με βάση: α) τα δημογραφικά δεδομένα, τα οποία στηρίζονται σε εγκεκριμένους πίνακες θνησιμότητας και β) το πλασματικό ποσοστό επιστροφής που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές και το οποίο θα προκύπτει από την ποσοστιαία μεταβολή των συντάξεων αποδοχών των ασφαλισμένων.

2. Σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης, ο οποίος αποκλείει απολύτως κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων. Κατά τη χρονική περίοδο αυξημένων εισφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που, εάν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα του Ταμείου, το αποτέλεσμα είναι είτε αρνητικό είτε μικρότερο από το 0,5% των εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

3. Μετά την προαναφερόμενη περίοδο οι συντάξεις δεν θα αναπροσαρμόζονται σε περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό. Περαιτέρω της προαναφερόμενης διαδικασίας και μόνο στην περίπτωση δημιουργίας ελλειμμάτων, θα γίνεται χρήση περιουσιακών στοιχείων του Κλάδου της Επικουρικής ασφάλισης.

4. Μέχρι την 1.6.2016 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, με την οποία καθορίζονται οι τεχνικές παράμετροι, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

5. α. Για τους ασφαλισμένους από την 1.1.2014 και εφεξής το ποσό της επικουρικής σύνταξης υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.

β. Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εφεξής, το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

βα. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014 υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,45% υπολογιζομένου επί των συντάξεων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης.

ββ. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.»

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 19, 30 και 36 εφαρμόζονται αναλογικά και επί των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α..

3. Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους και αναπροσαρμόζονται στη συνέχεια βάσει των διατάξεων της επόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

4. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επικουρικές συντάξεις αναπροσαρμόζονται με εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εφόσον το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης του δικαιούχου υπερβαίνει το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1300) ευρώ. Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνονται από την 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα. Για την εφαρμογή του ορίου αυτού, λαμβάνεται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων συμπεριλαμβανομένης της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης και της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11, 12 και 13 του άρθρου 44 του Ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως ισχύει. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται, μετά την αναπροσαρμογή, το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης να μειωθεί πέραν του ανωτέρω ορίου των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ, του υπερβάλλοντος ποσού καταβαλλόμενου ως προσωπική διαφορά. Στον υπολογισμό του ανώτατου ορίου καταβολής σύνταξης που αφορά στα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία δεν λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως επιδόματα αναπηρίας.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το ΕΤΕΑ χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται η εργάσιμη ημέρα κατά την οποία θα καταβάλλεται η μηνιαία σύνταξη του ΕΤΕΑ. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 97

Εισφορές επικουρικής ασφάλισης

1. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για

τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1.6.2019 και μέχρι την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

Η εισφορά της περίπτωσης β' του άρθρου 59 του Ν. 3371/2005 (Α' 178) και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4225/2014 (Α' 2), εξακολουθούν να καταβάλλονται. Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. ταμείων, τομέων κλάδων και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από 1.1.2018.

2. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των απασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο Ε.Τ.Ε.Α. και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπολογίζεται σε ποσοστό 7% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Από 1.6.2019 και

μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των απασχολούμενων, ελεύθερων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς διαμορφώνεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί, εντός του διαστήματος των έξι (6) αυτών ετών, να μειώνεται αναλόγως το ύψος των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και απασχολούμενων, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας αυτών.

4. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 98

Μεταβατική ρύθμιση - εισφορές απασχολούμενων προερχόμενων από το Ε.Τ.Α.Α.

1. Ειδικά για το διάστημα από την 1.1.2017 έως και την 31.12.2020, τα ποσά των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλουν στους οικείους φορείς κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης οι, άνω της πενταετίας, ελεύθεροι επαγγελματίες που προέρχονται από το Ε.Τ.Α.Α., όπως διαμορφώνονται μετά τον, σύμφωνα με το άρθρο 39, υπολογισμό, μειώνονται, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Εισόδημα από	έως	% προσαρμογής
0,00	7.033,00	0,00%
7.033,01	13.000,00	50,00%
13.000,01	14.000,00	49,00%
14.000,01	15.000,00	48,00%
15.000,01	16.000,00	47,00%
16.000,01	17.000,00	46,00%
17.000,01	18.000,00	45,00%
18.000,01	19.000,00	44,00%
19.000,01	20.000,00	43,00%
20.000,01	21.000,00	42,00%
21.000,01	22.000,00	41,00%
22.000,01	23.000,00	40,00%
23.000,01	24.000,00	39,00%
24.000,01	25.000,00	38,00%
25.000,01	26.000,00	37,00%
26.000,01	27.000,00	36,00%
27.000,01	28.000,00	35,00%
28.000,01	29.000,00	34,00%

29.000,01	30.000,00	33,00%
30.000,01	31.000,00	32,00%
31.000,01	32.000,00	31,00%
32.000,01	33.000,00	30,00%
33.000,01	34.000,00	29,00%
34.000,01	35.000,00	28,00%
35.000,01	36.000,00	27,00%
36.000,01	37.000,00	26,00%
37.000,01	38.000,00	25,00%
38.000,01	39.000,00	24,00%
39.000,01	40.000,00	23,00%
40.000,01	41.000,00	22,00%
41.000,01	42.000,00	21,00%
42.000,01	43.000,00	20,00%
43.000,01	44.000,00	19,00%
44.000,01	45.000,00	18,00%
45.000,01	46.000,00	17,00%
46.000,01	47.000,00	16,00%

Εισόδημα από	έως	% προσαρμογής
47.000,01	48.000,00	15,00%
48.000,01	49.000,00	14,00%
49.000,01	50.000,00	13,00%
50.000,01	51.000,00	12,00%
51.000,01	52.000,00	11,00%
52.000,01	53.000,00	10,00%
53.000,01	54.000,00	9,00%
54.000,01	55.000,00	8,00%
55.000,01	56.000,00	7,00%
56.000,01	57.000,00	6,00%
57.000,01	58.000,00	5,00%
58.000,01		0,00%

2. Σε καμία περίπτωση το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς για τους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης δεν μπορεί να υπολείπεται, ακόμα και μετά την εφαρμογή των ανωτέρω προσαρμογών, του ποσού που προκύπτει κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 39.

3. Οι ανωτέρω προσαρμογές εφαρμόζονται και στους κάτω της πενταετίας αυτοαπασχολούμενους που υπάγονται ή θα υπάγονται βάσει των ειδικών, γενικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος στο Ε.Τ.Α.Α., για το διάστημα από την 1.1.2017 έως και τις 31.12.2020, και των οποίων το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την ασκούμενη δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος είναι άνω των 4.922 ευρώ. Ειδικά, για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων, η προσαρμογή ύψους 50% εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το φορολογητέο εισόδημα ανέρχεται μεταξύ 4.922 και 13.000 ευρώ. Σε

καμία περίπτωση το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς για τους κλάδους κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ και υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να υπολείπεται, ακόμα και μετά την εφαρμογή των προσαρμογών, του ποσού που προκύπτει κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 39.

Άρθρο 99

Μεταβατική διάταξη για συνταξιοδοτικές παροχές ασφαλιζομένων στον ΟΓΑ

1. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης των προσώπων του άρθρου 40 του παρόντος που θα κατατεθούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως 31.12.2030 ισχύουν τα εξής:

α. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2017 έως 31.12.2017 το ποσό της σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο επιμέρους ποσών:

κατά ποσοστό 93,80% από το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με την επιφύλαξη του άρθρου 40 και κατά ποσοστό 6,20% από το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης.

β. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1.1.2018 έως 31.12.2030 το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 12,90%, 19,60%, 26,30%, 33%, 39,70%, 46,40%, 53,10%, 59,80%, 66,50%, 73,20%, 79,90%, 86,60%, 93,30%, αντίστοιχα. Το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 87,10%, 80,40%, 73,70%, 67,00%, 60,30%, 53,60%, 46,90%, 40,20%, 33,50%, 26,80%, 20,10%, 13,40% και 6,70%, αντίστοιχα.

γ. Όσοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.2031 και εφεξής λαμβάνουν ολόκληρο το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 7 και 28.

Άρθρο 100

Γενικές μεταβατικές διατάξεις Ε.Φ.Κ.Α.

1. Η παύση της λειτουργίας των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως διαπιστώνεται η μεταφορά των αρμοδιοτήτων των συντάξεων του δημοσίου τομέα που περιέρχονται στον Ε.Φ.Κ.Α.. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η Γενική Διεύθυνση Χορήγησης Συντάξεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 48 έως 53 του Π.δ. 111/2014.

2α. Οι εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, και συνεχίζουν να ασκούν αυτές που προβλέπονται από τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις τους, κατά το μέρος που αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος, μέχρι την ημερομηνία έναρξης στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος.

β. Με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 απόφαση διαπιστώνεται και η κατάργηση των θέσεων των Διοικητών, των Υποδιοικητών, των Προέδρων των Διοικητικών Συμβουλίων, καθώς και των Διοικητικών Συμβουλίων των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, πλην του Ν.Α.Τ. και του Ο.Γ.Α..

γ. Οι υπηρεσίες των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών μέχρι την έναρξη τους στον ενιαίο φορέα, λειτουργούν με την υφιστάμενη οργανωτική τους δομή και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του νόμου αυτού.

3α. Μέχρι την επιλογή και το διορισμό Διοικητή στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση μέχρι 31.12.2016, Διοικητής στον Ε.Φ.Κ.Α.

είναι ο Διοικητής του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Η κατοχή της θέσης αυτής δεν συνιστά ασυμβίβαστο με την παράλληλη διατήρηση των καθηκόντων του ως Διοικητή του Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ., κατά παρέκκλιση των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του φορέα αυτού.

β. Ο Διοικητής του Ε.Φ.Κ.Α. έχει κατά το μεταβατικό ως άνω διάστημα ενδεικτικά τις εξής αρμοδιότητες: α) Συγκαλεί το προσωρινό Δ.Σ., καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και διευθύνει τις συνεδριάσεις, β) ασκεί την προσωρινή διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α., γ) εισηγείται προς το Δ.Σ. τα ζητήματα που απαιτούν νομοθετική ρύθμιση για την οργάνωση και τη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α., δ) τοποθετεί και διαχειρίζεται το μεταφερόμενο στον Ε.Φ.Κ.Α. προσωπικό, σύμφωνα με τις ανάγκες του Φορέα, ε) εκπροσωπεί τον Ε.Φ.Κ.Α. δικαστικώς και εξωδίκως, στ) αναθέτει μετά από σχετική απόφαση του Δ.Σ. και έγκριση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε τρίτους την υλοποίηση έργων εκ μέρους του Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ζ) υπογράφει κατόπιν εξουσιοδότησης του Δ.Σ. συμβάσεις που συνάπτει ο Ε.Φ.Κ.Α., καθώς και κάθε άλλου περιεχομένου έγγραφο.

γ. Ο Διοικητής μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στους Υποδιοικητές ή σε Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. ορισμένες αρμοδιότητές του ή το δικαίωμα να υπογράφουν κατά περίπτωση «με εντολή Διοικητή».

δ. Μέχρι τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α., συγκροτείται προσωρινό Δ.Σ. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το αργότερο εντός 15 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ε. Το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από:

αα. τον Διοικητή του, ως Πρόεδρο, με έναν από τους υποδιοικητές του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ως αναπληρωτή του,

ββ. τους Διοικητές ή Πρόεδρους των λοιπών εντασσόμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον Ε.Φ.Κ.Α. με αναπληρωτές, όσους τους αναπλήρωναν στη διοίκηση αυτών,

γγ. έναν (1) προϊστάμενο Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του,

δδ. έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος κατέχει θέση προϊσταμένου τμήματος ή ανώτερη θέση από αυτή, με τον αναπληρωτή του,

εε. δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, έναν εξειδικευμένο σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας και έναν εξειδικευμένο σε θέματα οικονομικών και οικονομικής διαχείρισης που ορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τους αναπληρωτές τους, ιδίων προσόντων με αυτούς.

στ. Το Δ.Σ. έχει νόμιμη σύνθεση ακόμη και χωρίς τη συμμετοχή των μελών της περίπτωσης δδ', εφόσον αυτοί δεν ορισθούν ή δεν αναλάβουν τα καθήκοντά τους.

ζ. Ο ορισμός των Διοικητών των εντασσόμενων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης ως μέλους στο προσωρινό Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., κατά τα ανωτέρω, δεν συνιστά ασυμβίβαστο με την παράλληλη διατήρηση των καθηκόντων τους ως Διοικητών αυτών, κατά παρέκκλιση των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων των εν λόγω φορέων.

η. Σε όλα τα μέλη του προσωρινού Δ.Σ. καταβάλλεται από τον Ε.Φ.Κ.Α. μηνιαία αποζημίωση που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

θ. Αρμοδιότητες του προσωρινού Δ.Σ. είναι, ιδίως, η μέριμνα για την προεργασία και λήψη κάθε απόφασης σχετικά με την οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α., τη στέγαση των υπηρεσιών, την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού και η ανάληψη κάθε άλλης δράσης σχετικά με τη λειτουργία του μέχρι τον ορισμό του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α.. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης τροποποιούνται ή συμπληρώνονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή, καθώς και του προσωρινού Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α.. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στον Διοικητή ορισμένες αρμοδιότητές του ή το δικαίωμα να υπογράψει κατά περίπτωση «με εντολή Δ.Σ.».

ι. Η θητεία του προσωρινού Δ.Σ. λήγει αυτοδικαίως με το διορισμό του νέου Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α..

4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του προσωρινού Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. συγκροτούνται ομάδες διοίκησης έργου για το συντονισμό και την εν γένει διαχείριση ζητημάτων ενοποίησης των δομών των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, κατά το μεταβατικό στάδιο και μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α. ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

5. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με πρόταση του προσωρινού Διοικητή που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καταρτίζεται ο πρώτος προϋπολογισμός του Ε.Φ.Κ.Α. και περιλαμβάνει στο σκέλος των εξόδων πιστώσεις για την κάλυψη των διοικητικών και λειτουργικών δαπανών του, οι οποίες κατανέμονται στους εντασσόμενους φορείς με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και περιλαμβάνονται στο σκέλος των εσόδων του.

6. Μέχρι 31.12.2016 καταρτίζονται και εγκρίνονται οι οικονομικές καταστάσεις για την περάτωση των οικονομικών χρήσεων των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων για την περίοδο έως 31.12.2016. Αν παρέλθει άπρακτη η ως άνω ημερομηνία, τις εν λόγω οικονομικές καταστάσεις συντάσσουν οι αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του διαδόχου φορέα Ε.Φ.Κ.Α.. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και σε περιπτώσεις διαπίστωσης αντικειμενικών δυσχερειών, το σχετικό έργο μπορεί να ανατίθεται σε εξωτερικούς αναδόχους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και μετά την ως άνω ημερομηνία.

7. Στην παρ. 3 του άρθρου 41 του Ν. 4129/2013 (Α' 52), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του Ν. 4223/2013 (Α' 287) και συμπληρώθηκε με το άρθρο 53 του Ν. 4257/2014 (Α' 93), προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και τον Ο.Α.Ε.Δ., αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι παραπάνω υποχρεώσεις θα εξαντλούνται, όσον αφορά τα οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, με την υποβολή όσων προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 157 του Ν. 4270/2014 (Α' 143).»

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α. ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Ειδικά, για τα ζητήματα συντάξεων δημοσίου τομέα στην ως άνω απόφαση συμπράττει ο Υπουργός Οικονομικών.

Άρθρο 101 **Μεταβατικές διατάξεις για θέματα** **προσωπικού Ε.Φ.Κ.Α.**

1. α. Εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος στελεχώνονται εκείνες οι οργανικές μονάδες του Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίες τίθενται αμέσως σε λειτουργία για τις ανάγκες ένταξης σε αυτόν των φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53 και για την πλήρη λειτουργία του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 51.

β. Η στελέχωση του Ε.Φ.Κ.Α. κατά τα ανωτέρω, μέχρι την πλήρη λειτουργία του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης ενεργείται με μεταφορά προσωπικού σε αυτόν από τους εντασσόμενους φορείς, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Δ.Σ. του οικείου φορέα και του προσωρινού Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., μετά από πρόσκληση του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α.. Κατά προτεραιότητα μεταφέρεται προσωπικό που καταθέτει σχετική αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Φ.Κ.Α..

γ. Κατά την ίδια ως άνω διαδικασία, μέχρι την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 52 του παρόντος, μπορεί να μεταφέρονται από τους εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 53, στον Ε.Φ.Κ.Α., ολόκληρες οργανικές μονάδες. Με την ίδια απόφαση οι ανωτέρω οργανικές μονάδες εντάσσονται στις συνιστώμενες με τον παρόντα νόμο Γενικές Διευθύνσεις ή ορίζεται το όργανο, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται.

δ. Ειδικότερα, για τη στελέχωση της Διεύθυνσης Ειδικού Προγράμματος και προκειμένου αυτή να ασκεί τις προβλεπόμενες στο άρθρο 65 αρμοδιότητές της, μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ε.Φ.Κ.Α. ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 51 μεταφέρονται σε αυτόν, τριάντα (30) υπάλληλοι από τους εντασσόμενους φορείς, οι οποίοι κατανέμονται και τοποθετούνται στην εν λόγω Διεύθυνση, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι υπάλληλοι που θα μεταφερθούν, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιλέγονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από πίνακες που υποβάλλονται σε αυτόν από το Δ.Σ. του εκάστοτε φορέα προέλευσης, επί τη βάσει προσόντων σχετικών με τις αρμοδιότητες της εν λόγω Διεύθυνσης, τα οποία καθορίζονται στην οικεία πρόσκληση του Διοικητή του Ε.Φ.Κ.Α.. Οι πίνακες του προηγούμενου εδαφίου περιέχουν διπλάσιο αριθμό προσώπων από αυτόν που τελικώς θα μεταφερθεί από τον κάθε φορέα και πρέπει να υποβληθούν εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία που θα ζητηθούν. Μέχρι την έναρξη των φορέων κατά το άρθρο 53 του παρόντος, η δαπάνη μισθοδοσίας των μεταφερόμενων κατά τη διάταξη αυτή υπαλλήλων εξακολουθεί να βαρύνει τους φορείς προέλευσής τους.

Στους ως άνω υπάλληλους που θα μεταφερθούν στον Ε.Φ.Κ.Α. περιλαμβάνονται και υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής και της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι αποσπώνται, κατανέμονται και τοποθετούνται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Για την εν λόγω απόσπαση προκρίνονται οι υπάλληλοι των ως άνω Γενικών Γραμματειών που θα υποβάλουν σχετική αίτηση.

Επίσης, στην ως άνω Διεύθυνση του Ε.Φ.Κ.Α. μεταφέρεται τουλάχιστον ένας (1) υπάλληλος της Η.ΔΙ.Κ.Α., ο οποίος αποσπάται, κατανέμεται και τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων της συγκεκριμένης Διεύθυνσης, που απορρέουν από τη σπουδαιότητα του ειδικού σκοπού της, οι υπάλληλοι που θα τη στελεχώσουν λαμβάνουν έραν των αποδοχών της οργανικής τους θέσης και επιμίσθιο, το οποίο θα καθοριστεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των αποδοχών των ανωτέρω δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο αποδοχών, όπως αυτό καθορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010.

2. α. Σε περίπτωση μεταφοράς προσωπικού κατά την προηγούμενη παράγραφο, ως προϊστάμενος τοποθετείται, με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α., υπάλληλος με κριτήριο τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου. Εάν δεν υφίστανται θέσεις προϊσταμένων του Ε.Φ.Κ.Α. ομοίου επιπέδου, οι μεταφερόμενοι υπάλληλοι μπορεί να τοποθετούνται ως προϊστάμενοι σε οργανική μονάδα του αμέσως κατώτερου επιπέδου.

β. Από την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος του Οργανισμού του Ε.Φ.Κ.Α. παύει αυτοδικαίως η άσκηση καθηκόντων ευθύνης των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων του Ε.Φ.Κ.Α. και των εντασσόμενων σε αυτόν φορέων και κλάδων. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. τοποθετούνται προϊστάμενοι στις νέες οργανικές μονάδες οι υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούσαν στους εντασσόμενους φορείς και ασκούσαν καθήκοντα προϊσταμένου του ίδιου επιπέδου, με κριτήριο τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου, εφόσον ανήκουν στον κλάδο, του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ότι μπορούν να προϊστανται στη συγκεκριμένη θέση και ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την επιλογή νέων προϊσταμένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Εφόσον δεν επαρκούν οι θέσεις προϊσταμένων οργανικής μονάδας του φορέα, οι υπάλληλοι τοποθετούνται ως προϊστάμενοι σε οργανική μονάδα του αμέσως κατώτερου επιπέδου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν πρότασης του προσωρινού ή οριστικού Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. και του Δ.Σ. του οικείου φορέα, μπορεί να μεταφερθούν στον Ε.Φ.Κ.Α. δικηγόροι με έμμισθη εντολή από τους εντασσόμενους φορείς.

4. Από 1.1.2017 λήγει αυτοδίκαια η θητεία των μελών των Υπηρεσιακών και Πειθαρχικών Συμβουλίων των

εντασσόμενων φορέων. Μετά τη λήξη της θητείας τους κατά τα ανωτέρω, εκκρεμείς σε οποιοδήποτε στάδιο υποθέσεις κρίνονται από το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ε.Φ.Κ.Α. που συστήνονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Άρθρο 102

Εισφορά υπέρ συλλογικών οργάνων συνταξιούχων

1. Θεσπίζεται μηνιαία εισφορά 0,20 ευρώ, η οποία παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις και αποδίδεται στο Λογαριασμό Κοινωνικής Πολιτικής του άρθρου 34 του Ν. 4144/2013, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση Ομοσπονδιών, Σωματείων και Συνομοσπονδιών Συνταξιούχων.

2. Όσοι δεν επιθυμούν την παρακράτηση, θα πρέπει να υποβάλουν έγγραφη δήλωση στην αρμόδια υπηρεσία του ασφαλιστικού τους φορέα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου.

4. Η παρακράτηση αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 103

Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών

1. Κάθε παροχή που έχει καταβληθεί από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αχρεώστητα, επιστρέφεται ανεξαρτήτως υπαιτιότητας του λαβόντος και αναζητείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Σε περίπτωση υπαιτιότητάς του αναζητείται εντόκως, με επιτόκιο 3%.

Παράλληλα με την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, επιτρέπεται συμψηφισμός οποιασδήποτε οφειλής προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με το σύνολο των χορηγούμενων παροχών, που τυχόν δικαιούται ο οφειλέτης.

Ο συμψηφισμός πραγματοποιείται σε μηνιαίες δόσεις, το ύψος καθεμιάς από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του μεικτού ποσού που αντιστοιχεί στις χορηγούμενες παροχές, ή εφάπαξ, εφόσον το συνολικό ποσό της οφειλής δεν υπερβαίνει το 1/3 του ποσού που αντιστοιχεί στις χορηγούμενες παροχές.

Ο καταλογισμός και ο τυχόν διενεργούμενος συμψηφισμός εκτελείται με απόφαση του Διευθυντή του αρμοδίου Υποκαταστήματος.

2. Εάν ο οφειλέτης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αποβιώσει, οι οφειλές του συμψηφίζονται με τυχόν οφειλόμενες σε αυτόν και στους νόμιμους κληρονόμους του αναδρομικές παροχές, προς απομείωση του χρέους, ενώ το υπόλοιπο ποσό αναζητείται από αυτούς κατά την κληρονομική τους μερίδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Σε περίπτωση που μεταξύ των κληρονόμων υπάρχουν πρόσωπα τα οποία έλκουν συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά δικαιώματα από τον οφειλέτη, το ανεξόφλητο ποσό της οφειλής κατά την κληρονομική τους μερίδα, παρακρατείται από το σύνολο των συνταξιοδοτικών παροχών που τους μεταβιβάζονται ή τους καταβάλλονται, σε μηνιαίες δόσεις ή εφάπαξ, όπως στην παράγραφο 1.

Εφόσον η οφειλή δεν είχε βεβαιωθεί όσο ο οφειλέτης βρισκόταν εν ζωή, εκδίδεται απόφαση από τον αρμόδιο Διευθυντή, με την οποία καθίστανται υπόχρεοι προς

εξόφληση της οφειλής οι νόμιμοι κληρονόμοι του, με τις προαναφερθείσες διαδικασίες του ΚΕΔΕ και του συμψηφισμού οφειλών προς τις καταβαλλόμενες παροχές.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ανακαθορίζεται το ποσοστό του επιτοκίου που προβλέπεται από την παράγραφο 1.

Άρθρο 104

Επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθεισών εισφορών

Η παρ. 7 του άρθρου 27 του α.ν.1846/1951, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Εισφορές που έχουν εισπραχθεί αχρεώστητα, επιστρέφονται άτοκα στους δικαιούχους, μετά από αίτησή τους.

Επιστρέφονται μόνο μετά από συμψηφισμό είτε με επόμενες οφειλόμενες καταβολές βάσει δηλώσεων ΑΠΔ, εντός έτους, είτε με απόσβεση οφειλής τους, καταρχήν προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για οποιονδήποτε λόγο, και στη συνέχεια για οφειλή τους προς άλλους ασφαλιστικούς φορείς και φορολογικές αρχές.

Διατάξεις που προβλέπουν την επιστροφή εντόκως εισφορών που καταβάλλονται αχρεώστητα, παύουν να ισχύουν.

Κατ' εξαίρεση, επιστρέφονται εντόκως, έπειτα από αμετάκλητη απόφαση και ακύρωση των πράξεων καταλογισμού, με βάση το κυμαινόμενο επιτόκιο που καθορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος, (βάσει του άρθρου 46 του Ν. 3863/2010), όπως αυτό ισχύει κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης επιστροφής.

Οι εισφορές που εισπράττονται και συνεισπράττονται αχρεώστητα, από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, υπέρ κλάδων ασθένειας και για λογαριασμό τρίτων φορέων, δεν επιστρέφονται.

Οι παρούσες διατάξεις εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς περιπτώσεις κατά την έναρξη ισχύος του νόμου.»

Άρθρο 105

Ασφαλιστική ενημερότητα ΕΑΣ

1. Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

2. Από τη δημοσίευση και έως τη λήξη της προθεσμίας χορήγησης της ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές της ανωτέρω εταιρείας, για οποιαδήποτε αιτία.

3. Χορηγείται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Μεταλλουργική Βιομηχανία Ηπείρου Α.Ε.» (ΜΒΗ Α.Ε.) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα από τη δημοσίευση της παρούσας και έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, χωρίς παρακράτηση, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

Άρθρο 106

Θωράκιση ελεγκτικών μηχανισμών αγοράς εργασίας

Στην παρ.15 του άρθρου 17 του Ν. 3996/2011 (Α' 170) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους των ελεγκτικών μηχανισμών της αγοράς εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.»

Άρθρο 107

Πρόσβαση ΚΕΑΟ στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών

Στο πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 62, του Ν. 4170/2013, μετά τις λέξεις «την Οικονομική Αστυνομία» προστίθενται οι λέξεις «το σύνολο των υπηρεσιών του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.».

Άρθρο 108

Διάκριση ασφαλιστικών οφειλών σε εισπράξιμες και ανεπίδεκτες είσπραξης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί από το αρμόδιο όργανο, χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή των υπευθύνων της επιχείρησης, ή διαπιστώθηκε η με οποιονδήποτε τρόπο εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων που δεν υπόκειται σε ακύρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. Α.Κ., ο έλεγχος της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, εφόσον πρόκειται για πτωχό ή ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, εφόσον πρόκειται για οφειλέτη υπό καθεστώς εκκαθάρισης.

β. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη.

γ. Έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων φυσικών προσώπων κατά τις ισχύουσες για κάθε φορέα διατάξεις ή δεν είναι δυνατή η άσκηση της.

2. Οι πράξεις του χαρακτηρισμού των επιδεκτικών ή ανεπίδεκτων είσπραξης και της καταχώρισης των απαιτήσεων σε ειδικά βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης γίνονται:

α. Με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα, εφόσον πρόκειται για συνολική κύρια οφειλή μέχρι 1.500.000 ευρώ. Στην περίπτωση αυτή ο Διοικητής του Ταμείου μπορεί να ζητήσει τη γνώμη κλιμακίου ή τμήματος ή Διεύθυνσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου που συγκροτείται με απόφαση της Ολομέλειάς του.

β. Με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον πρόκειται για συνολική κύρια οφειλή άνω του 1.500.000 ευρώ.

3. Από την καταχώριση της οφειλής στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης και για χρονικό διάστημα 10 ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο έγινε η καταχώριση:

α. αναστέλλεται αυτοδικαίως η παραγραφή της,

β. δεν χορηγείται στον οφειλέτη και στα συνυπόχρεα πρόσωπα αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για οποιαδήποτε αιτία, εκτός εάν πρόκειται για είσπραξη

χρημάτων που θα διατεθούν για την ικανοποίηση του Ταμείου ή για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, το προϊόν των οποίων θα διατεθεί για τον ίδιο σκοπό,

γ. δεσμεύονται στο σύνολό τους οι τραπεζικοί και επενδυτικοί λογαριασμοί των παραπάνω προσώπων κατά τις διατάξεις των άρθρων 30, 30Α και 30Β του ΚΕΔΕ (Ν.δ. 356/1974, Α' 90).

Το ΚΕΑΟ και οι αρμόδιες υπηρεσίες κάθε φορέα διατηρούν ακέραιο το δικαίωμά τους για την είσπραξη ή συμψηφισμό της οφειλής και μετά την καταχώρισή της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.

4. Οφειλή που έχει καταχωρισθεί, κατά τα ανωτέρω, ως ανεπίδεκτη είσπραξης επαναχαρακτηρίζεται ως εισπράξιμη, εάν πριν από την παραγραφή της, διαπιστωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα μερικής ή ολικής ικανοποίησής της είτε από τον οφειλέτη είτε από συνυπόχρεο πρόσωπο.

5. α. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ορίζονται άλλα όργανα για την υποβολή της σύμφωνης γνώμης της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης, να ορίζεται κάθε σχετικό θέμα με τη διαχείριση και την παρακολούθηση αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

β. Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία ανεπίδεκτων είσπραξης, καθώς και του επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπράξιμων και να ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις συνέπειες και τα χρονικά όρια ισχύος των συνεπειών της καταχώρισης.

Άρθρο 109

Διαγραφή οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 108 μπορεί να κριθούν διαγραπτές και να διαγραφούν, με την επιφύλαξη της πλήρους διατήρησης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των μισθωτών ασφαλισμένων, και πριν από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3 του ίδιου άρθρου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 108 ενέργειες για το χαρακτηρισμό τους ως ανεπίδεκτων είσπραξης,

β. έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες στην αλλοδαπή κατόπιν αξιοποίησης πληροφοριών και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού έναντι τρίτων,

γ. έχει ολοκληρωθεί η ποινική διαδικασία σε βάρος των οφειλετών εφόσον προβλέπεται, με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

2. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που δεν έχουν χαρακτηριστεί ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 108 μπορεί να διαγραφούν, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, εφόσον εμπίπτουν αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες κατηγορίες οφειλών:

α. οφειλές αποβιωσάντων που δεν καταλείπουν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο και των οποίων οι κληρονόμοι αποποιήθηκαν την επαχθείσα κληρονομιά,

β. όταν το ποσό της κύριας οφειλής από εισφορές κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ και δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξή του μέσα σε δέκα (10) έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε,

γ. όταν το ποσό της συνολικής οφειλής από οποιαδήποτε αιτία δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ και δεν έχει επιτευχθεί η είσπραξή της μέσα σε δέκα (10) έτη από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο βεβαιώθηκε.

3. Η διαγραφή των απαιτήσεων και η καταχώρισή τους σε ειδικά βιβλία διαγραφών γίνεται:

α) με απόφαση του αρμόδιου Κλιμακίου, Τμήματος ή Διεύθυνσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητή του Ταμείου για τις περιπτώσεις της παραγράφου 1,

β) με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2,

γ) με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου.

4. Μέχρι 31.12.2016 προκειμένου να εκκαθαριστεί το χαρτοφυλάκιο ληξιπρόθεσμων οφειλών παρέχεται η δυνατότητα διαγραφής κύριων οφειλών που έχουν γεννηθεί προ του 1993 και είναι μικρότερες του ποσού των 200 ευρώ ανά οφειλέτη, υπό τον όρο ότι δεν υφίστανται άλλες κύριες οφειλές του ίδιου νομικού ή φυσικού προσώπου. Η διαγραφή των παραπάνω οφειλών γίνεται με απόφαση του Διοικητή του Ταμείου, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΚΕΑΟ και με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εσόδων του οικείου φορέα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να ρυθμίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τη διαχείρισή τους.

Με όμοια απόφαση που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικητικής Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να μεταβάλλονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις καταχώρισης των οφειλών στα βιβλία διαγραφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 110

Τροποποίηση του άρθρου 4 του Π.δ. 370/1987

Στο άρθρο 4 του Π.δ. 370/1987 (Α' 166) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος από το βαθμό του Πυροσβέστη μέχρι το βαθμό του Πυραγού Γενικών Υπηρεσιών, που καταλαμβάνεται από το όριο ηλικίας της παραγράφου 2, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην ενεργό υπηρεσία έως δύο (2) επιπλέον έτη

μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, με αίτηση που υποβάλλεται τρεις (3) μήνες πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και εξετάζεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων του Πυροσβεστικού Σώματος. Η αίτηση ανανεώνεται κατ' έτος με ανώτατο όριο τα δύο (2) έτη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 111

Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος (ΣΚΛΕ)

Σύσταση - Επωνυμία - Έδρα

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος» (εφεξής ΣΚΛΕ), με έδρα την Αθήνα, πλήρως αυτοδιοικούμενο, το οποίο υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Με σκοπό την απρόσκοπτη συμμετοχή όλων των μελών του νομικού προσώπου στη δράση του μπορεί να δημιουργούνται Περιφερειακά και Τοπικά Τμήματα, σε ολόκληρη την επικράτεια με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η σύσταση των Περιφερειακών/Τοπικών Τμημάτων γίνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Σκοποί του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος είναι:

α. η διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών,

β. η συμβολή στην εφαρμογή των αρχών και μεθόδων της κοινωνικής εργασίας,

γ. η συμβολή στη βελτίωση της εκπαίδευσης στην κοινωνική εργασία, στην κατοχύρωση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στα διάφορα πλαίσια δουλειάς, στη συνεργασία με τους φορείς κοινωνικής εργασίας για τη βελτίωση της προσφοράς των υπηρεσιών τους,

δ. η μελέτη των κοινωνικών προβλημάτων, η γνωμοδότηση, η παρέμβαση για την αντιμετώπισή τους και η συνεργασία με τις αρχές και τους αρμόδιους φορείς,

ε. η συνένωση όλων των Κοινωνικών Λειτουργιών, η προστασία του επαγγέλματος και του τίτλου σπουδών,

στ. η πληροφόρηση της κοινής γνώμης και εκπροσώπηση του επαγγέλματος σε θεσμικά όργανα και διεθνείς οργανισμούς του κλάδου των κοινωνικών λειτουργιών,

ζ. η ευαισθητοποίηση των κοινωνικών ομάδων σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος και στην ανάπτυξη συλλογικής δράσης, με τελικό στόχο την επίτευξη της κοινωνικής αλλαγής,

η. η συμμετοχή του στη διαμόρφωση και σχεδιασμό της Κοινωνικής Πολιτικής.

4. Ο ΣΚΛΕ μπορεί να είναι μέλος άλλων οργανώσεων, ελληνικών ή διεθνών, με συναφείς σκοπούς.

5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθορίζονται οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου, η σύσταση και λειτουργία των Περιφερειακών/Τοπικών

Τμημάτων του ΣΚΛΕ, των οποίων ο τοπικού ενδιαφέροντος χαρακτήρας θα ρυθμιστεί με κοινή απόφαση των ίδιων ως άνω Υπουργών, η συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία των Πειθαρχικών Συμβουλίων, η σφραγίδα του Συνδέσμου, ο Κώδικας Δεοντολογίας των κοινωνικών λειτουργών, ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή και οι θέσεις προσωπικού, περιουσιακά ζητήματα του Συνδέσμου και γενικώς κάθε θέμα συναφές με τη λειτουργία του ΣΚΛΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

Άρθρο 112

Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος

1. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του Ν. 4172/2013 (Α΄ 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις υποβάλλεται σε φόρο, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα (Μισθοί, Συντάξεις, Επιχειρηματική Δραστηριότητα) σε ευρώ	Φορ. Συντελεστής
0 - 20.000	22%
20.001 - 30.000	29%
30.001 - 40.000	37%
40.001 -	45%

2. Το άρθρο 16 του Ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 μειώνεται κατά το ποσό των χιλίων εννιακοσίων (1.900) ευρώ για το φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, όταν το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Η μείωση του φόρου ανέρχεται σε χίλια εννιακόσια πενήντα (1.950) ευρώ για το φορολογούμενο με ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο, σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα και σε δύο χιλιάδες εκατό (2.100) ευρώ για τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου.

2. Για φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, το οποίο υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά δέκα (10) ευρώ ανά χίλια (1.000) ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.»

4. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1η Ιανουαρίου 2016 και εφεξής.

5. Η παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, αφού προστεθούν σε τυχόν εισοδήματα από μισθούς και συντάξεις. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16.»

6. Η παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15.

Ο φόρος που προκύπτει για το εισόδημα από ατομική αγροτική επιχείρηση μειώνεται κατά το ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 16.

Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από μισθούς και συντάξεις μαζί με εισόδημα ατομικής αγροτικής επιχείρησης, η μείωση φόρου υπολογίζεται μία φορά για το σύνολο των εισοδημάτων.

Στην περίπτωση που αποκτάται εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή και από ατομική αγροτική επιχείρηση μαζί με εισόδημα από λοιπές κατηγορίες, η μείωση του φόρου θα είναι αυτή που αναλογεί μόνο στο μέρος του εισοδήματος που προέρχεται αποκλειστικά από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή και από ατομική αγροτική επιχείρηση.»

7. Οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 40 του Ν. 4172/2013 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

4. Το εισόδημα από ακίνητη περιουσία φορολογείται αυτοτελώς, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία (ευρώ)	Συντελεστής %
0-12.000	15%
12.001-35.000	35%
35.001-	45%

8. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) για μερίσματα δεκαπέντε τοις εκατό (15%).»

9. Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) προστίθεται άρθρο 43Α ως εξής:

«Άρθρο 43Α

Επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης
στα φυσικά πρόσωπα

1. Επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ των φυσικών προσώπων ή σχολάζουσας κληρονομίας. Για την επιβολή της εισφοράς λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του εισοδήματος, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των εισοδημάτων από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, πραγματικό ή τεκμαρτό.

2. Εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί, καθώς και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, η αποζημίωση για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης της περίπτωσης ε' της παρ. 3 του άρθρου 12 και της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 14. Επίσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς οι μακροχρόνια άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το έτος της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα. Από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς εξαιρούνται, επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι ναυτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας (Γ.Ε.Ν.Ε.), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί κατάλογοι των Λιμενικών Αρχών που λειτουργούν ως παραρτήματά του, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω Φορέα, εφόσον κατά το χρόνο βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

3. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα της παραγράφου 1 υπολογίζεται με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα σε ευρώ	Εισφ. Αλληλεγγύης
0 - 12.000	0%
12.001 - 20.000	2,2%
20.001 - 30.000	5,00%
30.001 - 40.000	6,50%
40.001 - 65.000	7,50%
65.001 - 220.000	9,00%
>220.000	10,00%

4.α) Η εισφορά προσδιορίζεται με βάση τους εκτελεστούς τίτλους εισπραξης που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ), όπου στην περίπτωση διοικητικού προσδιορισμού φόρου, εμφανίζεται στην πράξη προσδιορισμού του φόρου, μαζί με το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων κάθε φορολογικού έτους.

β) Η προθεσμία άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής του άρθρου 63 του ΚΦΔ, δεν αναστέλλει τη βεβαίωση και την εισπραξη της οφειλής που προκύπτει από την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

5.α) Για την καταβολή του ποσού της εισφοράς εφαρμόζονται οι διατάξεις της καταβολής φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων της παρ. 6 του άρθρου 67.

β) Υπόχρεος σε καταβολή της εισφοράς είναι το φυσικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου υπολογίζεται αυτή. Για τους έγγαμους, εφόσον συντρέχει περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 67, η οφειλή για εισφορά που αναλογεί στα εισοδήματα τους υπολογίζεται χωριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο.

Σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου, οι κληρονόμοι του ευθύνονται για την καταβολή της εισφοράς ανάλογα με το ποσοστό της κληρονομικής τους μερίδας.

6. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες που αποκτούν οι αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό, οι συνταξιούχοι από φορείς κύριας ασφάλισης, οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα (1) έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα του εμπορικού ναυτικού που παρέχουν υπηρεσίες σε εμπορικά πλοία και με εξαίρεση τα εισοδήματα των προσώπων που είναι ολικώς τυφλοί και των προσώπων που παρουσιάζουν βαριές κινητικές αναπηρίες σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, διενεργείται παρακράτηση από τους εργοδότες ή από τους φορείς που καταβάλλουν κύριες συντάξεις έναντι της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Η παρακράτηση διενεργείται κατά την καταβολή και υπολογίζεται με συντελεστή μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής που ορίζεται με άλλη βάση, σε ετήσιο καθαρό εισόδημα που ορίζεται στην παράγραφο 3. Για την απόδοση των ποσών αυτών που παρακρατήθηκαν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 60.

7. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης φυσικών προσώπων δεν αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα ούτε από το φόρο εισοδήματος.

8. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορεί να καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για τη βεβαίωση και εισπραξη της εισφοράς, ο τρόπος αποτύπωσής της στην πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, ο τρόπος παρακράτησης και ο τρόπος αναγωγής των αμοιβών σε ετήσιο εισόδημα, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

10. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 58 του Ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή 29%».

11. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση της εισφοράς από τους μισθούς και τις συντάξεις με τη νέα κλίμακα αρχίζει να πραγματοποιείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

12. Στο Παράρτημα του Ν. 4174/2013 οι λέξεις «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης Φυσικών Προσώπων (άρθρο 29 του Ν. 3986/2011)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης Φυσικών Προσώπων (άρθρο 29 του Ν. 3986/2011 και του άρθρου 43Α του Ν. 4172/2013).»

Άρθρο 113

Ρυθμίσεις επί των τυχερών παιγνίων

Οι διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 4346/2015 (Α' 152) καταργούνται από τότε που άρχισαν να ισχύουν.

Άρθρο 114

1. Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 4339/2015 (Α' 133) ως εξής:

«Το τίμημα κάθε άδειας καταβάλλεται από τον υπερθεματιστή σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις, με ισάριθμες τραπεζικές επιταγές που εκδίδονται σε διαταγή του Ελληνικού Δημοσίου, εντός των κατωτέρω προθεσμιών: α. η πρώτη δόση εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ανακήρυξή του σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, β. η δεύτερη δόση εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας και γ. η τρίτη δόση εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας. Σε περίπτωση που ο υπερθεματιστής δεν καταβάλλει την πρώτη δόση του τιμήματος εντός της ανωτέρω οριζόμενης προθεσμίας, εκπίπτει και τη θέση του λαμβάνει ο επόμενος πλειοδότης. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής οιασδήποτε εκ των επόμενων δόσεων του τιμήματος, ανακαλείται αυτοδικαίως η χορηγηθείσα άδεια.»

2. Μετά την παρ. 8 του άρθρου 14 του Ν. 4339/2015 (Α' 133) προστίθεται παράγραφος 8α, ως εξής:

«8α. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποχρέωσης των αδειοδοτούμενων παροχών περιεχομένου να συντάσσουν τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, εφόσον ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης υπερβαίνει το ποσό της προηγούμενης παραγράφου, ορίζεται η 1.1.2018.»

Άρθρο 115

1. Καθιερώνεται για όλα τα έντυπα, περιοδικά και εφημερίδες, περιοδικού και ημερήσιου τύπου, ειδική σήμανση γραμμωτού κώδικα (barcode) ή εικονοστοιχείου (pixel) ή και οι δύο σημάσεις, που φέρουν σε ευδιάκριτο εξωτερικό σημείο του εντύπου.

2. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, στους παραβάτες της διατάξεως της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου επιβάλλεται πρόστιμο ανά παράβαση ύψους χιλίων (1.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 116

1. Οι εκδότριες επιχειρήσεις περιοδικών και εφημερίδων, καθημερινού και περιοδικού τύπου, υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία κόστους των αγαθών που περιλαμβάνονται στις εκδόσεις τους ως «προσφορές». Η υποβολή των στοιχείων γίνεται με ειδική ηλεκτρονική δήλωση.

2. Η υποβολή των στοιχείων γίνεται διακεκριμένα για κάθε έκδοση σε χρόνο προ της δημοσίευσης κάθε εφημερίδας ή περιοδικού το οποίο φέρει προσφορές.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας καθορίζονται η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας διάταξης σχετικά με τον τύπο και τη μορφή της δήλωσης, τον καταληκτικό χρόνο υποβολής της πριν από τη δημοσίευση του εντύπου.

Άρθρο 117

1.α) Η υποβολή της Οριστικής Δήλωσης Απόδοσης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, οικονομικού έτους 2014, από τα υπόχρεα Ν.Π.Δ.Δ.- Ασφαλιστικά Ταμεία των οποίων η ηλεκτρονική υποβολή δεν κατέστη δυνατή λόγω αδυναμίας διαμόρφωσης των αρχείων τους με βάση την αντίστοιχη εφαρμογή του taxinet, λόγω μη έγκυρων ή ανενεργών ΑΦΜ, γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία. Η οριστική δήλωση απόδοσης φόρου μισθωτών υπηρεσιών με το πρώτο αρχείο που περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων που προβλέπεται να περιλαμβάνονται στις εκδιδόμενες βεβαιώσεις αποδοχών ή συντάξεων των δικαιούχων με έγκυρα ΑΦΜ (αρχείο 1) υποβάλλεται με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου στο δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών και έχει μηδενικό υπόλοιπο. Το δεύτερο αρχείο (αρχείο 2) που περιέχει τους δικαιούχους με τα μη έγκυρα ή ανενεργά ΑΦΜ υποβάλλεται σε μαγνητικό μέσο (CD ή DVD) στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και το τυχόν χρεωστικό υπόλοιπο αποδίδεται στο είδος φόρου 1194 μέσω του τμήματος εσόδων της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.. Το δεύτερο αρχείο (αρχείο 2) προωθείται από τη Δ.Ο.Υ. για περαιτέρω επεξεργασία στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

1.β) Παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της Οριστικής Δήλωσης Απόδοσης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών, οικονομικού έτους 2014, των πιο πάνω υπόχρεων Ν.Π.Δ.Δ. - Ασφαλιστικών Ταμείων μέχρι και δεκαπέντε (15) ημέρες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2.α) Οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίστανται ως εξής:

«α) το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην ημεδαπή, καθώς και το εισόδημα από μισθωτή εργασία που ασκείται στην αλλοδαπή και καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο,

β) το εισόδημα από συντάξεις που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, από ημεδαπό κύριο και επικουρικό φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και από επαγγελματικά ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο στην Ελλάδα».

2.β) Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

3. Πριν το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός των περιφερειακών ενότητων Λευκάδας και Ιθάκης και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Νοεμβρίου 2015, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2015 και 2016.»

4. Το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του Ν. 2093/1992 (Α' 181), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξαιρετικά, δίνεται εναλλακτικά η δυνατότητα άρσης της ακινησίας οχήματος, αυτοκινήτου ή μοτοσικλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, άπαξ, εντός του έτους 2016, με καταβολή των τελών κυκλοφορίας του έτους αυτού πριν την άρση ακινησίας, ως εξής:

α) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός, καταβάλλονται τα 2/12 του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας,

β) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, καταβάλλονται τα τέσσερα δωδέκατα (4/12) του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας,

γ) για άρση ακινησίας για το υπόλοιπο διάστημα του έτους και μέχρι το τέλος αυτού, καταβάλλονται τα δωδέκατα του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετησίων τελών κυκλοφορίας που απομένουν έως τις 31.12.2016 συν (+) δύο δωδέκατα (2/12) ετησίων τελών κυκλοφορίας.

Προκειμένου για τον υπολογισμό του ποσού των τελών κυκλοφορίας, ο μήνας που γίνεται η άρση της ακινησίας, λογίζεται ως ολόκληρος μήνας ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή της άρσης αυτής.

Η επιστροφή των στοιχείων κυκλοφορίας στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) από τον ιδιοκτήτη ή κάτοχο του οχήματος θα πραγματοποιείται την τελευταία εργάσιμη ημέρα της περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος, για την οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επιστροφής ή μη επιστροφής των στοιχείων κυκλοφορίας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετησίων τελών κυκλοφορίας.»

Άρθρο 118

**Οργανωτικά θέματα Υπουργείου Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, είναι δυνατόν να ιδρύονται στον ΟΑΕΔ Πειραματικές Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας (Π.Ε.Π.Α.Σ Μαθητείας), οι οποίες θα διέπονται από το νομικό καθεστώς του Ν. 3475/2006 (Α' 146).

Με την ίδια ή άλλη απόφαση, ορίζονται τα προγράμματα σπουδών, το ωρολόγιο πρόγραμμα, οι τομείς και οι ειδικότητες, οι οποίες θα υλοποιηθούν από τις Πειραματικές ΕΠΑΣ Μαθητείας, ο κανονισμός λειτουργίας των ως άνω ΕΠΑΣ, τα κριτήρια επιλογής μαθητών, τα κριτήρια επιλογής διδακτικού προσωπικού, το πλαίσιο συνεργασίας με επιχειρήσεις εκτός και εντός της χώρας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

2. Για την επίτευξη των μεταρρυθμίσεων στο ασφαλιστικό και στα θέματα της αγοράς εργασίας, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να μεταφέρονται οργανικές θέσεις, περιλαμβανομένων κι αυτών με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και έμμισθης εντολής, μεταξύ φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και στο Υπουργείο, για να καλύπτονται ανάγκες που θα προκύψουν από το νέο οργανισμό αυτού.

3. Το άρθρο 72 του Ν. 3996/2011 (Α' 170), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 72

«Επιλογή διευθυντικών στελεχών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

1. Για την πλήρωση των θέσεων των διευθυντικών στελεχών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), επιλέγονται μόνιμοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι υπηρετούν στον ΟΑΕΔ.

Η επιλογή τους γίνεται με βάση αξιολογικούς πίνακες που συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο και ισχύουν για δύο (2) έτη.

2. Για την επιλογή και τοποθέτηση στις ως άνω θέσεις συντάσσονται, ανά Περιφερειακή Διεύθυνση του Οργανισμού, οι ακόλουθοι αξιολογικοί πίνακες:

- α) Πίνακας Διευθυντών Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας.
- β) Πίνακας Διευθυντών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).
- γ) Πίνακας Διευθυντών ΚΕΚ ΑμΕΑ Γαλασίου και Π.Β.Μ. Λακκιάς Θεσσαλονίκης.
- δ) Πίνακας Διευθυντών Πιλοτικών Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΠΣΕΚ).

Οι υποψήφιοι δικαιούνται να εκδηλώσουν ενδιαφέρον μέχρι και σε πέντε (5) θέσεις των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης που κατά τόπο υπάγονται σε μία από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του Οργανισμού και να ενταχθούν μέχρι και σε δύο (2) από τους οικείους Πίνακες.

3. Ως Διευθυντές των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ, επιλέγονται μόνιμοι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στον ΟΑΕΔ, έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δεκαετή εκπαιδευτική υπηρεσία στον Οργανισμό και έχουν ασκήσει διδακτικά καθήκοντα επί τουλάχιστον οκτώ (8) έτη σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική δομή του δημόσιου τομέα, ενώ θα πρέπει να πληρούν και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 17 του Ν. 4327/2015 (Α' 50), το οποίο, στην προκειμένη περίπτωση, εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

Κατά προτεραιότητα, επιλέγονται οι εκπαιδευτικοί που διαθέτουν την προβλεπόμενη παιδαγωγική επάρκεια, ακόμη και όταν αυτοί συγκεντρώνουν μικρότερο άθροισμα μορίων έναντι συνυποψηφίων τους, οι οποίοι όμως δεν διαθέτουν την προβλεπόμενη παιδαγωγική επάρκεια.

4. Ως κριτήρια επιλογής των στελεχών της εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ ορίζονται:

α. Η επιστημονική - παιδαγωγική συγκρότηση και κατάρτιση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου

του υποψηφίου και τα συνυποβαλλόμενα αποδεικτικά στοιχεία.

β. Η υπηρεσιακή κατάσταση, καθοδηγητική και διοικητική εμπειρία, όπως προκύπτει από στοιχεία του φακέλου του υποψηφίου.

γ. Η συμβολή του υποψηφίου στο εκπαιδευτικό έργο, όπως προκύπτει από τις θέσεις στις οποίες έχει υπηρετήσει, καθώς και η προσωπικότητα και η γενική συγκρότηση του υποψηφίου που αποτιμώνται κατά την προφορική συνέντευξη ενώπιον του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής.

5. Τα κριτήρια της προηγούμενης παραγράφου αποτιμώνται ως ακολούθως:

α. Το κριτήριο της επιστημονικής - παιδαγωγικής συγκρότησης και κατάρτισης αποτιμάται με 9 μονάδες κατ' ανώτατο όριο, εφαρμοζόμενων κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 4327/2015 (Α' 50).

β. Το κριτήριο της υπηρεσιακής κατάστασης, καθοδηγητικής και διοικητικής εμπειρίας, αποτιμάται με 14 μονάδες κατ' ανώτατο όριο, εφαρμοζόμενων κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 19 του Ν. 4327/2015 (Α' 50). Ως χρόνος διδακτικής υπηρεσίας λογίζεται και:

αα. Ο χρόνος υπηρεσίας των εκπαιδευτικών που υπηρέτησαν και υπηρετούν σε Διευθύνσεις και Τμήματα της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ.

ββ. Ο χρόνος υπηρεσίας των Διευθυντών και Υποδιευθυντών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ.

γ. Το κριτήριο της προσωπικότητας - γενικής συγκρότησης αποτιμάται με 12 μονάδες κατ' ανώτατο όριο. Το κριτήριο αυτό αξιολογείται με προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων ενώπιον του συμβουλίου επιλογής, μέσω της οποίας εκτιμώνται η προσωπικότητα, η επαγγελματική ανάπτυξη και οι ικανότητες του υποψηφίου, όπως η αντιληπτική ικανότητα, η ικανότητα επικοινωνίας, η ικανότητα συνεργασίας, η ικανότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών και επίλυσης προβλημάτων ιδίως διδακτικών, διοικητικών, οργανωτικών και λειτουργικών, η ικανότητα να δημιουργεί κατάλληλο παιδαγωγικό περιβάλλον και να εμπνέει τους εκπαιδευτικούς στην άσκηση των καθηκόντων τους. Για τη μοριοδότηση της συνέντευξης το αρμόδιο συμβούλιο επιλογής συνεκτιμά και τα στοιχεία που ο υποψήφιος αναφέρει στο βιογραφικό του σημείωμα, τα οποία αποδεικνύονται με παραστατικά και τα οποία δεν έχουν μοριοδοτηθεί. Για την αξιολόγηση χρησιμοποιείται τύπος συνέντευξης με τη χρήση έντυπου υποδείγματος που περιλαμβάνει τα αξιολογούμενα στοιχεία, όπως φυσική παρουσία, επιτεύγματα, ενδοπροσωπικές και διαπροσωπικές ικανότητες, στάσεις, προσαρμοστικότητα. Για τη στάθμιση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου, κάθε μέλος του συμβουλίου οφείλει να δώσει ξεχωριστή και αιτιολογημένη βαθμολογία. Η τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου είναι ο μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών κάθε μέλους του συμβουλίου.

6. Η κατάταξη των υποψηφίων στον οικείο πίνακα γίνεται με βάση το άθροισμα των μονάδων, τις οποίες αυτοί συγκεντρώνουν, κατόπιν αποτίμησης των ως άνω κριτηρίων. Το ανώτατο σύνολο των μονάδων για τους υποψηφίους διευθυντές/ντρίες των μονάδων εκπαίδευ-

σης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ ανέρχεται σε τριάντα πέντε (35).

7. Η επιλογή των διευθυντικών στελεχών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πραγματοποιείται από το Α΄ Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΟΑΕΔ. Κατά την πρώτη φάση εφαρμογής του παρόντος η διαδικασία της επιλογής θα ξεκινήσει ευθύς μετά τη συγκρότηση του Α΄ Υπηρεσιακού Συμβουλίου, με βάση τις διατάξεις του Ν. 4369/2016 (Α΄ 33). Με απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ, ορίζεται και ο Γραμματέας του, με τον αναπληρωτή του, που είναι μόνιμος διοικητικός υπάλληλος του ΟΑΕΔ. Σε περίπτωση που μέλος του συμβουλίου επιλογής τυχαίνει να είναι υποψήφιος για οποιαδήποτε από τις προς πλήρωση θέσεις, αυτός δεν συμμετέχει στις συνεδριάσεις του σε καμία φάση της διαδικασίας κρίσης και επιλογής. Στην περίπτωση των αιρετών μελών, αν, κατά τα ανωτέρω, υπάρχει κώλυμα συμμετοχής τόσο του τακτικού όσο και του αναπληρωματικού μέλους, αυτά αναπληρώνονται από τους επόμενους υποψηφίους του ίδιου συνδυασμού στη σειρά εκλογής. Σε περίπτωση που υπάρχει κώλυμα συμμετοχής για τον Πρόεδρο, προεδρεύει ο αναπληρωτής του. Με απόφαση του Διοικητή που αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, καθορίζεται η διαδικασία της επιλογής των Διευθυντών των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ και της λειτουργίας του συμβουλίου.

8. Διευθυντής εκπαιδευτικής μονάδας του ΟΑΕΔ, η οποία καταργείται ή συγχωνεύεται, κατόπιν αίτησής του, τοποθετείται για το υπόλοιπο της θητείας του σε κενούμενη θέση αντίστοιχης εκπαιδευτικής μονάδας που κατά τόπον υπάγεται στην ίδια Περιφερειακή Διεύθυνση με εκείνη, στην οποία υπαγόταν η καταργηθείσα ή συγχωνευθείσα εκπαιδευτική μονάδα.

9. Ως Υποδιευθυντές των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ επιλέγονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ και ΤΕ. Κριτήρια επιλογής των στελεχών της παρούσας παραγράφου είναι η προσωπικότητα και η γενική συγκρότηση του υποψηφίου. Ειδικότερα, πρώτο καθοριστικό κριτήριο για την επιλογή του υποψηφίου είναι η ικανότητά του να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να επιλύει προβλήματα (διδασκτικά, διοικητικά, οργανωτικά, λειτουργικά κ.λπ.), να δημιουργεί κατάλληλο παιδαγωγικό περιβάλλον και να εμπνέει τους εκπαιδευτικούς στην άσκηση των καθηκόντων τους. Δεύτερο καθοριστικό κριτήριο για την επιλογή του υποψηφίου είναι η γνώση του σχετικά με το αντικείμενο του προς άσκηση έργου. Η γνώση του προηγούμενου εδαφίου συνάγεται από: α) την επιστημονική -παιδαγωγική συγκρότηση του υποψηφίου και κυρίως από το επίπεδο των σπουδών του, την ύπαρξη σπουδών ή επιμορφώσεων στην οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, την πιστοποιημένη γνώση ξένων γλωσσών και Τ.Π.Ε. και β) την υπηρεσιακή κατάσταση και τη διοικητική εμπειρία, όπως προκύπτει από τη συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία του υποψηφίου, αλλά και την προϋπηρεσία σε άσκηση διοικητικού έργου. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας, σε συνεδρίασή του (συνεδρίαση επιλογής), η οποία πραγματοποιείται μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, συντάσσει αιτιολογημένη πρόταση (πρακτικό) επιλογής Υποδιευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας, με βάση τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου. Στην ως άνω συνεδρίαση επιλογής δεν συμμετέχουν οι υποψήφιοι.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στις περιπτώσεις που ορίζονται περισσότεροι του ενός Υποδιευθυντές στην ίδια σχολική μονάδα.

Η πρόταση μαζί με το πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων διαβιβάζεται από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας στο Α΄ Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΟΑΕΔ, το οποίο, ύστερα από έλεγχο σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων και τη νομιμότητα της διαδικασίας για τη διαμόρφωση της πρότασης, προτείνει στον Διοικητή του ΟΑΕΔ την τοποθέτηση των στελεχών που έχουν επιλεγεί κατά τα ανωτέρω. Αν ο Σύλλογος των Διδασκόντων παραλείψει να υποβάλει την πρόταση του προηγούμενου εδαφίου, η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ, ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου που διαμορφώνεται με βάση τα κριτήρια της παρούσας παραγράφου.

10. Σε περίπτωση που δεν υποβληθούν υποψηφιότητες από εκπαιδευτικούς κλάδων ΠΕ, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο επιλέγει για τη διεύθυνση της εκπαιδευτικής μονάδας, για την οποία δεν υποβλήθηκαν υποψηφιότητες από εκπαιδευτικούς κλάδων ΠΕ, εκπαιδευτικό κλάδου ΤΕ -1 ΠΤ. ΠΑΤΕΣ, με τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής που εφαρμόζονται, όσον αφορά την επιλογή από εκπαιδευτικούς Π.Ε..

Η επιλογή και τοποθέτηση των Διευθυντών και Υποδιευθυντών των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ γίνεται για διετή θητεία, η οποία αρχίζει την 1η Ιουλίου του πρώτου έτους της θητείας και λήγει την 30ή Ιουνίου του δεύτερου έτους της θητείας.»

Άρθρο 119

Ρύθμιση οφειλών προς Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. των πτωχών οφειλετών και άλλα θέματα Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

1. Για τη ρύθμιση οφειλών προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πτωχών οφειλετών, καθώς και οφειλετών που έχουν υπαχθεί στις προπρωχρεωτικές διαδικασίες συνδιαλλαγής και εξυγίανσης για χρέη που δεν ρυθμίζονται από τη συμφωνία που επικυρώθηκε δικαστικά, συστήνεται επιτροπή αρμόδια για την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 62Α του ΚΕΔΕ η οποία αποτελείται από:

α. Το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β. Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλιστικών Υπηρεσιών του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ή τον συντονιστή του ΚΕΑΟ, αν οι ασφαλιστικές οφειλές που εξετάζονται έχουν διαβιβαστεί στο ΚΕΑΟ.

γ. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ασφάλισης-Εσόδων Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ή της Διεύθυνσης Ανάλυσης και Αξιολόγησης Κινδύνου του ΚΕΑΟ, αν οι ασφαλιστικές οφειλές που εξετάζονται έχουν διαβιβαστεί στο ΚΕΑΟ.

δ. Τον Προϊστάμενο του Α΄ ή Β΄ Περιφερειακού Κ.Ε.Α.Ο. Αθήνας.

ε. Τον Προϊστάμενο ενός Τμήματος της Διεύθυνσης Ασφάλισης-Εσόδων Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ή της Διεύθυνσης Ανάλυσης και Αξιολόγησης Κινδύνου του ΚΕΑΟ, αν οι ασφαλιστικές οφειλές που εξετάζονται έχουν διαβιβαστεί στο ΚΕΑΟ.

Εισηγητής ορίζεται ένας υπάλληλος της Διεύθυνσης Ασφάλισης-Εσόδων ή της Διεύθυνσης Ανάλυσης και Αξιολόγησης Κινδύνου του ΚΕΑΟ, αν οι ασφαλιστικές οφειλές που εξετάζονται έχουν διαβιβαστεί στο ΚΕΑΟ, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

Καθήκοντα γραμματέα της επιτροπής ασκεί υπάλληλος των ανωτέρω Διευθύνσεων αναλόγως της ένταξης ή μη της εξεταζόμενης οφειλής στο ΚΕΑΟ.

2. Στις περιπτώσεις πτωχών οφειλετών, ανεξάρτητα αν οι οφειλές τους έχουν ενταχθεί στο ΚΕΑΟ κι εφόσον το συνολικό βασικό χρέος υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων (600.000) ευρώ, το αίτημα εξετάζεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, ενώ τα αιτήματα οφειλετών που έχουν συνάψει συμφωνία συνδιαλλαγής ή εξυγίανσης εξετάζονται μόνο από την Επιτροπή, ανεξαρτήτως ύψους οφειλής.

3. Για λόγους διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος παρατείνεται αυτοδικαίως από 7.3.2016 η διοικητική σύμβαση μεταξύ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και των Ελληνικών Ταχυδρομείων Α.Ε. για τη διακίνηση της αλληλογραφίας του Φορέα, μέχρι την ολοκλήρωση της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας.

Άρθρο 120

Τα χρηματικά βοηθήματα τοκετού που χορηγήθηκαν από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ μετά την 18.11.2012, ημερομηνία ισχύος της υπ' αριθμ. ΕΜΠ5 (Β' 3054/2012) κ.υ.α., δεν αναζητούνται.

Τυχόν καταλογισθέντα και εισπραχθέντα ποσά επιστρέφονται στους δικαιούχους άτοκα.

Άρθρο 121

Η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 30 του Ν. 3918/2011 (Α' 31), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., συγκροτούνται Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Υγειονομικές Επιτροπές για την παραπομπή σε αυτές θεμάτων υγειονομικής

περίθαλψης, πιστοποίησης νόσου που επιφέρει ανικανότητα για εργασία, χαρακτηρισμό ατυχημάτων ως εργατικών ή μη, καθώς και κρίσης ικανότητας προς εργασία για την υπαγωγή στην προαιρετική ασφάλιση, με τις οποίες ορίζονται η συγκρότηση, οι αρμοδιότητές τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά τη λειτουργία τους. Προκειμένου για κρίση περί χαρακτηρισμού των ατυχημάτων ως εργατικών ή μη στις επιτροπές (Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες) συμμετέχουν ένας Δικηγόρος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και ένας Επιθεωρητής Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία ΠΕ του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, με τον αναπληρωτή του που ορίζονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Κατά των αποφάσεων αυτών των Πρωτοβάθμιων Υγειονομικών Επιτροπών χωρεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής. Δικαίωμα προσφυγής έχουν οι ασφαλιστικοί φορείς, οι εργοδότες, ο εργαζόμενος και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ισχύοντος Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Η διαδικασία χαρακτηρισμού ατυχημάτων ή παθολογικών επεισοδίων ως εργατικών εφαρμόζεται και στις εκκρεμούσες υποθέσεις που δεν έχουν χαρακτηριστεί και οι σχηματισθέντες φάκελοι με όλα τα στοιχεία τους διαβιβάζονται από τους ασφαλιστικούς φορείς, οι οποίοι δεν έχουν τη σχετική αρμοδιότητα, στις αναφερόμενες στο παρόν άρθρο υγειονομικές επιτροπές προκειμένου να εισαχθούν κατά προτεραιότητα για χαρακτηρισμό στην Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του παρόντος.»

Άρθρο 122
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσί-
ευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν
άλλως ορίζεται από τις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως
νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΡΥΦΩΝΑΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 12 Μαΐου 2016

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

Το Εθνικό Τυπογραφείο είναι δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με κύρια αποστολή την έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) και την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**1. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)**

Η ηλεκτρονική μορφή των τευχών ΦΕΚ καθώς και διάφορες πληροφορίες που σχετίζονται με τα δημοσιεύματα σε αυτά, **διατίθενται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr**. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν καταχωρισθεί στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου.

Η έντυπη μορφή των τευχών ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ ενώ για ετήσια κυκλοφορία τευχών ΦΕΚ η διάθεση γίνεται υπό μορφή συνδρομής από το τμήμα Συνδρομητών.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την διαθεσιμότητα των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ).

Περισσότερες πληροφορίες για δημοσιεύματα και λοιπά θέματα, μπορείτε να αναζητήσετε από το Τμήμα Πληροφοριών καθώς και από το τηλεφωνικό κέντρο του Εθνικού Τυπογραφείου.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από σχετικό αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**1. ΜΕ ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ, ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ κ.λπ.**

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Τμήμα Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Τμήμα Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Τμήμα Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφωνικό κέντρο 210 5279000)

Τμήμα Α1 Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

2. ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΡΟΠΟ

Ιστοσελίδα: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

* 0 1 0 0 0 8 5 1 2 0 5 1 6 0 0 7 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004